Terra Coastal Zone Management

partnership between
Algarve-Portugal
Flanders-Belgium
Kavala-Greece

Juridische inventarisatie van de kustzone in België

januari 2000

Opdrachtgever: : Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Administratie Waterwegen en Zeewezen, Afdeling Waterwegen Kust

Opdrachthouder: Maritiem Instituut, Vakgroep Internationaal Publiekrecht, Universiteit Gent (An Cliquet, Johan Vercruyse en Frank Maes)

Vlaamse Gemeenschap

Provincie West-Vlaanderen

TERRA programme

25529

An Cliquet, Johan Vercruyce & Frank Maes

JURIDISCHE INVENTARISATIE VAN DE KUSTZONE IN BELGIË

Studie in opdracht van de Administratie Waterwegen en Zeewezen, Afdeling Waterwegen Kust, (Departement Leefmilieu en Infrastructuur, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap)

VLIZ (VZW)
VLAAMS INSTITUUT VOOR DE ZE
FLANDERS MARINE INSTITUTE
Oostende - Belgium

Januari 2000

Maritiem Instituut (Vakgroep Internationaal Publiekrecht)
Universiteit Gent

INHOUD

Inhoud i

Gebruikte afkortingen v

INLEIDING 1

I. BEGRIPPEN 3

1. Kustzone 3

2. Integraal kustzonebeheer 4

II. BEVOEGDHEIDSVERDELING IN DE BELGISCHE KUSTZONE 5

1. Bevoegdheidsverdeling tussen Staat en Gewesten 5

1.1. Territoriale bevoegdheidsverdeling 5
1.2. Materiële bevoegdheidsverdeling 6

2. Bevoegde diensten 8

2.1. Federale overheid 8
2.1.1. Ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu 8
2.1.2. Beheerseenheid Mathematisch Model Noordzee 8
2.1.3. Ministerie van Verkeer en Infrastructuur 9
2.1.4. Ministerie van Binnenlandse Zaken 9
2.1.5. Ministerie van Landsverdediging 10
2.1.6. Ministerie van Middenstand en Landbouw 11
2.1.7. Ministerie van Economische Zaken 12
2.2. Regionale overheid 13
2.3. Provinciale overheid 13
2.4. Gemeentelijke overheden 13

3. Schematisch overzicht van de bevoegde federale en Vlaamse diensten per functie 15

III. OVERZICHT VAN DE WETGEVING IN DE KUSTZONE 22

1. Mariene zones 22

1.1. Algemeen 22

1.2. Territoriale zee 22
1.2.1. Algemeen 22
1.2.2. Afbakening 23
1.3. Aansluitende zone 24
1.3.1. Algemeen 24
1.3.2. Afbakening 24
1.4. Visserijzone 25
1.4.1. Algemeen 25
1.4.2. Afbakening 25
1.5. Exclusieve economische zone 26
1.5.1. Algemeen 26
1.5.2. Afbakening 26
1.6. Continentaal plat 27
1.6.1. Algemeen 27
1.6.2. Afbakening 27

2. Beheer van de open ruimte in de kustzone 29

2.1. Stranden 29
2.1.1. Afbakening 29
2.1.2. Statuut en strandconcessies 29
2.1.3. Vergunningen 30
2.2. Polders 30
2.3. Dijken 31
2.4. Onbevaarbare waterlopen 32

3. Ruimtelijke ordening 33

4. Natuurbehoud en landschapsbescherming 35

4.1. Algemeen 35
4.2. Habitatbescherming 36
4.3. Bescherming van duingebieden 40
4.4. Bossen 41
4.5. Beschermde monumenten en landschappen 42
4.6. Landinrichting en ruilverkaveling 43
4.7. Regionale landschappen 44
4.8. Bermbeheer 44
4.9. Gemeentelijke natuurontwikkelingsplannen 44
4.10. Bescherming van soorten 45
4.11. Internationale handel in bedreigde soorten 49
4.12. Jacht 50
4.13. Introductie van niet-inheemse soorten 50

5. Milieueffectenrapportering 51

6. Scheepvaart 53

6.1. Algemeen 53
6.2 Veiligheid op zee 54
6.3 Loodsdiensten 56

7. Visserij 59

7.1. Toegang tot en beheer van visbestanden 59
7.2. Structuurbeleid 62
7.3. Marktordening 63
7.4. Controle 64

8. Toerisme en Recreatie 65

8.1. Verblijfsinfrastructuur 65
8.2. Watersporten 67
8.2.1. Algemeen 67
8.2.2. Reddingsdiensten 68
8.2.3. Zwemmen 69
8.2.4. Kayakken 70
8.2.5. Plankzeilen 71
8.2.6. Zeilen 72
8.2.7. Waterskiën 73
8.2.8. Waterscooters en jet-ski's 73
8.2.9. Pleziervaart 74
8.3. Sportvisserij 75
8.4. Rijdieren 77
8.5. Zeilwagenrijden 78
8.6. Strandcabines 79
8.7. Reclame 80
8.8. Strand- en animatiespelen 82
8.9. Luidsprekers 82
8.10. Honden 83
8.11. Voertuigen 84
8.12. Kustrijwielen 85
8.13. Windschermen 85
8.14. Varia 86
8.14.1. Golfterreinen 86
8.14.2. Werken in toeristische zones 86
8.14.3. Deltavliegen 86
8.14.4. Voederen van vogels 86
8.14.5. Roken 87
8.14.6. Ambulante handel 87
8.14.7. Badkarhouders 87

9. Zandwinning 88

10. Baggeren 90

10.1. Baggeractiviteiten 90
10.2. Het storten van baggerspecie 90

11. Havens en Industrie 91

11.1. Zeehavens 91
11.2. Industriële activiteiten 92
11.3. Windenergie 92

12. Kustverdediging 93

13. Militaire activiteiten 94

14. Kabels en pijpleidingen 96

15. Landbouw 98

16. Drinkwaterwinning 100

17. Mariene verontreiniging 101

17.1. Verontreiniging door scheepvaart 101
17.2. Verontreiniging door dumping 103
17.3. Verontreiniging afkomstig van het vasteland 104

18. Welzijn 105

19. Asverstrooiing op zee 106

IV. BESLUIT 107

GEBRUIKTE AFKORTINGEN

Adm.	Administratie
Afd.	Afdeling
AHROM	Administratie Ruimtelijke ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen
AMINAL	Administratie Milieu, Natuur-, Land- en Waterbeheer
AWZ	Administratie Waterwegen en Zeewezen
BMM	Beheerseenheid Mathematisch Model Noordzee en het Schelde-estuarium
BS	Belgisch Staatsblad
B.Vl.Ex.	besluit van de Vlaamse Executieve
B.Vl.Reg.	besluit van de Vlaamse Regering
BW	Burgerlijk Wetboek
EEZ	exclusieve economische zone
ILM	International Legal Materials
IJMCL	International Journal of Marine and Coastal Law
KB	koninklijk besluit
KBIN	Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen
LIN	Departement Leefmilieu en Infrastructuur
LOA	loodsen op afstand
LSB	Law of the Sea Bulletin
MB	ministerieel besluit
MER	milieueffectenrapportage
Min. Vl. Gem.	Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
PB L	Publicatieblad van de Europese Gemeenschap - wetgeving
PB C	Publicatieblad van de Europese Gemeenschap - mededelingen
SIF	Sociaal Impulsfonds
UNTS	United Nations Treaty Series

INLEIDING

Deze kortlopende studie heeft tot doelstelling een overzicht te geven van de wetgeving van toepassing in de Belgische kustzone. Deze inventarisatie kan dienen als basis voor een onderzoek naar een juridisch instrumentarium voor geïntegreerd kustzonebeheer. Een dergelijk onderzoek vraagt een bijkomende, grondige analyse van aspecten zoals lacunes in de wetgeving, tegenstrijdigheden, overlappingen, knelpunten inzake bevoegdheidsverdeling en samenwerking tussen de verschillende bevoegde diensten.

Deze studie is opgesplitst in vier delen. Er wordt eerst een korte omschrijving gegeven van de begrippen *kustzone* en *geïntegreerd kustzonebeheer* (deel I). Voor deze studie wordt onder de Belgische kustzone zowel het land- als het mariene gedeelte verstaan. Het geïntegreerd kustzonebeheer is de uiteindelijke finaliteit waartoe deze studie een onderdeel kan vormen, en wordt daarom ook kort toegelicht. Een tweede deel behandelt de *bevoegdheidsverdeling in de Belgische kustzone*. Daarin wordt de bevoegdheidsverdeling in de kustzone tussen de federale overheid en het Vlaamse Gewest geschetst. Vervolgens wordt een opsomming gegeven van de verschillende bevoegde diensten (federaal, gewestelijk, provinciaal en gemeentelijk). Er wordt tevens een schematisch overzicht gegeven van de bevoegde federale en Vlaamse diensten per functie. Deel III omvat de *inventarisatie van de wetgeving*. Deel IV van de studie omvat een kort *besluit*.

De inventarisatie omvat wetgeving die *specifiek* van toepassing is op de kustzone of een gedeelte ervan (zoals bv. het Kustreglement of de wet ter bescherming van het mariene milieu). Voorts wordt ook wetgeving opgenomen waarvan het toepassingsgebied *niet* is beperkt tot de kust maar die niettemin van belang is voor de kustzone, in het licht van geïntegreerd kustzonebeheer (een voorbeeld hiervan is de ruimtelijke ordeningswetgeving). In de inventarisatie wordt thematisch gewerkt volgens de belangrijkste sectoren. Voor sommige sectoren zal de uitwerking iets grondiger zijn. Er wordt in het bijzonder aandacht besteed aan de wetgeving van die sectoren waarvoor een actueel of potentieel conflict kan bestaan bij geïntegreerd kustzonebeheer (zoals bijvoorbeeld natuurbehoud en recreatie). De algemene milieuwetgeving inzake waterverontreiniging, luchtverontreiniging, afval, enz. wordt niet opgenomen in de inventarisatie omdat deze niet specifiek van toepassing is op de kustzone. De wetgeving inzake mariene verontreiniging wordt wel opgenomen. Bij het thematisch overzicht wordt zowel de wetgeving van de sectoren als de sectoraal-overschrijdende wetgeving opgenomen. De *verschillende gebruiksfuncties*[1] die aan bod komen zijn het toerisme en de recreatie, de visserij, de scheepvaart van en naar de havens, de zandwinning, de baggerwerken, de havens en de industrie, de militaire activiteiten, de drinkwaterwinning, de kabels en pijpleidingen, de landbouw, de kustverdediging, het welzijn en de asverstrooiing op zee. De *niet-sectorale wetgeving* omvat de wetgeving inzake de mariene zones, het beheer van de open ruimte, het natuurbehoud, de verontreiniging en de milieueffectrapportage en de ruimtelijke ordeningswetgeving. Per thema wordt telkens de regelgeving gegeven van de verschillende bestuursniveaus (internationaal/Europees, nationaal/gewestelijk en gemeentelijk), voor zover dit relevant is. Voor bepaalde aspecten zal immers geen regelgeving op verschillende niveaus bestaan. Bij de internationale regelgeving wordt ook telkens de goedkeurings- en/of uitvoeringswetgeving in België vermeld. Rekening houdend

[1] Voor een gedetailleerd overzicht van de belangrijkste functies van de Belgische kustzone kan worden verwezen naar MAES, F. en CLIQUET, A., *Het Belgisch beleid inzake de bescherming van de Noordzee*, Project in het kader van het Impulsprogramma Zeewetenschappen, Federale Diensten voor Wetenschappelijke, Technische en Culturele Aangelegenheden (DWTC), Gent, 1996, 1255 p. + inhoudstafel, bibliografie en kaartbijlage.

met de hiërarchie van de rechtsbronnen wordt eerst de internationale en vervolgens de nationale of gewestelijke wetgeving en gemeentelijke regelgeving gegeven. Bij de wetgeving wordt de naam en datum vermeld, een (officiële) vindplaats (zoals de verwijzing naar de publicatie in het Belgisch Staatsblad) en indien relevant, een korte uitleg. Voor sommige gevallen is dergelijke uitleg niet nodig (bijvoorbeeld voor een loutere goedkeuringswet waarin geen verdere uitvoeringsbepalingen zijn opgenomen).

Deze studie gebeurde in opdracht van de Afdeling Waterwegen Kust van de Administratie van Waterwegen en Zeewezen (AWZ) (Departement Leefmilieu en Infrastructuur van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap). Deze opdracht kadert in een breder Terra-project inzake geïntegreerd kustzonebeheer.

I. BEGRIPPEN

1. KUSTZONE

De term kustzone wordt in verschillende internationale en nationale instrumenten gebruikt. Zo is er in verschillende landen wetgeving die betrekking heeft op de kustzone. Er is echter geen universeel aanvaarde wettelijke definitie van de kustzone. De meeste staten hebben zelfs geen definitie van het begrip kustzone opgenomen in hun wetgeving. Alhoewel het gaat over een raakvlak land/zee zijn de grenzen verschillend naargelang de doelstelling van de wetgeving of de geografische limieten van de bevoegdheid van de verschillende autoriteiten.

Ook in de Belgische wetgeving is er geen expliciete definitie van de kustzone terug te vinden. Het Belgisch Kustreglement (Politie- en scheepvaartreglement voor de kustwateren, de havens en de stranden van de Belgische kust[2]) is van toepassing in de Belgische territoriale zee, in de havens en op de stranden van de Belgische kust (art. 1).

In deze studie omvat de kustzone een mariene en terrestrische component: het mariene gedeelte omvat de zones in zee waarover België bevoegdheden kan uitoefenen. Dit zijn de territoriale zee, de aansluitende zone, de visserijzone, het continentaal plat en de exclusieve economische zone (EEZ). Voor het landgedeelte wordt uitgegaan van de inlandse grens van de poldergebieden. De studie spitst zich echter voornamelijk toe op het gedeelte van het land dat in de onmiddellijke nabijheid is gelegen van de zee (duinen, duinpolder-overgangszone, stranden).

[2] KB van 4 augustus 1981 houdende politie- en scheepvaartreglement voor de kustwateren, de havens en de stranden van de Belgische kust, *BS* 1 september 1981, zoals gewijzigd.

2. GEÏNTEGREERD KUSTZONEBEHEER

De centrale doelstelling van geïntegreerd kustzonebeheer is de organisatie van een geïntegreerd, holistisch systeem voor het verzekeren van de duurzaamheid van de kustrijkdommen, het behoud van de biodiversiteit, de socio-economische verbetering en de bescherming tegen natuurlijke gevaren. Geïntegreerd kustzonebeheer is begaan met het duurzaam gebruik van de natuurlijke rijkdommen van het mariene milieu en de kustzone. Het impliceert een ecosysteembenadering voor het beheer, waarin alle activiteiten of ontwikkelingen moeten worden ondernomen op een voor het leefmilieu verantwoorde manier en waarbij bijzondere aandacht moet worden besteed aan de bescherming van habitats en soorten[3].

De term geïntegreerd kustzonebeheer duidt aldus op het proces van het combineren van alle aspecten van de fysische, biologische en menselijke componenten van de kustzone binnen één enkel beheerskader. Geïntegreerd beheer omvat bijzondere aandacht voor de interacties tussen de verschillende activiteiten die plaatsvinden binnen de kustzone, evenals de effecten in kustzones als gevolg van menselijke activiteiten die zich voordoen op een afstand van de kust[4]. Het voordeel van geïntegreerd kustzonebeheer, waarbij wordt uitgegaan van een multi-gebruiksbenadering (in tegenstelling tot de vroegere sectorale benadering), is dat er een kader wordt voorzien voor een brede participatie en voor het oplossen van conflicten tussen economische ontwikkelingen en de noden van het behoud van de natuurlijke rijkdommen[5].

[3] PULLEN, S., "Integrated Coastal Zone Management: International Commitments", *Marine Update*, nr. 17 (november 1994).
[4] PERNETTA, J. en ELDER, D., *Cross-sectoral, Integrated Coastal Area Planning (CICAP): Guidelines and Principles for Coastal Area Development*, A Marine Conservation and Development Report, Gland, IUCN, 1993, (63), 4; OECD, *Coastal Zone Management. Integrated Policies*, Parijs, 1993, (126 p.), 25.
[5] CLARK, R.J., *Coastal Zone Management Handbook*, Boca Raton, Lewis Publishers, 1995, 31.

II. BEVOEGDHEIDSVERDELING IN DE BELGISCHE KUSTZONE[6]

1. BEVOEGDHEIDSVERDELING TUSSEN STAAT EN GEWESTEN

1.1. TERRITORIALE BEVOEGDHEIDSVERDELING

Zowel de Grondwet als artikel 2 van de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980[7], delen het Belgische grondgebied in volgens de provinciale grenzen. Onder het grondgebied van de in artikel 2 genoemde provincies en administratieve arrondissementen wordt verstaan het grondgebied zoals dit bestond op 1 oktober 1979. Het grondgebied van het Vlaamse Gewest omvat de provincies Antwerpen, Limburg, Oost-Vlaanderen, Vlaams-Brabant en West-Vlaanderen. Dit houdt in dat de grenzen van het Vlaamse Gewest zeewaarts eindigen aan de provinciegrens van West-Vlaanderen. De provinciegrens van West-Vlaanderen wordt begrensd door de basislijn, zijnde de nulllijn van de kust of de laagwaterlijn van gemiddeld laag laagwaterspring (GLLWS) zoals aangegeven op de zeekaarten opgemaakt door de Hydrografische Dienst van de kust te Oostende[8].

De bevoegdheden van het Vlaamse Gewest zijn bijgevolg *ratione loci* begrensd door de basislijn, waardoor het automatisch uitoefenen van territoriale bevoegdheden door het Vlaamse Gewest in de Noordzee in principe is uitgesloten. Luidens de Raad van State is enkel de nationale overheid bevoegd over de relevante delen van de Noordzee (territoriale zee, continentaal plateau, ...), tenzij duidelijk afwijkende wetten, bevoegdheden toekennen aan het Vlaamse Gewest en dit met betrekking tot hun exclusieve bevoegdheden[9]. Deze wetten werden tot op heden in beperkte mate uitgevaardigd, met name de gewestelijke bevoegdheden in het nieuwe artikel 6, § 1, X (ingevoegd door art. 4, § 12 van de Wet van 8 augustus 1988[10]), met betrekking tot het uitvoeren van activiteiten en werken in de territoriale zee en het continentaal plat die noodzakelijk zijn voor de uitoefening van de gewestelijke bevoegdheden op het vlak van de waterwegen en hun aanhorigheden, de havens en hun aanhorigheden, de zeewering, de loodsdiensten en de bebakeningsdiensten van en naar de havens, evenals de reddings- en sleepdiensten op zee. Deze bevoegdheden houden het recht in om in de territoriale wateren en op het continentaal plateau de werken en activiteiten uit te voeren, met inbegrip van het baggeren, die noodzakelijk zijn voor de uitoefening van deze bevoegdheden.

---

[6] Dit is een verkorte en geactualiseerde weergave van het hoofdstuk inzake bevoegdheidsverdeling inMAES, F. en CLIQUET, A., *Het internationaal en nationaal recht inzake de bescherming van de Noordzee*, Antwerpen, Kluwer Rechtswetenschappen, 1997, (733p.), 117-128, 147-154.

[7] *BS* 15 augustus 1980, gewijzigd bij de Bijzondere Wet van 12 januari 1989, *BS* 14 januari 1989.

[8] Cf. art. 2 KB van 4 augustus 1981, Politie- en scheepvaartreglement voor de Belgische territoriale zee, de havens en de stranden van de Belgische kust, *BS* 1 september 1981, zoals gewijzigd.

[9] Cf. Advies R.v.St., *Gedr. St.*, Kamer, 1979-1980, nr. 627/12, 3: cf. Memorie van Toelichting, *Gedr. St.*, Kamer, 1979-1980, nr. 627/12, 5.

[10] Wet van 8 augustus 1988, *BS* 13 augustus 1988.

1.2. MATERIËLE BEVOEGDHEIDSVERDELING

Als gevolg van de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980, gewijzigd door de Wetten van 8 augustus 1988 en 16 juli 1993[11] zijn de gewestelijke bevoegdheden (art. 6 § 1):

"*I. Wat de ruimtelijke ordening betreft:*
1° De stedebouw en de ruimtelijke ordening;
7° De monumenten en de landschappen;
II. Wat het leefmilieu en het waterbeleid betreft:
1° De bescherming van het leefmilieu, onder meer die van de bodem, de ondergrond, het water en de lucht tegen verontreiniging en aantasting, alsmede de strijd tegen de geluidshinder;
2° Het afvalstoffenbeleid;
3° De politie van de gevaarlijke, ongezonde en hinderlijke bedrijven onder voorbehoud van de maatregelen van interne politie die betrekking hebben op de arbeidsbescherming
4° De waterproductie en watervoorziening, met inbegrip van de technische reglementering inzake de kwaliteit van het drinkwater, de zuivering van het afvalwater en de riolering.
De federale overheid is echter bevoegd voor:
1° Het vaststellen van de productnormen;
2° De bescherming tegen de ioniserende stralingen, met inbegrip van het radioactief afval;
3° De doorvoer van afvalstoffen.
III. Wat de landinrichting en het natuurbehoud betreft:
1° De ruilverkaveling van landeigendommen en de landinrichting;
2° De natuurbescherming en het natuurbehoud, met uitzondering van de in-, uit- en doorvoer van uitheemse plantensoorten evenals van uitheemse diersoorten en hun krengen;
5° De jacht, met uitzondering van de vervaardiging van, de handel in en het bezit van jachtwapens, en de vogelvangst;
6° De visvangst;
7° De visteelt;
V. Wat het landbouwbeleid betreft:
5° De toepassing van de Europese maatregelen in het raam van het gemeenschappelijk landbouwbeleid die betrekking hebben op het leefmilieu en op de landinrichting, de bosbouw en het natuurbehoud.
VI. Wat de economie betreft:
5° De natuurlijke rijkdommen.
X. Wat de openbare werken en het vervoer betreft:
2° de waterwegen en hun aanhorigheden;
2°bis het juridisch stelsel van de land- en waterwegenis, welke ook de beheerder ervan zij, met uitzondering van de spoorwegen beheerd door de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen;
3° de havens en hun aanhorigheden;
4° de zeewering;
5°de dijken;
9° de loodsdiensten en de bebakeningsdiensten van en naar de havens, evenals de reddings- en sleepdiensten op zee.

[11] Bijzondere Wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, *BS* 15 augustus 1980, gewijzigd bij de Wet van 8 augustus 1988 tot wijziging van de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980, *BS* 13 augustus 1988, de Bijzondere Wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur, *BS* 20 juli 1993.

De bevoegdheden bedoeld in 2°, 3°, 4° en 9° houden het recht in om in de territoriale wateren en op het continentaal plat de werken en activiteiten uit te voeren, met inbegrip van het baggeren, die noodzakelijk zijn voor de uitoefening van deze bevoegdheden".

Betreffende artikel 6, § 1, III, 6°, met name de visvangst, wordt hier enkel de riviervisserij bedoeld. De zeevisserij blijft een bevoegdheid voor de nationale overheid. De visteelt (punt 7°) wordt overgeheveld naar de bevoegdheid van de Gewesten. De Memorie van Toelichting bij de wet wijst er op dat "*de nationale bevoegdheid voor de zeevisserij wordt behouden, uitgezonderd wat de steun betreft aan deze economische activiteit*". Inzake de bevoegdheid van de Gewesten voor de natuurlijke rijkdommen (art. 6, § 1, VI, 5°) merkte de Raad van State op dat bevoegdheden inzake exploitatievoorwaarden van de natuurlijke rijkdommen van het continentaal plat aan een Gewest kunnen worden toegekend. De Regering was echter van mening dat omwille van de internationale aansprakelijkheid, toezicht van de nationale overheid noodzakelijk bleef. Het toekennen van bevoegdheden over de territoriale zee en het continentaal plat inzake exploitatievoorwaarden van de natuurlijke rijkdommen en de concessies die hierop betrekking hebben, werd buiten de Bijzondere Wetten van '80 en '88 gehouden. De bedoeling was om hiervoor een afzonderlijk wetsontwerp op te stellen, maar dit is tot nu toe niet gebeurd. Dit heeft tot gevolg dat de bevoegdheden van de Gewesten inzake natuurlijke rijkdommen beperkt blijven tot hun grondgebied en zich dus niet uitstrekken over de territoriale zee, het continentaal plat of de EEZ.

Op basis van artikel 35 van de Gecoördineerde Grondwet is de federale overheid slechts bevoegd voor de aangelegenheden die de Grondwet en de wetten krachtens de Grondwet uitgevaardigd, haar uitdrukkelijk toekennen. De Gemeenschappen en Gewesten zijn bevoegd voor de overige aangelegenheden (residuaire bevoegdheden). Voorwaarde is echter dat de federale bevoegdheden worden vastgelegd in een bijzondere wet. In afwachting daarvan behoudt de federale overheid de residuaire bevoegdheden. Voor wat leefmilieu betreft, blijft de federale overheid onder meer bevoegd voor: de bescherming tegen ioniserende stralingen en het radioactief afval; de doorvoer van afval; het vaststellen van productnormen; de bescherming van de Noordzee; de civiele bescherming (rampenbestrijding); wetenschappelijk onderzoek in het kader van internationale programma's of bij het overschrijden van de belangen van de Gewesten[12].

[12] LAVRYSEN, L., *et al.*, *Milieu- en Natuurrapport Vlaanderen. Deel V. Juridische instrumenten. Wetenschappelijk verslag*, Gent, Centrum voor Milieurecht, 13 juli 1994, 11.

2. BEVOEGDE DIENSTEN

2.1. FEDERALE OVERHEID

2.1.1. Ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

De Minister voor Leefmilieu is bevoegd voor het beleid inzake de bescherming van het mariene milieu, het toezicht en de controle op de vervuiling van de zee en het geïntegreerd kustzonebeheer, met inbegrip van de wetgeving, de reglementering en de uitvoering, het opstellen en uitvoeren van de begroting, de internationale samenwerking en de samenwerking met Gemeenschappen en Gewesten inzake milieu[13]. Op grond van de Wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België[14] is de Minister voor Leefmilieu bevoegd voor onder meer de uitvoering van internationale natuurbehoudsverdragen en richtlijnen (art. 6), het instellen van beschermde gebieden in zee (art. 7), het beschermen van soorten (art. 10), het verlenen van vergunningen voor de activiteiten genoemd in de wet (art. 25) en het uitvoeren van een milieueffectenbeoordeling (art. 28).

2.1.2. Beheerseenheid Mathematisch Model Noordzee

De Beheerseenheid Mathematisch Model van de Noordzee en het Schelde-estuarium (BMM), deel uitmakend van het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen (KBIN),[15] vervult voor België een aantal belangrijke taken inzake het beheer en de bescherming van het mariene milieu, in het bijzonder de Noordzee. Tot de activiteiten van BMM behoren onder meer : de mathematische modellering van het mariene milieu; de vertegenwoordiging van België in OSPARCOM; de implementatie en controle van de Overeenkomst van Bonn, met inbegrip van het luchttoezicht voor pollutiecontrole boven het Kanaal en het Belgisch continentaal plat (BELMEC: "Belgian Marine Environmental Control"); het opsporen en vaststellen van lozingsovertredingen van artikel 5 van de Wet van 6 april 1995 betreffende de voorkoming van de verontreiniging van de zee door schepen[16]; het beheer van het oceanografisch onderzoeksschip Belgica en de coördinatie van het onderzoek door de Belgica en belast met de controle op de effecten van storting en verbranding op zee; de

---

[13] Art. 5, KB van 7 augustus 1995 houdende vaststelling van bepaalde ministeriële bevoegdheden met betrekking tot het Ministerie van Volksgezondheid en Leefmilieu, *BS* 7 september 1995.

[14] Wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, *BS* 12 maart 1999, gewijzigd bij de Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchthavenpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, err. *BS* 2 september 1999.

[15] KB van 29 september 1997 houdende overdracht van de Beheerseenheid van het Mathematisch Model van de Noordzee en het Schelde-estuarium naar het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen, *BS* 4 november 1997.

[16] Art. 32, Wet van 6 april 1995 betreffende de voorkoming van de verontreiniging van de zee door schepen, *BS* 27 juni 1995, gewijzigd bij de Wet 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, *BS* 12 maart 1999, de Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchthavenpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, err. *BS* 2 september 1999.

adviesverlening aan de overheid inzake het beheer van het mariene milieu; coördinerende rol bij het interventienetwerk om vogels en zeezoogdieren die aan de kust aanspoelen of in netten terechtkomen, te verzamelen en te bestuderen; de coördinatie van het nationaal beleid inzake de bescherming van de Noordzee; voorzitter en secretariaat van de Technische Commissie Noordzee (MNZ). Op grond van de wet ter bescherming van het mariene milieu zijn de ambtenaren en agenten van BMM bevoegd voor toezicht en controle op de naleving van deze wet (art. 43). BMM wordt tevens aangeduid als de gemachtigde overheid die toestemming moet verlenen voor het gebruik van chemische producten in de zeegebieden met het oog op de bestrijding van een verontreiniging en voor het achterlaten van voorwerpen in de zeegebieden na gebruik[17].

2.1.3. Ministerie van Verkeer en Infrastructuur

Het Ministerie van Verkeerswezen (Bestuur Maritieme Zaken en Scheepvaart) is bevoegd voor de regeling van de scheepvaart en de uitvoering van verdragen dienaangaande (IMO-verdragen). Dit Ministerie is voorts bevoegd voor de preventie van verontreiniging van het mariene milieu afkomstig van schepen. Dit houdt in dat het Ministerie bevoegd is voor de implementatie en controle van het Marpol-Verdrag, de voorzieningen van havenontvangstinstallaties uitgezonderd. Het Ministerie verzamelt gegevens met betrekking tot de inbreuken op de verdragsbepalingen en de gevolgen die eraan worden gegeven. Op internationaal niveau vertegenwoordigt het Ministerie België in de IMO. Op grond van de wet ter bescherming van het mariene milieu is de Minister van Verkeerswezen bevoegd voor het mee helpen opstellen van de interventieplannen ter voorkoming en bestrijding van verontreiniging in de zeegebieden (art. 32). De Minister wordt tevens betrokken bij het instellen van routeringssystemen in de zeegebieden (art. 20).

De controle gebeurt door de diensten van de Scheepvaartcontrole (technische controle). Zo is de Scheepvaartcontrole onder meer bevoegd voor de inspectie en afgifte van de veiligheidscertificaten, technische controles van schepen (op naleving van internationale verdragen), controle naar overtredingen van het Marpol-Verdrag en havenstaatcontrole.

2.1.4. Ministerie van Binnenlandse Zaken

De bevoegdheid voor rampenbestrijding ligt bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken, en meer bepaald de Civiele Bescherming. De Civiele Bescherming is bevoegd voor het bestrijden van olieverontreiniging. Zij beschikt over beperkte bestrijdingsmiddelen. Zij beschikt echter niet over hulpmiddelen op zee[18]. Op grond van de wet ter bescherming van het mariene milieu is de Minister van Binnenlandse Zaken mee bevoegd voor het opstellen van interventieplannen inzake de voorkoming en bestrijding van verontreiniging in de zeegebieden (art. 32). De Minister moet de opvorderingsmaatregelen die zijn genomen inzake de bescherming van het mariene milieu bekrachtigen (art. 31).

---

[17] MB van 11 juni 1999 tot machtiging van de overheid die toestemming moet verlenenvoor het gebruik van chemische producten in de zeegebieden met het oog op de bestrijding van een verontreiniging en voor het achterlaten van voorwerpen in de zeegebieden na gebruik, *BS* 7 augustus 1999.

[18] *Bonn Agreement Counter Pollution Manual*, B2/B/87-1, 1.

In het kader van een betere integratie van de politiediensten werd op de Ministerraad van 6 december 1996 beslist dat de algemene politieopdrachten (met uitzondering van de opdrachten inzake controle op het naleven van de specifieke verkeersregels) van de luchtvaart-, de zeevaart- en de spoorwegpolitie, samen met het daartoe vereiste personeel en middelen, worden opgenomen in de federale politie.[19]

De Scheepvaartpolitie verricht controle op de scheepvaart (patrouilles in de havens, rivieren en territoriale zee) en verricht administratieve controle op zeeschepen. De met de politie te water belaste federale politieambtenaren en de ambtenaren van de Scheepvaartpolitie zijn tevens bevoegd voor het toezicht en controle op de naleving van de bepalingen van de wet ter bescherming van het mariene milieu (art. 43). Zij zijn ook belast met het toezicht op de toepassing van diverse visserijwetten[20].

2.1.5. Ministerie van Landsverdediging

De Marine van het Ministerie van Landsverdediging verleent logistieke ondersteuning aan BMM voor wetenschappelijk onderzoek uitgevoerd op zee. De Marine fungeert tevens als nationaal contactpunt voor de bestrijding van olieverontreiniging op volle zee en in het Schelde-estuarium (in het kader van de Overeenkomst van Bonn)[21]. Het bestrijden van olieverontreiniging in zee gebeurt door de Marine[22]. De Minister bevoegd voor defensie werkt mee aan het opstellen van interventieplannen inzake de voorkoming en bestrijding van verontreiniging in de zeegebieden (art. 32, wet ter bescherming van het mariene milieu). De Minister van Defensie is voorts ook bevoegd voor het opleggen van een vergunningsplicht

---

[19] Cf. Wet van 17 november 1998 houdende integratie van de zeevaartpolitie, de luchtvaartpolitie en de spoorwegpolitie in de rijkswacht, *BS* 11 november 1998, Wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, *BS* 5 mei 1999, Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchthavenpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, err. *BS* 2 september 1999.

[20] Art. 3, Wet van 19 augustus 1891 betreffende de zeevisserij in de territoriale zee, *BS* 29 augustus 1891, gewijzigd bij de Wet van 12 april 1957 waarbij de Koning wordt gemachtigd maatregelen voor te schrijven ter bescherming van de biologische hulpbronnen van de zee, *BS* 29 mei 1957, de Wet van 22 april 1999 betreffende de exclusieve economische zone van België in de Noordzee, *BS* 10 juli 1999, de Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchthavenpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, err. *BS* 2 september 1999; art. 2, Wet van 12 april 1957 waarbij de Koning wordt gemachtigd maatregelen voor te schrijven ter bescherming van de biologische hulpbronnen van de zee, *BS*, 29 mei 1957, gewijzigd bij de Wet van 23 februari 1971, *BS* 24 maart 1971, de Wet van 18 juli 1973, *BS* 15 januari 1974, de Wet van 22 april 1999 betreffende de exclusieve economische zone van België in de Noordzee, *BS* 10 juli 1999, de Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchthavenpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, err. *BS* 2 september 1999; art. 4, Wet van 10 oktober 1978 houdende vaststelling van de Belgische visserijzone, *BS* 28 december 1978, gewijzigd bij de Wet van 30 juni 1983, *BS* 13 oktober 1983, de Wet van 22 april 1999 betreffende de exclusieve economische zone van België in de Noordzee, *BS* 10 juli 1999, de Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchthavenpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, err. *BS* 2 september 1999.

[21] *Bonn Agreement Counter Pollution Manual*, B3/B/88-12; zie ook Technische regeling tussen België, Frankrijk en Groot-Brittannië genomen bij toepassing van artikel 6 (4) van de op 9 juni 1969 te Bonn gesloten overeenkomst betreffende de samenwerking bij het bestrijden van verontreiniging van de Noordzee door olie, gedaan te Parijs op 28 juli 1972, *BS* 13 maart 1973 (punt 4: bevoegde autoriteiten voor deze regeling voor België is de Operationele Groepering van de Zeemacht - COMOPSNAV).

[22] Indien er risico is voor verontreiniging in de territoriale zee dan wordt de Civiele Bescherming geadviseerd. De Minister van Binnenlandse Zaken kan een interdepartementale actie opzetten; cf. *Bonn Agreement Counter Pollution Manual*, B2/B/87-1, 2.

voor militaire activiteiten en het verlenen van de vergunningen, samen met de Minister bevoegd voor leefmilieu (art. 27, wet ter bescherming van het mariene milieu).

De Marine is belast met visserijwacht en heeft aldus een controlerende bevoegdheid inzake visserij[23]. Zo hebben de zeeschepen van de Marine, die zich in de territoriale zee en de Belgische visserijzone bevinden, de opdracht om toezicht uit te oefenen op de naleving van de Belgische visserijwetgeving. Zij zijn bevoegd om overtredingen op de desbetreffende wetten en uitvoeringsbesluiten op te sporen en vast te stellen in processen-verbaal. Zij zijn tevens bevoegd om inbeslagname te doen van eventuele verboden visserijproducten en vistuig en een op heterdaad betrapt schip op te leiden naar een Belgische haven.

De Marine heeft een algemene politionele bevoegdheid op zee (bv. drugs). De gemandateerde officieren en onderofficieren van de Marine zijn bevoegd voor toezicht en controle op de naleving van de wet ter bescherming van het mariene milieu (art. 43).

2.1.6. Ministerie van Middenstand en Landbouw

Het Ministerie van Middenstand en Landbouw is belast met het toezicht op de bescherming van de biologische rijkdommen van de zee (Bestuur van het Landbouwbeleid, Dienst Zeevisserij). De ambtenaren en agenten van de Dienst Zeevisserij[24], aangeduid door de Minister die de landbouw onder zijn bevoegdheid heeft, zijn bevoegd voor toezicht op de naleving van diverse visserijwetten[25]. De ambtenaren van de Dienst Zeevisserij zijn bevoegd

---

[23] Cf. Art. 3, Wet van 19 augustus 1891 betreffende de zeevisserij in de territoriale zee, *BS* 29 augustus 1891, gewijzigd bij de Wet van 12 april 1957 waarbij de Koning wordt gemachtigd maatregelen voor te schrijven ter bescherming van de biologische hulpbronnen van de zee, *BS* 29 mei 1957, de Wet van 22 april 1999 betreffende de exclusieve economische zone van België in de Noordzee, *BS* 10 juli 1999, de Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchthavenpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, err. *BS* 2 september 1999; art. 2, Wet van 12 april 1957 waarbij de Koning wordt gemachtigd maatregelen voor te schrijven ter bescherming van de biologische hulpbronnen van de zee, *BS* 29 mei 1957, gewijzigd bij de Wet van 23 februari 1971, *BS* 24 maart 1971, de Wet van 18 juli 1973, *BS* 15 januari 1974, de Wet van 22 april 1999 betreffende de exclusieve economische zone van België in de Noordzee, *BS* 10 juli 1999, de Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchthavenpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, err. *BS* 2 september 1999; art. 4, de Wet van 10 oktober 1978 houdende vaststelling van de Belgische visserijzone, *BS* 28 december 1978, gewijzigd bij de Wet van 30 juni 1983, *BS* 13 oktober 1983, de Wet van 22 april 1999 betreffende de exclusieve economische zone van België in de Noordzee, *BS* 10 juli 1999, de Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchthavenpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, err. *BS* 2 september 1999.

[24] MB van 16 september 1999 tot aanwijzing van overheidspersonen in uitvoering van artikel 3 van de wet van 19 augustus 1891 betreffende de zeevisserij in de territoriale zee, van artikel 2 van de wet van 12 april 1957 waarbij de Koning wordt gemachtigd maatregelen voor te schrijven ter bescherming van de biologische hulpbronnen van de zee, van artikel 5 van de wet van 28 maart 1975 betreffende de handel in landbouw-, tuinbouw- en zeevisserijproducten en van artikel 4 van de wet van 10 oktober 1978 houdende vaststelling van een Belgische visserijzone, *BS* 19 oktober 1999.

[25] Cf. Art. 3, Wet van 19 augustus 1891 betreffende de zeevisserij in de territoriale zee, *BS* 29 augustus 1891, gewijzigd bij de Wet van 12 april 1957 waarbij de Koning wordt gemachtigd maatregelen voor te schrijven ter bescherming van de biologische hulpbronnen van de zee, *BS* 29 mei 1957, de Wet van 22 april 1999 betreffende de exclusieve economische zone van België in de Noordzee, *BS* 10 juli 1999, de Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchthavenpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, err. *BS* 2 september 1999; art. 2, Wet van 12 april 1957 waarbij de Koning wordt gemachtigd maatregelen voor te schrijven ter bescherming van de biologische hulpbronnen van de zee, *BS* 29 mei 1957, gewijzigd bij de Wet van 23 februari 1971, *BS* 24 maart 1971, de Wet

voor controle en toezicht op de naleving van de wet ter bescherming van het mariene milieu, voor zover het inbreuken betreft die betrekking hebben op de visserij (art. 43).

Het Departement Zeevisserij, dat deel uitmaakt van het Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek (ressorterend onder het Ministerie van Middenstand en Landbouw) is belast met visserijonderzoek en kwaliteitsonderzoek (zoals kwaliteit van de vis, de vispopulaties, onderzoek naar zware metalen en organische contaminanten in mariene organismen). Het departement voert ook onderzoek naar de effecten op het mariene milieu van de exploitatie van niet-levende rijkdommen[26].

Op grond van de wet ter bescherming van het mariene milieu is de Minister bevoegd voor landbouw bevoegd voor het beperken of verbieden van de beroepsvisserij in de mariene reservaten, samen met de Minister van Leefmilieu (art. 8, iv) en voor het beperken van de sportvisserij in de zeegebieden (art. 12, § 2).

2.1.7. Ministerie van Economische Zaken

Het Ministerie van Economische Zaken (Bestuur Kwaliteit en Veiligheid) is bevoegd voor de reglementering en het toekennen van vergunningen in verband met de exploitatie van minerale en andere niet-levende rijkdommen van de zeebedding en de ondergrond in de territoriale zee en op het continentaal plat[27].

De Minister van Economische Zaken is, samen met de Minister van Leefmilieu bevoegd voor de milieueffectenbeoordeling voor de activiteiten die vallen onder de wet inzake het continentaal plat (art. 3, wet inzake het continentaal plat, ingevoerd door art. 79 van de wet ter bescherming van het mariene milieu).

De ambtenaren en agenten, aangeduid door de Minister van Economische Zaken zijn bevoegd voor het toezicht en controle op de naleving van de bepalingen van de wet ter bescherming van het mariene milieu (art. 43).

---

van 18 juli 1973, *BS* 15 januari 1974, de Wet van 22 april 1999 betreffende de exclusieve economische zone van België in de Noordzee, *BS* 10 juli 1999, de Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchthavenpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, err. *BS* 2 september 1999; art. 4, Wet van 10 oktober 1978 houdende vaststelling van de Belgische visserijzone, *BS* 28 december 1978, gewijzigd bij de Wet van 22 april 1999 betreffende de exclusieve economische zone van België in de Noordzee, *BS* 10 juli 1999, de Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchthavenpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, err. *BS* 2 september 1999.

[26] Cf. diverse exploitatiebesluiten.

[27] Cf. Wet van 13 juni 1969 inzake de exploratie en exploitatie van niet-levende rijkdommen van de territoriale zee en het continentaal plateau, *BS* 8 oktober 1969, gewijzigd bij de Wet van 22 april 1999 betreffende de exclusieve economische zone van België in de Noordzee, *BS* 10 juli 1999, KB van 7 oktober 1974 betreffende het verlenen van concessies, het onderzoek en de exploitatie van de minerale en andere niet-levende rijkdommen van het continentaal plat, *BS* 1 januari 1975, gewijzigd bij het KB van 22 april 1983, *BS* 18 juni 1983.

2.2. Regionale overheid

Van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap is voor het kustzonebeleid hoofdzakelijk het Departement Leefmilieu en Infrastructuur van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap van belang. Het Departement Leefmilieu en Infrastructuur is ingedeeld in vijf administraties: Wegen en Verkeer; Waterwegen en Zeewezen (AWZ); Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (AMINAL); Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen (AROHM); Ondersteunende Studies en Opdrachten.

Voor de kustzone is voornamelijk AMINAL (o.a. Afdeling Natuur), AROHM en de Administratie Waterwegen en Zeewezen (o.a. Afdeling Waterwegen Kust) van belang. Afdeling natuur is bevoegd voor het natuurbehoud. AROHM is bevoegd voor ruimtelijke ordening (bv. behandelen van bouwvergunningen en landschapsbescherming). De Afdeling Waterwegen Kust is bevoegd voor de kustverdediging; de infrastructuur van de kusthavens; het kanaal Oostende-Brugge, de kustkanalen, het IJzerbekken; de maritieme toegangswegen tot de kusthavens en tot de Westerschelde; het hydrometeomeetnet op zee en aan de wal. De Afdeling Loodswezen verzorgt de loods- en sleepdiensten. De Afdeling Vloot organiseert de reddingsdienst op zee (Zee Reddings- en Coördinatiecentrum - Sea Rescue Coordination Center). De Afdeling Scheepvaartbegeleiding coördineert de verkeersbegeleiding.

2.3. Provinciale overheid

Op grond van de federale of gewestelijke leefmilieuwetgeving worden talrijke admininstratieve taken opgelegd aan de provincies. Deze zijn vooral gesitueerd op het vlak van de vergunningsprocedures. Door de nieuwe ruimtelijke ordeningswetgeving krijgen de provincies bevoegdheden op het vlak van planning (provinciaal ruimtelijk structuurplan) en uitvoering (provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan). De provincies treden aldus op als uitvoerings- en adviesorganen van de federale en regionale overheden. Voor de kustzone is uiteraard de Provincie West-Vlaanderen van belang. Zo is onder meer de coördinerende rol van de Provinciegouverneur van West-Vlaanderen van belang bij het Rampenplan Noordzee. De rol van de gouverneur bij de noodmaatregelen ter vrijwaring en bescherming van het mariene milieu wordt bevestigd in de wet ter bescherming van het mariene milieu: zo kan de gouverneur alle nodige opvorderingsmaatregelen nemen (art. 31).

2.4. Gemeentelijke overheden

Ook de gemeenten krijgen op grond van hogere leefmilieuwetgeving administratieve taken opgelegd. De gemeenten kunnen voor hun grondgebied een gemeentelijk ruimtelijk structuurplan en gemeentelijke uitvoeringsplannen opmaken. In het kader van het milieuconvenant kan een gemeentelijk natuurontwikkelingsplan worden opgemaakt.

De kustgemeenten zijn voorts bevoegd voor verontreiniging van de stranden. Ingeval van een zware verontreiniging wordt echter de Provinciegouverneur van West-Vlaanderen en de Civiele Bescherming ingelicht. De Provinciegouverneur coördineert dan de verdere acties. Op basis van artikel 38 § 1, 7° van het Belgisch Kustreglement moeten de ambtenaren en

bedienden van de gemeentepolitie in de gemeenten waarin zich een haven bevindt of gemeenten die langs de kust gelegen zijn, toezien op de toepassing van het Kustreglement. De kustgemeenten zijn voorts bevoegd voor het onderhoud van de stranden (het strandvegen). Deze bevoegdheid is gebaseerd op het toekennen van strandconcessies door de Administratie Waterwegen en Zeewezen van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap aan de kustgemeenten.

3. SCHEMATISCH OVERZICHT VAN DE BEVOEGDE FEDERALE EN VLAAMSE DIENSTEN PER FUNCTIE

Hierna worden op een schematische manier de bevoegde diensten voor de verschillende functies weergegeven. Dezelfde nummering voor de verschillende functies wordt weerhouden als in de opsomming van de wetgeving. Dit overzicht wordt beperkt tot de federale en Vlaamse overheidsdiensten. In het schema is het niet mogelijk om op een gedetailleerde manier weer te geven voor welk aspect de betrokken dienst bevoegd is. Daarvoor kan worden verwezen naar punt II.2 en naar het deel inzake de wetgeving. Het kan ook zijn dat voor bepaalde deelaspecten van bepaalde functies nog andere diensten bevoegd zijn. Dit schema beperkt zich tot de belangrijkste diensten per functie.

1. Mariene zones	
1.1. Algemeen	- Ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelings-samenwerking (sluiten van verdragen)
1.2. Territoriale zee	
1.2.1. Algemeen	
1.2.2. Afbakening	
1.3. Aansluitende zone	
1.3.1. Algemeen	
1.3.2. Afbakening	
1.4. Visserijzone	
1.4.1. Algemeen	
1.4.2. Afbakening	
1.5. Exclusieve economische zone	
1.5.1. Algemeen	
1.5.2. Afbakening	
1.6. Continentaal plat	
1.6.1. Algemeen	
1.6.2. Afbakening	
2. Beheer van de open ruimte in de kustzone	
2.1. Stranden	
2.1.1. Afbakening	- Min. Vl. Gem., LIN, AWZ, Afd. Water-wegen Kust
2.1.2. Statuut en strandconcessies	- Min. Vl. Gem.,LIN, AWZ, Afd. Water-wegen Kust
2.1.3. Vergunningen	- Min. Vl. Gem., LIN, AWZ, Afd. Water-wegen Kust
2.2. Polders	- Min. Vl. Gem., LIN, AMINAL, Afd. Water
2.3. Dijken	- Min. Vl. Gem.,LIN, AWZ, Afd. Water-wegen Kust
2.4. Onbevaarbare waterlopen	- Min. Vl. Gem., LIN, AMINAL, Afd. Water

3. Ruimtelijke ordening	- Min. Vl. Gem., LIN, AHROM, Afd. Ruimtelijke Planning - Min. Vl. Gem., LIN, AHROM, Afd. Bouwinspectie - Min. Vl. Gem., Instituut voor Natuurbehoud - Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen
4. Natuurbehoud en landschapsbescherming	- Ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu (zee) - Min. Vl. Gem., LIN, AMINAL, Afd. Europa en Milieu (land) - Min. Vl. Gem., LIN, AMINAL, Afd. Algemeen Milieu- en Natuurbeleid (land)
4.1. Algemeen	- Ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu (zee) - Diensten van de Eerste Minister, KBIN, Beheerseenheid Mathematisch Model Noordzee en het Schelde-estuarium (BMM) (zee) - Min. Vl. Gem., LIN, AMINAL, Afd. Bos en Groen (land) - Min. Vl. Gem., LIN, AMINAL, Afd. Natuur (land) - Min. Vl. Gem., Instituut voor Natuurbehoud (land)
4.2. Habitatbescherming	- Ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu (zee) - Diensten van de Eerste Minister, KBIN, Beheerseenheid Mathematisch Model Noordzee en het Schelde-estuarium (BMM) (zee) - Min. Vl. Gem., LIN, AMINAL, Afd. Natuur (land) - Min. Vl. Gem., LIN, AMINAL, Afd. Natuur, Vlaamse Hoge Raad voor het Natuurbehoud (land)
4.3. Bescherming van duingebieden	- Min. Vl. Gem., LIN, AMINAL, Afd. Natuur - Min. Vl. Gem., LIN, AWZ, Afd. Waterwegen Kust
4.4. Bossen	- Min. Vl. Gem., LIN, AMINAL, Afd. Bos en Groen - Min. Vl. Gem., LIN, AMINAL, Vlaamse Hoge Bosraad - Min. Vl. Gem., Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer

4.5. Beschermde monumenten en landschappen	- Min. Vl. Gem., LIN, AHROM, Afd. Monumenten en Landschappen - Min. Vl. Gem., LIN, AMINAL, Afd. Land
4.6. Landinrichting en ruilverkaveling	- Min. Vl. Gem., LIN, AMINAL, Afd. Land - Min. Vl. Gem., Instituut voor Natuurbehoud - Vlaamse Landmaatschappij (VLM)
4.7. Regionale landschappen	- Min. Vl. Gem., LIN, AMINAL, Afd. Natuur
4.8. Bermbeheer	- Min. Vl. Gem., LIN, AMINAL, Afd. Natuur
4.9. Gemeentelijke natuurontwikkelingsplannen	- Min. Vl. Gem., LIN, AMINAL, Afd. Natuur
4.10. Bescherming van soorten	- Ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu (zee) - Diensten van de Eerste Minister, KBIN, Beheerseenheid Mathematisch Model Noordzee en het Schelde-estuarium (BMM) (zee) - Min. Vl. Gem., LIN, AMINAL, Afd. Natuur (land) - Min. Vl. Gem., LIN, AMINAL, Afd. Bos en Groen (land)
4.11. Internationale handel in bedreigde soorten	- Ministerie van Middenstand en Landbouw
4.12. Jacht	- Ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu (zee) - Min. Vl. Gem., LIN, AMINAL, Afd. Bos en Groen (land) - Min. Vl. Gem., LIN, AMINAL, Afd. Natuur (land) - Min. Vl. Gem., LIN, AMINAL, Vlaamse Jachtraad (land) - Min. Vl. Gem., Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer (land)
4.13. Introductie van niet-inheemse soorten	- Ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu (zee) - Min. Vl. Gem., LIN, AMINAL, Afd. Natuur (land)
5. Milieueffectenrapportering	- Ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu (zee) - Ministerie van Economische Zaken (zee) - Min. Vl. Gem., LIN, AMINAL, Afd. Algemeen Milieu- en Natuurbeleid (land)

6. Scheepvaart	
6.1 Algemeen	- Ministerie van Verkeer en Infrastructuur, Bestuur Maritieme Zaken en Scheepvaart
6.2 Veiligheid op zee	- Ministerie van Verkeer en Infrastructuur, Bestuur Maritieme Zaken en Scheepvaart, Scheepvaartveiligheid - Ministerie van Verkeer en Infrastructuur, Bestuur Maritieme Zaken en Scheepvaart, Scheepvaartcontrole - Ministerie van Binnenlandse Zaken, Scheepvaartpolitie
6.3 Loodsdiensten	- Min. Vl. Gem., LIN, AWZ, Afd. Vloot - Min. Vl. Gem., LIN, AWZ, Afd. Loodswezen - Min. Vl. Gem., LIN, AWZ, Afd. Scheepvaartbegeleiding
7. Visserij	
7.1. Toegang tot en beheer van visbestanden	- Ministerie van Middenstand en Landbouw
7.2. Structuurbeleid	- Min. Vl. Gem., Dep. Economie, Werkgelegenheid, Binnenlandse Aangelegenheden en Landbouw, Adm. Economie, Afd. Economisch Ondersteuningsbeleid
7.3. Marktordening	- Ministerie van Middenstand en Landbouw
7.4. Controle	- Ministerie van Landsverdediging, Marine - Ministerie van Middenstand en Landbouw, Bestuur van het Landbouwbeleid, Dienst Zeevisserij
8. Toerisme en Recreatie	
8.1. Verblijfsinfrastructuur	- Min. Vl. Gem., LIN, AHROM, Afd. Ruimtelijke Planning - Toerisme Vlaanderen
8.2. Watersporten	
8.2.1. Algemeen	- Min. Vl. Gem., LIN, AWZ, Afd. Waterwegen Kust - Min. Vl. Gem., LIN, AWZ, Afd. Loodswezen
8.2.2. Reddingsdiensten	- Ministerie van Landsverdediging, Luchtmacht - Min. Vl. Gem., LIN, AWZ, Afd. Vloot - Min. Vl. Gem., LIN, AWZ, Afd. Loodswezen
8.2.3. Zwemmen	- Min. Vl. Gem., LIN, AWZ, Afd. Waterwegen Kust
8.2.4. Kayakken	- Ministerie van Verkeer en Infrastructuur, Bestuur Maritieme Zaken en Scheepvaart - Min. Vl. Gem., LIN, AWZ, Afd. Waterwegen Kust

8.2.5. Plankzeilen	- Ministerie van Verkeer en Infrastructuur, Bestuur Maritieme Zaken en Scheepvaart - Min. Vl. Gem., LIN, AWZ, Afd. Waterwegen Kust
8.2.6. Zeilen	- Ministerie van Verkeer en Infrastructuur, Bestuur Maritieme Zaken en Scheepvaart - Min. Vl. Gem., LIN, AWZ, Afd. Waterwegen Kust
8.2.7. Waterskiën	- Ministerie van Verkeer en Infrastructuur, Bestuur Mariene Zaken en Schaapvaart - Min. Vl. Gem., LIN, AWZ, Afd. Waterwegen Kust
8.2.8. Waterscooters en jet-ski's	- Ministerie van Verkeer en Infrastructuur, Bestuur Maritieme Zaken en Scheepvaart
8.2.9. Pleziervaart	- Ministerie van Verkeer en Infrastructuur, Bestuur Mariene Zaken en Scheepvaart, Scheepvaartbeleid
8.3. Sportvisserij	- Ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu - Ministerie van Middenstand en Landbouw
8.4. Rijdieren	- Min. Vl. Gem., LIN, AWZ, Afd. Waterwegen Kust
8.5. Zeilwagenrijden	- Min. Vl. Gem., LIN, AWZ, Afd. Waterwegen Kust
8.6. Strandcabines	- Min. Vl. Gem., LIN, AWZ, Afd. Waterwegen Kust
8.7. Reclame	- Min. Vl. Gem., LIN, AWZ, Afd. Waterwegen Kust
8.8. Strand- en animatiespelen	- Min. Vl. Gem., LIN, AWZ, Afd. Waterwegen Kust
8.9. Luidsprekers	- Min. Vl. Gem., LIN, AWZ, Afd. Waterwegen Kust
8.10. Honden	- Min. Vl. Gem., LIN, AWZ, Afd. Waterwegen Kust
8.11. Voertuigen	- Ministerie van Verkeer en Infrastructuur
8.12. Kustrijwielen	- Ministerie van Verkeer en Infrastructuur - Min. Vl. Gem., LIN, AWZ, Afd. Waterwegen Kust
8.13 Windschermen	- Min. Vl. Gem., LIN, AWZ, Afd. Waterwegen Kust
8.14. Varia	
8.14.1. Golfterreinen	- Min. Vl. Gem., LIN, AHROM, Afd. Ruimtelijke Planning
8.14.2 Werken in toeristische zones	
8.14.3. Deltavliegen	- Ministerie van Verkeer en Infrastructuur, Bestuur van de Luchtvaart
8.14.4. Voederen van vogels	
8.14.5 Roken	

8.14.6 Ambulante handel	
8.14.7 Badkarhouders	- Min. Vl. Gem., LIN, AWZ, Afd. Waterwegen Kust
9. Zandwinning	- Ministerie van Economische Zaken, Bestuur Kwaliteit en Veiligheid - Ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu - Ministerie van Middenstand en Landbouw
10. Baggeren	
10.1. Baggeractiviteiten	- Min. Vl. Gem., LIN, AWZ, Afd. Waterwegen Kust
10.2. Het storten van baggerspecie	- Ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu (zee)
11. Havens en Industrie	
11.1. Zeehavens	- Min. Vl. Gem., LIN, AWZ, Afd. Beleid Havens, Waterwegen en Zeewezen - Min. Vl. Gem., LIN, AWZ, Afd. Waterbouwkundig Laboratorium en Hydrologisch Onderzoek - Min. Vl. Gem., LIN, AWZ, Afd. Waterwegen Kust
11.2. Industriële activiteiten	- Ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu (zee)
11.3. Windenergie	- Ministerie van Economische Zaken, Bestuur Energie
12. Kustverdediging	- Min. Vl. Gem., LIN, AWZ, Afd. Waterwegen Kust
13. Militaire activiteiten	- Ministerie van Landsverdediging - Ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu (zee)
14. Kabels en pijpleidingen	- Ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu (zee) - Ministerie van Economische Zaken, Bestuur Energie - Ministerie van Economische Zaken, Bestuur Kwaliteit en Veiligheid - Ministerie van Verkeer en Infrastructuur, Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie

15. Landbouw	- Ministerie van Middenstand en Landbouw - Min. Vl. Gem., LIN, AMINAL, Afd. Natuur - Min. Vl. Gem., LIN, AMINAL, Afd. Land - Vlaamse Landmaatschappij (VLM)
16. Drinkwaterwinning	- Min. Vl. Gem., LIN, AMINAL, Afd. Water - Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening (VMW) - Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)
17. Mariene verontreiniging	- Diensten van de Eerste Minister, KBIN, Beheerseenheid Mathematisch Model Noordzee en het Schelde-estuarium (BMM) - Ministerie van Defensie, Marine
17.1. Verontreiniging door scheepvaart	- Ministerie van Verkeer en Infrastructuur, Bestuur Maritieme Zaken en Scheepvaart - Ministerie van Binnenlandse Zaken, Civiele Bescherming - Ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu
17.2. Verontreiniging door dumping	- Ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu
17.3 Verontreiniging afkomstig van het vasteland	- Ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu
18. Welzijn	- Min. Vl. Gem., Departement Economie, Werkgelegenheid, Binnenlandse Aangelegenhden en Landbouw, Afdeling Gemeenten, OCMW's en Provincies - Sociaal Impulsfonds (SIF)
19. Asverstrooiing op zee.	- Ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

III. OVERZICHT VAN DE WETGEVING IN DE KUSTZONE

1. MARIENE ZONES

1.1. ALGEMEEN

Internationale regelgeving en uitvoering in België

Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee, Montego Bay, 10 december 1982, 21 *ILM* 1261 (1982), *BS* 16 september 1999 (verder aangehaald als Zeerechtverdrag).

Dit verdrag legt de algemene regelen vast inzake de bevoegdheden van kuststaten en andere staten in de verschillende mariene rechtsgebieden (territoriale zee, aansluitende zone, continentaal plat, exclusieve economische zone, volle zee, enz.) inzake gebruik en bescherming van het mariene milieu. Het Zeerechtverdrag heft tussen de partijen bij het Verdrag, de verdragen van Genève van 1958 op (art. 311).

Uitvoering in België:

Wet van 18 juni 1998 houdende instemming met het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de Zee, gedaan te Montego Bay op 10 december 1982 en de Overeenkomst inzake de tenuitvoerlegging van deel XI van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de Zee van 10 december 1982, gedaan te New York op 28 juli 1994, *BS* 16 september 1999.

1.2. TERRITORIALE ZEE

1.2.1. Algemeen

Internationale regelgeving en uitvoering in België

Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee, Montego Bay, 10 december 1982, 21 *ILM* 1261(1982), *BS* 16 september 1999.

Inzake de territoriale zee worden de regels vastgelegd voor de afbakening en de breedte van de territoriale zee (art. 2-16). Voorts wordt bepaald wat de rechten en plichten zijn van de kuststaat en andere staten. De kuststaat beschikt over soevereiniteit in zijn territoriale zee. Dit wordt beperkt door het recht op onschuldige doorvaart voor vreemde schepen (art. 17-32).

Uitvoering in België:

Wet van 18 juni 1998 houdende instemming met het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de Zee, gedaan te Montego Bay op 10 december 1982 en de Overeenkomst inzake de tenuitvoerlegging van deel XI van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de Zee van 10 december 1982, gedaan te New York op 28 juli 1994, *BS* 16 september 1999.

1.2.2. Afbakening

Internationale regelgeving en uitvoering in België

Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Franse Republiek inzake de afbakening van de territoriale zee, Brussel, 8 oktober 1990, *LSB*, No. 19, (oktober 1991), *BS* 1 december 1993.

In dit verdrag worden de coördinaten inzake de begrenzing van de territoriale zee met Frankrijk vastgelegd.

Uitvoering in België:

Wet van 17 februari 1993 houdende goedkeuring van de Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Franse Republiek inzake de afbakening van de territoriale zee, *BS* 1 december 1993.

Verdrag tussen het Koninkrijk België en Koninkrijk der Nederlanden inzake de afbakening van de territoriale zee, Brussel, 18 december 1996, *IJMCL* 552 (1997), *BS* 19 juni 1999.

In dit verdrag worden de coördinaten inzake de begrenzing van de territoriale zee met Nederland vastgelegd.

Uitvoering in België:

Wet van 10 augustus 1998 houdende instemming met het Verdrag tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk der Nederlanden inzake de zijwaartse afbakening van de territoriale zee, ondertekend te Brussel op 18 december 1996, *BS* 19 juni 1999, kaarten in err. *BS* 3 september 1999.

Nationale regelgeving

Wet van 6 oktober 1987 tot bepaling van de breedte van de territoriale zee van België, *BS* 22 oktober 1987.

Deze wet legt de breedte van de territoriale zee vast op twaalf zeemijl, in overeenstemming met het internationaal zeerecht.

1.3. AANSLUITENDE ZONE

1.3.1. Algemeen

Internationale regelgeving en uitvoering in België

Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee, Montego Bay, 10 december 1982, 21 *ILM* 1261(1982), *BS* 16 september 1999.

In een zone die grenst aan de territoriale zee mag de kuststaat toezicht uitoefenen ten einde te voorkomen dat inbreuk wordt gemaakt o.a. op de wetten en voorschriften inzake douane en belastingen. De aansluitende zone mag zich niet verder uitstrekken dan 24 zeemijl vanaf de basislijnen vanwaar de breedte van de territoriale zee wordt gemeten (art. 33).

Uitvoering in België:

Wet van 18 juni 1998 houdende instemming met het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de Zee, gedaan te Montego Bay op 10 december 1982 en de Overeenkomst inzake de tenuitvoerlegging van deel XI van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de Zee van 10 december 1982, gedaan te New York op 28 juli 1994, *BS* 16 september 1999.

Nationale regelgeving

Wet van 22 april 1999 betreffende de exclusieve economische zone van België in de Noordzee, *BS* 10 juli 1999.

Deze wet legt de instelling vast van een aansluitende zone van België en concretiseert de bevoegdheden van België in deze zone (art. 47).

1.3.2. Afbakening

Nationale regelgeving

Wet van 22 april 1999 betreffende de exclusieve economische zone van België in de Noordzee, *BS* 10 juli 1999.

De eerste twaalf zeemijl van de EEZ, dit is de zone die grenst aan de territoriale zee en zich uitstrekt tot een breedte van twaalf zeemijl, vormt de aanluitende zone (art. 47).

1.4. VISSERIJZONE

1.4.1. Algemeen

Internationale regelgeving en uitvoering in België

Resolutie van de Raad van 3 november 1976 inzake bepaalde externe aspecten van het instellen in de Gemeenschap, met ingang van 1 januari 1977, van een visserijzone van 200 mijl, *PB C* 105, 7 mei 1981.

In deze resolutie worden de lidstaten opgeroepen om door middel van gezamenlijke actie de visserijzones in de Noordzee en de Noord-Atlantische Oceaan uit te breiden tot 200 zeemijl uit de kust.

Uitvoering in België:

Wet van 10 oktober 1978 houdende vaststelling van een Belgische visserijzone, *BS* 28 december 1978, gewijzigd bij de Wet van 22 april 1999 betreffende de exclusieve economische zone van België in de Noordzee, *BS* 10 juli 1999.

Buiten de Belgische territoriale zee wordt een nationale visserijzone ingesteld. De wet bevat toezichts- en strafbepalingen.

1.4.2. Afbakening

Nationale regelgeving

Wet van 10 oktober 1978 houdende vaststelling van een Belgische visserijzone, *BS* 28 december 1978, gewijzigd bij de Wet van 22 april 1999 betreffende de exclusieve economische zone van België in de Noordzee, *BS* 10 juli 1999.

De grenzen van de nationale visserijzone zijn deze van de exclusieve economische zone (art. 1, zoals gewijzigd bij art. 10 EEZ-wet).

1.5. EXCLUSIEVE ECONOMISCHE ZONE

1.5.1. Algemeen

Internationale regelgeving en uitvoering in België

Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee, Montego Bay, 10 december 1982, 21 *ILM* 1261(1982), *BS* 16 september 1999.

Het verdrag bepaalt inzake de exclusieve economische zone (EEZ) regels inzake de afbakening en de breedte ervan (art. 55, 57, 74-75). Voorts worden regels vastgelegd inzake rechten en plichten van de kuststaat en andere staten (art. 56 en 59-73). De kuststaat beschikt in de EEZ over soevereine rechten inzake : 1. exploratie en exploitatie, het behoud en beheer van de natuurlijke rijkdommen, van de wateren en de zeebodem en de ondergrond daarvan en 2. andere activiteiten voor de economische exploitatie en exploratie van de EEZ. De kuststaat beschikt tevens over rechtsmacht inzake de bouw en het gebruik van kunstmatige eilanden, installaties en inrichtingen; wetenschappelijk zeeonderzoek; de bescherming en het behoud van het mariene milieu. Andere staten beschikken in de EEZ onder meer over vrijheid van scheepvaart, vrijheid van overvliegen en het leggen van kabels en pijpleidingen.

Uitvoering in België:

Wet van 18 juni 1998 houdende instemming met het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de Zee, gedaan te Montego Bay op 10 december 1982 en de Overeenkomst inzake de tenuitvoerlegging van deel XI van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de Zee van 10 december 1982, gedaan te New York op 28 juli 1994, *BS* 16 september 1999.

Nationale regelgeving

Wet van 22 april 1999 betreffende de exclusieve economische zone van België in de Noordzee, *BS* 10 juli 1999.

Deze wet legt de instelling vast van de exclusieve economische zone van België en concretiseert de bevoegdheden van België in deze zone. De wet houdt tal van wetswijzigingen in van andere wetgeving (zoals visserijwetgeving en de wetgeving inzake het continentaal plat). Dit komt aan bod per sector.

1.5.2. Afbakening

Nationale regelgeving

Wet van 22 april 1999 betreffende de exclusieve economische zone van België in de Noordzee, *BS* 10 juli 1999.

De begrenzing van de Belgische EEZ wordt vastgelegd in artikel 3.

1.6. CONTINENTAAL PLAT

1.6.1. Algemeen

Internationale regelgeving en uitvoering in België

Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee, Montego Bay, 10 december 1982, 21 *ILM* 1261(1982), *BS* 16 september 1999.

Het verdrag legt inzake het continentaal plat regels vast inzake de afbakening en breedte van het continentaal plat en legt regels vast inzake de rechten van de kuststaat en de rechten van andere staten (art. 76-85). De kuststaat beschikt op het continentaal plat over soevereine rechten voor de exploratie en exploitatie van de niet-levende en levende rijkdommen in permanent contact met de zeebodem.

Uitvoering in België:

Wet van 18 juni 1998 houdende instemming met het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de Zee, gedaan te Montego Bay op 10 december 1982 en de Overeenkomst inzake de tenuitvoerlegging van deel XI van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de Zee van 10 december 1982, gedaan te New York op 28 juli 1994, *BS* 16 september 1999.

Nationale regelgeving

Wet van 13 juni 1969 inzake de exploratie en exploitatie van niet-levende rijkdommen van de territoriale zee en het continentaal plateau, *BS* 8 oktober 1969, gewijzigd bij de Wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, *BS* 12 maart 1999, de Wet van 22 april 1999 betreffende de exclusieve economische zone van België in de Noordzee, *BS* 10 juli 1999.

Deze wet concretiseert de bevoegdheden van België op het Belgisch continentaal plat. Dit komt verder aan bod bij zandwinning (infra nr. 9).

1.6.2. Afbakening

Internationale regelgeving en uitvoering in België

Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Franse Republiek inzake de afbakening van het continentaal plat, Brussel, 8 oktober 1990, *LSB*, No. 19 (oktober 1991), *BS* 1 december 1993.

In dit verdrag worden de coördinaten vastgelegd inzake de begrenzing van het continentaal plat met Frankrijk.

Uitvoering in België:

Wet van 17 februari 1993 houdende goedkeuring van de Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Franse Republiek inzake de afbakening van het continentaal plat, ondertekend te Brussel op 8 oktober 1990, *BS* 1 december 1993.

Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland inzake de afbakening van het continentaal plat tussen beide landen, Brussel, 29 mei 1991, *IJECL* 115-116 (1992), *BS* 1 december 1993.

In dit verdrag worden de coördinaten vastgelegd inzake de begrenzing van het continentaal plat met Groot-Brittannië.

Uitvoering in België:

Wet van 17 februari 1993 houdende goedkeuring van de Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland inzake de afbakening van het continentaal plat tussen beide landen, ondertekend te Brussel op 29 mei 1991, *BS* 1 december 1993.

Verdrag tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk der Nederlanden inzake de afbakening van het continentaal plat, Brussel, 18 december 1996, *IJMCL* 552 (1997), *BS* 19 juni 1999.

In dit verdrag worden de coördinaten vastgelegd inzake de begrenzing van het continentaal plat met Nederland.

Uitvoering in België:

Wet van 10 augustus 1998 houdende instemming met het verdrag tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk der Nederlanden inzake de afbakening van het continentaal plat, en Bijlage, en briefwisseling, *BS* 19 juni 1999, kaarten in err. *BS* 3 september 1999.

Nationale regelgeving

Wet van 22 april 1999 betreffende de exclusieve economische zone van België in de Noordzee, *BS* 10 juli 1999 tot wijziging van de Wet van 13 juni 1969 inzake de exploratie en exploitatie van niet-levende rijkdommen van de territoriale zee en het continentaal plateau, *BS* 8 oktober 1969.

Artikel 2 (zoals gewijzigd bij art. 28 EEZ-wet) bakent het continentaal plat van België af.

2. BEHEER VAN DE OPEN RUIMTE IN DE KUSTZONE

2.1. STRANDEN

2.1.1. Afbakening

Nationale regelgeving

Bijzondere Wet van 8 augustus 1980, *BS* 15 augustus 1980, gewijzigd bij de Bijzondere Wet van 12 januari 1989, *BS* 14 januari 1989.

Artikel 2 deelt het grondgebied van België in volgens provinciale grenzen. De provinciegrens van West-Vlaanderen wordt begrensd door de nullijn van de kust of de laagwaterlijn van gemiddeld laag laagwaterspring (GLLWS). Dit is tevens de grens van het Vlaamse Gewest.

KB van 5 oktober 1992 tot vaststelling van de lijst van de waterwegen en hun aanhorigheden overgedragen van de Staat aan het Vlaamse Gewest, *BS* 6 november 1992.

De zeewering, het zeestrand en de waterwegen beheerd door de Administratie Waterwegen en Zeewezen, Afdeling Waterwegen Kust worden afgelijnd in dit koninklijk besluit.

2.1.2. Statuut en strandconcessies

Nationale/gewestelijke regelgeving

Burgerlijk Wetboek

Artikel 538 BW is van belang voor het statuut van de stranden, aanwassen en gorzingen van de zee. Zij worden krachtens dit artikel beschouwd als behorende tot het openbaar domein.

Wet van 30 april 1958 voor het verlenen van strandconcessies, *BS* 30 mei 1958, err. *BS* 4 juni 1958.

Deze wet stelt dat strandconcessies bij voorrang aan de kustgemeenten worden verleend, voor het aanbrengen van installaties voor zee- en zonnebaden, sport en spelen.

Decreet van 18 december 1992 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1993, *BS* 29 december 1992.

Artikel 50 van dit decreet machtigt de Vlaamse Regering om concessies te verlenen voor het privatief gebruik van het openbaar domein van de wegen en hun aanhorigheden ressorterend onder het beheer van het Vlaamse Gewest, de waterwegen en hun aanhorigheden, de dijken en de zeewering.

B.Vl.Reg. van 26 april 1995 betreffende de strandconcessies, *BS* 29 augustus 1995.

Dit besluit van de Vlaamse Regering bevat bepalingen inzake het verlenen en intrekken van de concessie, de concessievergoeding, de verplichtingen van de concessiehouder en de instandhouding van het strand.

2.1.3. Vergunningen

Gewestelijke regelgeving

Decreet van 18 december 1992 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1993, *BS* 29 december 1992.

Artikel 40 van dit decreet bevat de basis voor het besluit van de Vlaamse Regering betreffende het toekennen van vergunningen, het vaststellen en innen van retributies voor het privatieve gebruik van het domein van de waterwegen en hun aanhorigheden, de zeewering en de dijken.

B.Vl.Reg. van 16 maart 1994 betreffende het toekennen van vergunningen, het vaststellen en innen van retributies voor het privatieve gebruik van het domein van de waterwegen en hun aanhorigheden, de zeewering en de dijken, *BS* 4 oktober 1994, err., *BS* 7 februari 1995.

Naast algemene bepalingen betreffende de vergunningsaanvraag en vergunningsvoorwaarden, retributies, laattijdige betalingen en borgtocht, bevat dit besluit van de Vlaamse Regering bijzondere bepalingen betreffende (o.a.) afsluitingen, vellen van bomen, afvoerleidingen, laad- en losplaatsen.

2.2. POLDERS

Nationale/gewestelijke regelgeving

Wet van 5 juli 1956 betreffende de wateringen, *BS* 5 augustus 1956.

De wateringen zijn de openbare besturen buiten de polderzone ingesteld. De afbakening van de polderzones wordt door de Koning bepaald.

Wet van 3 juni 1957 betreffende de polders, *BS* 21 juni 1957.

In deze basiswet komen achtereenvolgens de inrichting en het beheer van de polders (de algemene vergadering, het bestuur, de ontvanger-griffier, de dijk- en sluiswachters), de polderbelastingen, de werken voor de polders uit te voeren en de toezichtmaatregelen aan bod.

KB van 23 januari 1958 houdende bepaling van de datum waarop de wet betreffende de wateringen en de wet betreffende de polders in werking treden, en houdende afbakening van de polderzones, *BS* 5 februari 1958.

Dit koninklijk besluit bepaalt de datum waarop de wet betreffende de polders in werking trad. Het bakent eveneens minutieus de gebieden af die onder de polderwetgeving vallen.

KB van 30 januari 1958 houdende algemeen politiereglement van de polders en van de wateringen, *BS* 5 februari 1958.

Het politiereglement voor de polders is in dit koninklijk besluit opgenomen.

KB van 20 november 1959 tot vaststelling van de wijze van bekendmaking van bijzondere politiereglementen van de polders en van de wateringen, *BS* 27 november 1959.

De wijze waarop de bijzondere politiereglementen worden bekendgemaakt in de gemeenten waar ze van kracht zijn, wordt in dit koninklijk besluit vastgelegd.

KB van 9 mei 1960 houdende aanwijzing van de ambtenaren bevoegd ter uitvoering van de wetten betreffende de polders en de wateringen, *BS* 14 juni 1960, gewijzigd bij het KB van 21 maart 1962, *BS* 7 mei 1962.

De ambtenaren die moeten worden uitgenodigd op de algemene vergaderingen van de polderbesturen en die belast zijn met de uitvoering van de wet, worden in dit koninklijk besluit bepaald.

KB van 23 januari 1968 houdende uitbreiding van de aan de polderwetgeving onderworpen zones, *BS* 9 februari 1968.

Door dit koninklijk besluit wordt de zone die aan de polderwetgeving onderhevig is, vergroot.

2.3. DIJKEN

Gewestelijke regelgeving

Decreet van 16 april 1996 betreffende de waterkeringen, *BS* 1 juni 1996.

De dijkenwet van 1979 wordt door dit decreet opgeheven. Het decreet definieert een tiental begrippen (o.a. waterkering, bandijk en binnendijk). Het Vlaamse Gewest kan alle noodzakelijke waterkeringswerken uitvoeren. Behalve in geval van onteigening brengt dit geen bezitsverlies mee, maar vormen ze een erfdienstbaarheid van openbaar nut. Het decreet is van toepassing op de onroerende goederen gelegen langs een aantal (bij)rivieren of in de valleien van onbevaarbare waterlopen. Zowel op het grondgebied van Nieuwpoort als Bredene liggen twee onbevaarbare waterlopen die onder de toepassing van bovenstaand decreet vallen.

B.Vl.Reg. van 7 oktober 1997 betreffende de kennisgeving van werken ter uitvoering van het decreet van 16 april 1966 betreffende de waterkeringen, *BS* 27 november 1997.

De Vlaamse Minister bevoegd voor openbare werken geeft per aangetekende brief kennis van de werken aan de betrokken eigenaars. Het besluit vermeldt de gegevens die in de aangetekende brief moeten worden opgenomen.

B.Vl.Reg. van 7 oktober 1997 betreffende de wijziging van waterkeringen, overstromingsbekkens, wachtbekkens en toegangswegen, *BS* 27 november 1997.

De afdeling van de Administratie Waterwegen en Zeewezen, belast met het beheer van de waterloop waarlangs de waterkeringswerken worden uitgevoerd, kan toestemming verlenen tot wijzigingen. Dit besluit bepaalt welke gegevens de aanvraag voor het aanbrengen van wijzigingen moet bevatten en aan welke voorwaarden zij moet voldoen.

2.4. ONBEVAARBARE WATERLOPEN

Nationale/gewestelijke regelgeving

Wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen, *BS* 15 februari 1968, gewijzigd bij de Wet van 23 februari 1977, *BS* 12 maart 1977, het Decreet van 21 april 1983 houdende de ruiming van onbevaarbare waterlopen, *BS* 15 juli 1983.

De wet onderscheidt drie categorieën onbevaarbare waterlopen. Ze definieert de gewone ruimings-, onderhouds-, herstellingswerken en buitengewone werken van verbetering of wijziging. Er wordt bepaald wie ze uitvoert en de kosten draagt. Afsluitend bevat de wet een aantal algemene bepalingen. De wet is van toepassing in de polders wat betreft de waterlopen van de eerste categorie.

KB van 10 juni 1955 betreffende het opmaken van nieuwe beschrijvende tabellen der onbevaarbare waterlopen en van plans waaruit hun toestand blijkt, *BS* 8 augustus 1955, gewijzigd bij het KB van 18 april 1956, *BS* 6 mei 1956, het KB van 31 december 1957, *BS* 19 januari 1958, het KB van 2 juni 1959, *BS* 15 juni 1959, het KB van 14 december 1960, *BS* 5 januari 1961, het KB van 23 januari 1962, *BS* 5 februari 1962.

Dit koninklijk besluit schrijft voor hoe de lijsten die een aanwijzende staat van de waterlopen vormen, opgesteld moeten worden.

KB van 26 maart 1968 betreffende de inwerkingtreding van de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen, *BS* 9 april 1968.

Dit KB stelt de datum waarop de bovenstaande wet in werking trad vast.

KB van 29 november 1968 houdende vaststelling van de procedure bij de onderzoeken *de commodo et incommodo*, voorgeschreven door de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen, *BS* 9 januari 1969.

Een aantal beslissingen in het kader van de wet betreffende de onbevaarbare waterlopen moeten onderworpen worden aan een onderzoek *de commodo et incommodo*. Dit koninklijk besluit legt de regeling terzake vast.

KB van 5 augustus 1970 houdende algemeen politiereglement van de onbevaarbare waterlopen, *BS* 5 november 1970, gewijzigd bij het KB van 9 december 1970, *BS* 26 januari 1971, het KB van 18 juni 1971, *BS* 6 juli 1971, het KB van 21 februari 1972, *BS* 4 maart 1972, het KB van 12 november 1973, *BS* 15 maart 1974, het KB van 8 november 1974, *BS* 6 februari 1975, het KB van 22 juli 1975, *BS* 15 oktober 1975.

De gebruikers of eigenaars van kunstwerken op de onbevaarbare waterlopen moeten ervoor zorgen dat het waterpeil beneden het peil aangeduid door de peilspijkers blijft. Het koninklijk besluit bepaalt wat zal gebeuren met de werken die wederrechtelijk op de onbevaarbare waterlopen staan. Om de onbevaarbare waterlopen in goede staat te houden, werden een aantal verbodsbepalingen opgenomen. Het koninklijk besluit stelt voorts de straffen vast, de regelen betreffende de modaliteiten van de herstelling van de overtreding en de te volgen procedure indien de beklaagde een recht van eigendom of een ander zakelijk recht inroept.

3. RUIMTELIJKE ORDENING

Nationale/gewestelijke regelgeving

Wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedebouw, *BS* 12 april 1962, zoals gewijzigd; voor het Vlaamse Gewest gecoördineerd in het Decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996, *BS* 15 maart 1997 (zal grotendeels worden opgeheven door het Decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, *BS* 8 juni 1999).

Deze wetgeving geldt enkel voor het Vlaamse Gewest. Deze wetgeving omvat twee aspecten:
1. het juridisch vastleggen van de bodembestemmingen. Dit gebeurt via de plannen van aanleg. Vooral de gewestplannen zijn hierbij van belang. Het in de wet voorziene nationale plan van aanleg, evenals de streekplannen zijn nooit tot stand gekomen. Daarnaast zijn er ook nog de gemeentelijke algemene en bijzondere plannen van aanleg (APA's en BPA's). De plannen van aanleg zijn enkel uitgewerkt voor het landgedeelte van de kustzone. Voor het mariene gedeelte van de kustzone zijn er geen bodembestemmingsplannen. In de plannen van aanleg worden de diverse bodembestemmingen juridisch vastgelegd (woongebied, industriegebied, agrarisch gebied, recreatiegebied, natuurgebied, enz), waaraan bepaalde stedenbouwkundige voorschriften werden gekoppeld. De algemene stedenbouwkundige voorschriften worden vastgelegd in het KB van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen. Daarnaast zijn er ook de aanvullende stedenbouwkundige voorschriften die niet zijn voorzien in het KB van 1972, maar die in het betrokken gewestplan zelf zijn opgenomen. Er zijn geen specifieke voorschriften voor de kustzone, maar uiteraard kunnen de verschillende bestemmingen worden gebruikt in de kustzone.
2. Een ander belangrijk aspect in de ruimtelijke ordeningswetgeving is de vergunningsplicht voor bepaalde activiteiten (zoals voor het bouwen of verbouwen, het aanmerkelijk wijzigen van het reliëf van de bodem, enz.).

Decreet van 24 juli 1996 houdende de ruimtelijke planning, *BS* 27 juli 1996 (zal volledig worden opgenomen in het Decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, *BS* 8 juni 1999).

Onder ruimtelijk structuurplan wordt verstaan een beleidsdocument dat het kader aangeeft voor de gewenste ruimtelijke structuur. Het geeft een langetermijnvisie op de ruimtelijke ontwikkeling van het betrokken gebied. Het is erop gericht samenhang te brengen in de voorbereiding, de vaststelling en de uitvoering van beslissingen die de ruimtelijke ordening aanbelangen (art. 3). Structuurplannen worden opgemaakt op drie niveaus: het ruimtelijk structuurplan voor het Vlaamse Gewest, het provinciale structuurplan en het gemeentelijk structuurplan. Bij besluit van 23 september 1997 werd het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) vastgesteld door de Vlaamse regering (waarvan de bindende bepalingen werden bekrachtigd door het decreet van 17 december 1997). Als gevolg van het decreet ruimtelijke planning krijgt, naast de plannen van aanleg, ook de structuurplanning als planningsvorm een juridische basis. Een ruimtelijk structuurplan legt in tegenstelling tot de plannen van aanleg geen bestemmingen vast. Naast de structuurplannen zullen ook nog de plannen van aanleg als uitvoeringsplannen blijven bestaan en desgevallend aan de structuurplannen worden aangepast. De plannen van aanleg blijven het referentiekader voor de vergunningsaanvragen. In het kader van het nieuwe decreet op de ruimtelijke ordening zullen de plannen van aanleg als uitvoeringsinstrument dienen van de ruimtelijke structuurplannen.

Decreet van 17 december 1997 houdende bekrachtiging van de bindende bepalingen van het besluit van de Vlaamse regering van 23 september 1997 houdende definitieve vaststelling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, *BS* 21 maart 1998.

De bindende bepalingen omvatten bepalingen in verband met de stedelijke gebieden, het buitengebied, de gebieden voor economische activiteiten (zoals de zeehavens), de lijninfrastructuren. De provinciale en gemeentelijke structuurplannen zijn gebonden door de bindende bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Bij het opstellen van een structuurplan voor de kustzone zal daar aldus rekening mee moeten worden gehouden.

Decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, *BS* 8 juni 1999 (inwerkingtreding uitgesteld tot 1 mei 2000 door het Decreet van 28 september 1999, *BS* 30 september 1999).

Door dit decreet worden zowel ruimtelijke structuurplanning als bestemmingsplannen in één instrument verenigd. De ruimtelijke structuurplannen zullen worden uitgevoerd aan de hand van de ruimtelijke uitvoeringsplannen (de vroegere plannen van aanleg). Daarnaast omvat dit decreet ook nog de bepalingen inzake de stedebouwkundige vergunningen.

KB van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen, *BS* 10 februari 1973.

Door dit KB worden de algemene stedebouwkundige voorschriften van de gewestplannen vastgelegd.

4. NATUURBEHOUD EN LANDSCHAPSBESCHERMING

4.1. ALGEMEEN

Internationale regelgeving en uitvoering in België

Verdrag inzake biologische diversiteit, Rio de Janeiro, 5 juni 1992, 31 *ILM* 822 (1992), *BS* 2 april 1997.

Dit verdrag is gericht op het behoud van de biodiversiteit. Het bevat naast de bepalingen inzake behoud ook bepalingen inzake toegang tot genetische rijkdommen (voornamelijk van belang voor de noord-zuid problematiek). In uitvoering van het verdrag werd door de verdragspartijen onder meer aandacht besteed aan mariene en kustzonegebieden. Daarin wordt opgeroepen tot het instellen van beschermde gebieden in de kustzone.

Uitvoering in België:

Wet van 11 mei 1995 houdende goedkeuring van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake biologische diversiteit, en van de Bijlage I en II, gedaan te Rio de Janeiro op 5 juni 1992, *BS* 2 april 1997.

Decreet van 19 maart 1996 houdende goedkeuring van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake biologische diversiteit, ondertekend te Rio de Janeiro op 5 juni 1992, en van de Bijlage I en II, *BS* 24 mei 1996.

Er is geen specifieke uitvoering in het Vlaamse Gewest.

Wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, *BS* 12 maart 1999, gewijzigd bij de Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchthavenpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, err. *BS* 2 september 1999.

De Koning kan in de zeegebieden de nodige maatregelen nemen ter uitvoering van dit verdrag (art. 6).

Nationale/gewestelijke regelgeving

Wet van 12 juli 1973 op het natuurbehoud, *BS* 11 september 1973 (grotendeels opgegeven door het Decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (met uitzondering van onder meer het hoofdstuk inzake de duinenbescherming).

Decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, *BS* 10 januari 1998.

Dit decreet vormt de basis voor het natuurbehoudsrecht in het Vlaams Gewest. Dit decreet bevat: 1. algemene maatregelen ter bevordering van het natuurbehoud (zoals bijvoorbeeld de zorgplicht; de rechtsgrond voor de natuurvergunningen); 2. een gebiedsgericht beleid: rechtsbasis voor het instellen van het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) en het Integraal Verwevings- en Ondersteunend netwerk (IVON), natuurreservaten, algemene gebiedsgerichte maatregelen zoals verwerving en natuurinrichting; 3. soortengericht beleid; 4. een beleid inzake doelgroepen en natuureducatie.

Wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, *BS* 12 maart 1999, gewijzigd bij de Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchthavenpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, err. *BS* 2 september 1999.

Deze wet vormt de basis voor het natuurbehoudsbeleid in de zeegebieden. De wet omvat 1. gebiedsgerichte maatregelen (de rechtsgrond voor het instellen van mariene beschermde gebieden en het nemen van beschermingsmaatregelen daarin) en 2. soortenbeschermingsmaatregelen (bv. verbod op jacht van zeezoogdieren).

B.Vl.Reg. van 23 juli 1998 tot vaststelling van nadere regels ter uitvoering van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, *BS* 10 september 1998.

In dit besluit worden 4 aspecten van het decreet verder uitgewerkt: 1. de procedure voor de afbakening van het VEN en IVON; 2. de regeling van het recht van voorkoop; 3. de wijziging van vegetatie en kleine landschapselementen; 4. de natuurinrichting.

4.2. HABITATBESCHERMING

Internationale regelgeving en uitvoering in België

Overeenkomst inzake watergebieden die van internationale betekenis zijn in het bijzonder als woongebied voor watervogels, Ramsar, 2 februari 1971, 11 *ILM* 963 (1972), *BS* 12 april 1979, gewijzigd bij het Protocol tot wijziging van het Verdrag inzake watergebieden van internationale betekenis, in het bijzonder als woongebied voor watervogels, Parijs, 1 december 1982, 22 *ILM* 698 (1983), *BS* 3 september 1999.

Dit verdrag beoogt de bescherming van internationaal belangrijke watergebieden, en dit in het bijzonder (maar niet uitsluitend) voor de bescherming van watervogels. De verdragspartijen dienen gebieden op hun grondgebied aan te duiden in de internationale Ramsar-lijst. In deze watergebieden, maar ook in niet in de lijst opgenomen gebieden dienen de staten beschermingsmaatregelen te nemen. Het Ramsar-Verdrag is ook expliciet van toepassing in de kustzone (voor de gebieden in zee is er een dieptebeperking van 6 meter).

Uitvoering in België:

Wet van 22 februari 1979 houdende goedkeuring van Overeenkomst inzake watergebieden die van internationale betekenis zijn in het bijzonder als woongebied voor watervogels, opgemaakt te Ramsar (Iran) op 2 februari 1971, *BS* 12 april 1979.

Deze goedkeuringswet bepaalt dat de Koning de in aanmerking komende watergebieden zal aanduiden.

Wet van 10 mei 1994 houdende goedkeuring van volgende Internationale Akten : Protocol tot wijziging van de Overeenkomst van 1971 inzake watergebieden die van internationale betekenis zijn in het bijzonder als verblijfplaats voor watervogels, opgemaakt te Parijs op 3 december 1982; Wijzigingen van de Overeenkomst inzake watergebieden die van internationale betekenis zijn in het bijzonder als woongebied voor watervogels, aangenomen te Regina op 28 mei 1987, *BS* 3 september 1999.

Decreet van 14 juli 1998 tot goedkeuring van de volgende internationale akten : 1° Protocol tot wijziging van de Overeenkomst van 1971 inzake watergebieden die van internationale betekenis zijn in het bijzonder als verblijfplaats voor watervogels, opgemaakt te Parijs op 3 december 1982; Amendementen op de overeenkomst inzake watergebieden die van internationale betekenis zijn in het bijzonder als woongebied voor watervogels, aangenomen te Regina op 28 mei 1987, *BS* 22 augustus 1998.

Wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, *BS* 12 maart 1999, gewijzigd bij de Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchthavenpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, err. *BS* 2 september 1999.

Deze wet biedt een rechtsgrond voor de uitvoering van het verdrag in het mariene milieu (art. 6). Daardoor kunnen beschermingsmaatregelen worden getroffen in de Ramsar-gebieden die in zee gelegen zijn.

KB van 27 september 1984 tot aanwijzing van de watergebieden van internationale betekenis, *BS* 31 oktober 1984.

Ter uitvoering van het verdrag worden verschillende watergebieden van internationale betekenis aangeduid, waarvan er twee in de kustzone gelegen zijn : de Vlaamse Banken en het Zwin. Voor de Ramsar-gebieden op het landgedeelte gelden enkele beperkingen in de wetgeving. Voor de Vlaamse Banken zijn er nog geen specifieke maatregelen genomen.

Verdrag inzake de bescherming van het culturele en natuurlijke erfgoed van de wereld, Parijs, 16 november 1972, 11 *ILM* 1358 (1972), *BS* 5 augustus 1994.

Dit verdrag beoogt de bescherming van het culturele en natuurlijke erfgoed van universele waarde.

Uitvoering in België:

De ratificatie gebeurde op 24 juli 1996 (*BS* 6 november 1996). De goedkeuring gebeurde door de verschillende gemeenschappen en gewesten. Er werden tot dusver geen werelderfgoedgebieden aangeduid in de kustzone.

Decreet van 1 juni 1994 houdende goedkeuring van de overeenkomst inzake de bescherming van het culturele en natuurlijke erfgoed van de wereld opgemaakt te Parijs op 16 november 1972, *BS* 5 augustus 1994.

Richtlijn 79/409/EEG van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand, *PB L* 103, 25 april 1979, o.a. gewijzigd bij Richtlijn 91/244 van 6 maart 1991, *PB L* 115, 8 mei 1991 (wijziging Bijlagen I en III) en Richtlijn 94/24 van 8 juni 1994, *PB L* 164, 30 juni 1994 (wijziging Bijlage II) (verder aangehaald als Vogelrichtlijn).

Krachtens deze richtlijn moeten de lidstaten speciale beschermingszones aanwijzen voor de vogelsoorten genoemd in bijlage I bij de richtlijn, alsook voor geregeld voorkomende trekvogels. Deze Vogelrichtlijngebieden zullen deel uitmaken van het Natura 2000-netwerk, ingesteld krachtens de Habitatrichtlijn. De beschermingsmaatregelen van artikel 6 van de Habitatrichtlijn gelden ook in de Vogelrichtlijngebieden. Deze richtlijn is tevens van toepassing in de zeegebieden waar de lidstaten over bevoegdheden beschikken.

Uitvoering in België:

Wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, *BS* 12 maart 1999, gewijzigd bij de Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchthavenpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, err. *BS* 2 september 1999.

De Koning kan alle maatregelen nemen noodzakelijk voor de uitvoering van deze richtlijn (art. 6). Op grond van artikel 7, § 2, c kunnen speciale beschermingszones worden ingesteld als marien beschermd gebied.

B.Vl.Reg. van 17 oktober 1988 tot aanwijzing van speciale beschermingszones in de zin van art. 4 van de Richtlijn 79/409/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand, *BS* 29 oktober 1988, gewijzigd bij het B.Vl.Reg. van 20 september 1996, *BS* 12 oktober 1996, het B.Vl.Reg. van 23 juni 1998, *BS* 25 juli 1998.

Dit besluit stelt drie speciale beschermingszones vast van belang voor de kust, nl. de Westkust, het Poldercomplex en het Zwin.

Benelux-Overeenkomst op het gebied van natuurbehoud en landschapsbescherming, Brussel, 8 juni 1982, *BS* 20 oktober 1983.

Deze overeenkomst beoogt voornamelijk een bescherming van grensoverschrijdende natuurgebieden in de Benelux. Voor de kustzone komt het Zwin hiervoor in aanmerking. Er is echter nog geen officieel gevolg aan gegeven. Er is geen goedkeuring vereist door België.

Richtlijn 92/43/EEG van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde fauna en flora, *PB L* 206, 22 juli 1992, gewijzigd bij Richtlijn 97/62/EG van 27 oktober 1997 tot aanpassing aan de technische en wetenschappelijke vooruitgang van Richtlijn 92/43/EEG inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna, *PB L* 305, 8 november 1997 (wijziging Bijlagen I en II) (verder aangehaald als Habitatrichtlijn).

Deze richtlijn beoogt de bescherming van waardevolle habitats en flora en fauna in de Europese Gemeenschap. Daartoe wordt een netwerk van beschermde gebieden (speciale zones voor natuurbehoud) ingesteld (Natura 2000-netwerk). In de Habitatrichtlijngebieden dienen de lidstaten speciale beschermingsmaatregelen te treffen.

Uitvoering in België:

Voor het Vlaamse Gewest werd een voorstel tot aanduiding van de Habitatrichtlijngebieden overgemaakt aan de Europese Commissie (B.Vl.Reg. van 12 februari 1996).

Wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, *BS* 12 maart 1999, gewijzigd bij de Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchthavenpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, err. *BS* 2 september 199.

De Koning kan alle maatregelen nemen noodzakelijk voor de uitvoering van deze richtlijn (art. 6). Op grond van artikel 7, § 2, c kunnen speciale zones voor natuurbehoud worden ingesteld als marien beschermd gebied.

Nationale/gewestelijke regelgeving

Decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, *BS* 10 januari 1998.

Het decreet vormt de rechtsgrond voor het instellen van reservaten (Vlaamse natuurreservaten en erkende natuurreservaten). Een voorbeeld van een Vlaams natuurreservaat aan de kust is het Westhoekreservaat. Andere voorbeelden zijn de Baai van Heist (strandreservaat) en de IJzermonding. Voorbeelden van erkende reservaten aan de kust zijn de Fonteintjes, de Uitkerkse polder en de Schuddebeurze. De vroegere rechtsgrond voor het instellen van natuurreservaten was de wet op het natuurbehoud van 1973. De uitvoeringswetgeving op deze wet blijft bestaan. Deze besluiten hebben betrekking op de Vlaamse natuurreservaten (vóór de staatshervorming de staatsnatuurreservaten genoemd).

Wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, *BS* 12 maart 1999, gewijzigd bij de Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchthavenpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, err. *BS* 2 september 1999.

Deze wet vormt de rechtsbasis voor het instellen van mariene reservaten in de zeegebieden. Een onderscheid wordt gemaakt tussen gerichte mariene reservaten (vereisen een actief beheer van de overheid) en de integrale mariene reservaten. In beide soorten reservaten wordt uitgegaan van een algemene verbodsbepaling, met uitzondering van de activiteiten genoemd in de wet.

KB van 25 mei 1964 betreffende de inrichting van domaniale natuurreservaten en tot instelling van een Hoge Raad voor de domaniale natuurreservaten en de natuurbescherming, *BS* 9 juni 1964.

Door dit besluit worden de eerste natuurreservaten ingesteld. Hiertoe behoort het Westhoekreservaat dat is gelegen in de kustzone.

KB van 16 maart 1977 houdende bekrachtiging van de staatsnatuurreservaten gelegen in het Vlaamse Gewest, *BS* 11 juni 1977.

Door dit besluit wordt het statuut van de staatsnatuurreservaten bevestigd als staatsnatuurreservaat onder de wet op het natuurbehoud.

B.Vl.Reg. van 29 juni 1999 houdende de vaststelling van de voorwaarden voor de erkenning van natuurreservaten en van terreinbeherende natuurverenigingen en houdende toekenning van subsidies, *BS* 18 september 1999.

Dit besluit omvat de regelen inzake de erkenning en subsidiëring van natuurreservaten en van terreinverwervende verenigingen.

MB van 23 oktober 1975 houdende reglementering van de bewaking, de politie en het verkeer in de staatsnatuurreservaten, buiten de wegen die voor het openbaar verkeer openstaan, *BS* 31 december 1975.

Dit besluit omvat onder meer aanvullende verbodsbepalingen voor de staatsnatuurreservaten.

4.3. BESCHERMING VAN DUINGEBIEDEN

Gewestelijke regelgeving

Decreet van 14 december 1810 betreffende de uitzaaiing van duinen.

In de kustzone moeten maatregelen worden genomen om beplantingen aan te brengen die gunstig zijn voor de duinfixatie.

Decreet van 14 juli 1993 houdende maatregelen tot bescherming van de kustduinen, *BS* 31 augustus 1993, gewijzigd bij het Decreet van 21 december 1994, *BS* 30 december 1994, het Decreet van 29 november 1995, *BS* 30 november 1995 (verder aangehaald als Duinendecreet).

Door dit decreet wordt een hoofdstuk toegevoegd aan de wet op het natuurbehoud waardoor een bouwverbod wordt ingevoerd in de duingebieden die op grond van dit decreet worden aangeduid, ongeacht de bestemmingen van deze gronden in de bodembestemmingsplannen. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen beschermde duingebieden en voor het duingebied belangrijk landbouwgebied. De selectie van de te beschermen duingebieden gebeurde door het Instituut voor Natuurbehoud. Het gaat over duingebieden die nog geen beschermingsstatuut kennen in andere wetgeving (zoals de ruimtelijke ordeningswetgeving). Omdat het bouwverbod werd gezien als een ingrijpende maatregel voor de eigenaars was telkens een decretale bekrachtiging van de beschermingsbesluiten voorzien. De eerste aanwijzing was slechts een voorlopige aanwijzing, die moest worden bevestigd binnen een periode van 6 maanden.

B.Vl.Reg. van 15 september 1993 betreffende de aanduiding van beschermde duingebieden en voor het duingebied belangrijke landbouwgebieden, *BS* 17 september 1993.

Decreet van 26 januari 1994 houdende bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse regering van 15 september 1993 betreffende de aanduiding van beschermde duingebieden en voor het duingebied belangrijke landbouwgebieden, *BS* 26 februari 1994.

B.Vl.Reg. van 16 november 1994 betreffende de definitieve aanwijzing van de beschermde duingebieden en van de voor het duingebied belangrijke landbouwgebieden, *BS* 30 november 1994.

Decreet van 21 december 1994 houdende bekrachtiging van het Besluit van de Vlaamse regering van 16 november 1994 betreffende de definitieve aanwijzing van de beschermde duingebieden en van de voor het duingebied belangrijke landbouwgebieden, en houdende wijziging van de Wet van 12 juli 1973 op het natuurbehoud, *BS* 30 december 1994.

De wijziging van het Duinendecreet was noodzakelijk om voor het bouwverbod een uitzondering te voorzien voor werken die worden uitgevoerd omwille van natuurbeheer, natuurherstel, natuurontwikkeling, kustverdediging en voor slopingswerken van woningen of gebouwen.

B.Vl.Reg. van 4 oktober 1995 betreffende de definitieve aanwijzing van de beschermde duingebieden en van de voor het duingebied belangrijke landbouwgebieden die aangeduid werden door het Besluit van de Vlaamse regering van 16 november 1994 betreffende de aanwijzing van de beschermde duingebieden en van de voor het duingebied belangrijke landbouwgebieden, maar niet door het besluit van de Vlaamse regering van 15 september 1993 betreffende de aanduiding van beschermde duingebieden en voor het duingebied belangrijke landbouwgebieden, *BS* 25 oktober 1995.

Decreet van 29 november 1995 houdende bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse regering van 4 oktober 1995 betreffende de definitieve aanwijzing van de beschermde duingebieden en van de voor het duingebied belangrijke landbouwgebieden die aangeduid werden door het Besluit van de Vlaamse regering van 16 november 1994 betreffende de aanwijzing van de beschermde duingebieden en van de voor het duingebied belangrijke landbouwgebieden, maar niet door het besluit van de Vlaamse regering van 15 september 1993 betreffende de aanduiding van beschermde duingebieden en voor het duingebied belangrijke landbouwgebieden, en houdende wijziging van de Wet van 12 juli 1973 op het natuurbehoud, *BS* 30 november 1995.

Dit decreet bevat een wijziging aan de schadevergoedingsregeling voorzien in artikel 54 van de wet op het natuurbehoud.

B.Vl.Reg. van 8 oktober 1996 tot uitvoering van artikel 54 van de Wet van 12 juli 1973 op het natuurbehoud, *BS* 15 november 1996.

Door dit besluit wordt de schadevergoedingsregeling zoals voorzien in het Duinendecreet verder uitgewerkt.

4.4. Bossen

Gewestelijke regelgeving

Wet van 19 december 1854 betreffende de bossen (Boswetboek), *BS* 22 december 1854 (grotendeels opgeheven door het Bosdecreet van 13 juni 1990).

Bosdecreet van 13 juni 1990, *BS* 28 september 1990, gewijzigd bij het Decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, *BS* 10 januari 1998, het Decreet van 18 mei 1999, *BS* 23 juli 1999, het Decreet van 18 mei 1999 houdende diverse bepalingen naar aanleiding van de begroting 1999, *BS* 30 september 1999.

Het bosdecreet regelt het beheer van alle bossen in Vlaanderen (openbare en privé-bossen). Het bos kan verschillende functies hebben (economische, sociale, ecologische, enz.). Op grond van dit decreet kunnen ook bosreservaten worden ingesteld. Voorts wordt ook het beheer van de bossen geregeld. Voor de kustzone zijn onder meer de stadsbossen rond de steden van belang.

Decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996, *BS* 15 maart 1997.

Luidens artikel 42 van dit decreet is een bouwvergunning vereist voor ontbossing.

B.Vl.Reg. van 4 december 1991 betreffende het vaststellen van beheersplannen voor bossen, *BS* 7 maart 1992.

Dit besluit omvat de inhoud en procedure voor het vaststellen van beheersplannen die opgemaakt dienen te worden voor de bossen.

B.Vl.Reg. van 20 januari 1993 tot vaststelling van de regelen betreffende de aanwijzing of erkenning en het beheer van bosreservaten, *BS* 27 mei 1993.

Door de bosreservaten wordt de wetenschappelijke functie van bossen vervuld. Dit besluit regelt de aanwijzing of erkenning en het beheer van bosreservaten.

B.Vl.Reg. van 22 juli 1993 betreffende de toegankelijkheid en het occasionele gebruik van de bossen, *BS* 15 september 1993, gewijzigd bij het B.Vl.Reg. van 24 januari 1996, *BS* 30 april 1996, het B.Vl.Reg. van 9 maart 1999, *BS* 20 maart 1999.

Dit besluit regelt de toegang en het gebruik van bossen, met het oog op recreatie en vorming. Dit vormt de uitvoering van de sociale en educatieve functie van bossen.

KB van 14 februari 1995 tot regeling van de eigendomsoverdracht van de bossen van de Staat naar het Vlaamse Gewest, *BS* 4 maart 1995.

Dit KB is een gevolg van de staatshervorming, waardoor de gewesten bevoegd geworden zijn over de bossen.

4.5. BESCHERMDE MONUMENTEN EN LANDSCHAPPEN

Gewestelijke regelgeving

Decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, *BS* 22 april 1976, gewijzigd bij het Decreet van 18 december 1992 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1993, *BS* 29 december 1992, het Decreet van 22 februari 1995, *BS* 5 april 1995, het Decreet van 22 december 1995 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1996, *BS* 30 december 1995, het B.Vl.Reg. van 22 oktober 1996 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 24 september 1996 tot coördinatie van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedebouw, *BS* 15 maart 1997, het Decreet van 8 december 1998 houdende diverse bepalingen naar aanleiding van de begrotingscontrole 1998, *BS* 26 januari 1999.

Dit decreet wijzigt grotendeels de Wet van 7 augustus 1931 op het behoud van de monumenten en landschappen. Op basis van deze wet werden o.a. een aantal bunkers beschermd (bv. de veldbatterij Bamburg te Middelkerke).

Decreet van 16 april 1996 houdende bescherming van landschappen, *BS* 21 mei 1996.

Dit decreet regelt de bescherming van landschappen en het beheer van de beschermde landschappen in Vlaanderen (bv. de omgeving van het Fort Napoleon te Oostende). Het decreet omvat de beschermingsprocedure, de beschermingsvoorschriften en bepalingen inzake beheer.

B.Vl.Reg. van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, *BS* 10 maart 1993.

De algemene voorschriften werden vastgelegd in dit besluit. Ze gelden voor zover er geen afwijkende specifieke voorschriften bestaan.

B.Vl.Reg. van 3 juni 1997 houdende algemene beschermingsvoorschriften, advies- en toestemmingsprocedure, instelling van een register en vaststelling van een herkenningsteken voor beschermde landschappen, *BS* 1 oktober 1997.

Dit uitvoeringsbesluit op het landschapsdecreet omvat onder meer beschermingsvoorschriften (onderhoudsverplichtingen, verbodsbepalingen, enz.).

4.6. LANDINRICHTING EN RUILVERKAVELING

Gewestelijke regelgeving

Wet van 22 juli 1970 op de ruilverkaveling uit kracht van wet, *BS* 4 september 1970, err. *BS* 24 september 1970, err. *BS* 11 december 1970, gewijzigd bij de Wet van 9 februari 1995 tot wijziging van de Hypotheekwet van 16 december 1851, *BS* 18 maart 1995.

Ruilverkaveling van versnipperde en verspreid liggende gronden heeft een betere economische uitbating van landeigendommen tot doel. Ruilverkaveling gebeurt d.m.v. het vormen van aaneensluitende en regelmatige kavels die zo dicht mogelijk bij de bedrijfszetel liggen en een eigen uitweg hebben.

Wet van 11 augustus 1978 tot aanvulling van de Wet van 22 juli 1970 op de ruilverkaveling uit kracht van wet met bijzondere bepalingen eigen aan het Vlaamse Gewest, *BS* 22 september 1978.

Deze wet wijzigt en vult de bovenstaande wet aan voor het Vlaamse Gewest.

Decreet van 21 december 1988 houdende oprichting van de Vlaamse Landmaatschappij, *BS* 29 december 1988, gewijzigd bij het Decreet van 22 november 1995, *BS* 6 februari 1996.

Door dit decreet wordt de rechtsbasis gelegd voor de landinrichting. Landinrichting is gericht op het bevorderen, voorbereiden, integreren en begeleiden van maatregelen, handelingen en werken die uitgaan van de bevoegde overheden en gericht zijn op het vrijwaren, herwaarderen en het meer geschikt maken van landelijke gebieden, recreatiegebieden, woongebieden met landelijk karakter en ontginningsgebieden conform de gewestplannen.

B.Vl.Reg. van 6 juni 1996 houdende nadere regelen betreffende de landinrichting, *BS* 16 oktober 1996.

Door dit uitvoeringsbesluit worden de adviesorganen en de procedure voor de landinrichting vastgelegd.

4.7. REGIONALE LANDSCHAPPEN

Gewestelijke regelgeving

Decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, *BS* 10 januari 1998.

Dit decreet vormt de rechtsbasis voor het instellen van regionale landschappen. Een regionaal landschap is een duurzaam samenwerkingsverband ingesteld op voorstel van een provincie of drie of meer aaneengesloten gemeenten gericht op overleg en samenwerking met de betrokken doelgroepen ter bevordering van het streekeigen karakter, van natuurrecreatie en natuureducatie, van recreatief medegebruik, van het natuurbehoud en van het beheer, herstel, aanleg en de ontwikkeling van kleine landschapselementen. Het regionaal landschap is gericht op de bevordering van het draagvlak en heeft geen reglementair karakter (art. 54). Er zijn tot dusver nog geen regionale landschappen ingesteld in de kustzone.

B.Vl.Reg. van 8 december 1998 tot vaststelling van de regelen voor de voorlopige en definitieve erkenning van regionale landschappen, *BS* 12 februari 1999, gewijzigd bij het B.Vl.Reg. van 11 mei 1999, *BS* 24 juni 1999.

Dit besluit regelt de opdracht en organisatie van regionale landschappen, alsook bepalingen inzake de erkenning en subsidiëring ervan.

4.8. BERMBEHEER

Gewestelijke regelgeving

B.Vl.Reg. van 27 juni 1984 houdende maatregelen inzake natuurbehoud op de bermen beheerd door publiekrechtelijke rechtspersonen, *BS* 2 oktober 1984.

Dit is een uitvoeringsbesluit op de wet op het natuurbehoud, waarbij maatregelen worden opgelegd inzake het beheer van bermen die worden beheerd door publiekrechtelijke rechtspersonen.

4.9. GEMEENTELIJKE NATUURONTWIKKELINGSPLANNEN

Gewestelijke/Gemeentelijke regelgeving

Gemeentelijk Milieuconvenant 1992-1996 en Milieuconvenant 1997-1999 tussen de Vlaamse overheid en Vlaamse gemeenten.

Een van de mogelijke opties uit het Milieuconvenant voor de gemeenten is om een gemeentelijk natuurontwikkelingsplan (GNOP) op te maken. Het GNOP omschrijft het beleid dat de gemeente op haar grondgebied gaat voeren op het vlak van natuurbehoud en natuurontwikkeling. Een GNOP is een middel voor de gemeenten om aan de hand van het GNOP concrete acties op het terrein te ondernemen. De GNOP's worden goedgekeurd door de afdeling Natuur van AMINAL.

4.10. BESCHERMING VAN SOORTEN

Internationale regelgeving en uitvoering in België

Internationaal Verdrag inzake de bescherming van vogels, Parijs 18 oktober 1950, *BS* 30 oktober 1955.

Dit verdrag heeft tot doel de in het wild levende vogels te beschermen.

Goedkeuring door België was niet nodig. De uitvoering in het Vlaamse Gewest gebeurde door de vogelbeschermingswetgeving (zie infra).

Benelux-Overeenkomst op het gebied van de jacht en vogelbescherming ondertekend te Brussel op 10 juni 1970, *BS* 19 oktober 1971, gewijzigd bij het Protocol, ondertekend te Luxemburg op 20 juni 1977, tot wijziging van de Benelux-Overeenkomst op het gebied van de jacht en de vogelbescherming, ondertekend te Brussel op 10 juni 1970, *BS* 18 juni 1982.

Dit verdrag heeft tot doel de wetgeving inzake jacht en vogelbescherming van de drie Benelux-landen te harmoniseren.

Uitvoering in België:

Wet van 29 juli 1971 houdende goedkeuring van de Benelux-Overeenkomst op het gebied van de jacht en vogelbescherming, ondertekend te Brussel op 10 juni 1970, *BS* 19 oktober 1971 en de Wet van 20 april 1982 houdende goedkeuring van het Protocol ondertekend te Luxemburg op 20 juni 1977 tot wijziging van de Benelux-Overeenkomst op het gebied van de jacht en de vogelbescherming, ondertekend te Brussel op 10 juni 1970, *BS* 18 juni 1982.

De uitvoering in het Vlaamse Gewest gebeurde door de vogelbeschermingswetgeving (zie infra).

Verdrag inzake de bescherming van trekkende wilde diersoorten, Bonn, 23 juni 1979, *BS* 29 december 1990.

Dit verdrag beoogt de bescherming van trekkende diersoorten. Voor de soorten van de eerste bijlage (bedreigde soorten) moeten onmiddellijke beschermingsmaatregelen worden getroffen (verbod op vangst enz.). Voor de soorten van de tweede bijlage worden uitvoeringsovereenkomsten gesloten door die staten die gelegen zijn binnen het verspreidingsgebied van deze soorten. In de bijlagen bij het verdrag zijn ook verschillende mariene soorten opgenomen.

Uitvoering in België:

Wet van 27 april 1990 houdende goedkeuring van het Verdrag inzake de bescherming van trekkende wilde diersoorten, en van de Bijlagen I en II, opgemaakt te Bonn op 23 juni 1979, *BS* 29 december 1990.

Er is geen specifieke uitvoering in het Vlaamse Gewest. Bepaalde soorten worden wel beschermd door de wetgeving ter bescherming van inheemse soorten (zie infra). Niet alle zeezoogdieren die worden genoemd in het verdrag, worden beschermd in de wetgeving van het Vlaamse Gewest.

Wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, *BS* 12 maart 1999, gewijzigd bij de Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchthavenpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, err. *BS* 2 september 1999.

Zie infra.

Verdrag inzake het behoud van wilde dieren en planten en hun natuurlijk leefmilieu in Europa, Bern, 19 september 1979, *BS* 29 december 1990.

Dit verdrag beoogt de bescherming van de wilde fauna en flora in Europa. In de bijlagen bij het verdrag zijn ook verschillende mariene soorten opgenomen. Binnen de Europese Gemeenschap wordt aan dit verdrag grotendeels uitvoering gegeven via de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn.

Uitvoering in België:

Wet van 20 april 1989 houdende goedkeuring van het Verdrag inzake het behoud van wilde dieren en planten en hun natuurlijk leefmilieu in Europa, en van de Bijlagen I, II, III en IV, opgemaakt te Bern op 19 september 1979, *BS* 29 december 1990.

Er is geen specifieke uitvoering in het Vlaamse Gewest. Bepaalde soorten worden wel beschermd door de wetgeving ter bescherming van inheemse soorten (zie infra). Niet alle zeezoogdieren die worden genoemd in het verdrag, worden beschermd in de wetgeving van het Vlaamse Gewest.

Wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, *BS* 12 maart 1999, gewijzigd bij de Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchthavenpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, err. *BS* 2 september 1999.

Zie infra.

Richtlijn 79/409/EEG van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand, *PB L* 103, 25 april 1979, o.a. gewijzigd bij Richtlijn 91/244 van 6 maart 1991, *PB L* 115, 8 mei 1991 (wijziging Bijlagen I en III) en Richtlijn 94/24 van 8 juni 1994, *PB L* 164, 30 juni 1994 (wijziging Bijlage II).

De Vogelrichtlijn voorziet in soortenbeschermingsmaatregelen zoals beperkingen op de vangst, enz.

Uitvoering in België:

De uitvoering in het Vlaamse Gewest gebeurde door de vogelbeschermingswetgeving (zie infra).

Wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, *BS* 12 maart 1999, gewijzigd bij de Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchthavenpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, err. *BS* 2 september 1999.

Zie infra.

Richtlijn 92/43/EEG van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde fauna en flora, *PB L* 206, 22 juli 1992, gewijzigd bij Richtlijn 97/62/EG van 27 oktober 1997 tot aanpassing aan de technische en wetenschappelijke vooruitgang van Richtlijn 92/43/EEG inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna, *PB L* 305, 8 november 1997 (wijziging Bijlagen I en II).

In de richtlijn worden beschermingsmaatregelen opgelegd ten aanzien van de soorten genoemd in de bijlagen bij de richtlijn. In de bijlagen bij de richtlijn worden verschillende mariene habitats en soorten opgenomen.

Uitvoering in België:

Voor het Vlaamse Gewest is er een gedeeltelijke uitvoering door de wetgeving inzake de bescherming van inheemse soorten (zie infra). Van de walvisachtigen zijn er slechts enkele soorten beschermd. Volgens de richtlijn moeten echter alle walvisachtigen worden beschermd.

Wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, *BS* 12 maart 1999, gewijzigd bij de Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchthavenpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, err. *BS* 2 september 1999.

Zie infra.

Overeenkomst inzake de instandhouding van kleine walvisachtigen in de Oostzee en de Noordzee (ASCOBANS), New York, 17 maart 1992, *BS* 20 oktober 1993.

Deze overeenkomst omvat in de bijlagen instandhoudingsmaatregelen voor kleine walvisachtigen.

Uitvoering in België :

Goedkeuring was niet vereist (dit is een uitvoeringsovereenkomst in het kader van het Verdrag van Bonn).

Voor het Vlaamse Gewest zijn niet alle zeezoogdieren die worden genoemd in het verdrag, beschermd in de wetgeving van het Vlaamse Gewest (zie infra).

Wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, *BS* 12 maart 1999, gewijzigd bij de Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchthavenpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, err. *BS* 2 september 1999.

Zie infra.

Nationale/gewestelijke regelgeving

Decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, *BS* 10 januari 1998.

In dit decreet wordt de rechtsgrond gelegd voor het nemen van aanvullende soortenbeschermingsmaatregelen (art. 51).

Wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, *BS* 12 maart 1999, gewijzigd bij de Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchthavenpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, err. *BS* 2 september 1999.

Op grond van deze wet kan de Koning alle maatregelen nemen ter uitvoering van de in artikel 6 genoemde verdragen en richtlijnen (zoals het Verdrag van Bonn, Bern en de Habitatrichtlijn). Specifiek voor soortenbescherming kan de Koning een lijst opstellen van beschermde soorten in de zeegebieden (art. 10). Er is tot dusver geen dergelijk uitvoeringsbesluit getroffen. De jacht op zeezoogdieren en zeevogels is verboden in de zeegebieden (art. 12). De wet bevat voorts nog bepalingen inzake de onopzettelijke bijvangst van zeezoogdieren (art. 13) en vormt de basis voor het uitwerken voor een regeling inzake de opvang en verzorging van gestrande of gewonde zeezoogdieren (art. 14).

KB van 16 februari 1976 houdende maatregelen ter bescherming van bepaalde in het wild groeiende plantensoorten, *BS* 24 maart 1976.

Op basis van dit KB worden enkele inheemse plantensoorten beschermd.

KB van 22 september 1980 houdende maatregelen, van toepassing in het Vlaamse Gewest, ter bescherming van bepaalde in het wild levende inheemse diersoorten, die niet onder de toepassing vallen van de wetten en besluiten op de jacht, de riviervisserij en de vogelbescherming, *BS* 31 oktober 1980, gewijzigd bij het B.Vl.Ex. van 4 november 1987, *BS* 28 november 1987, het B.Vl.Ex. van 9 september 1992, *BS* 20 november 1992.

Op basis van dit KB worden enkele inheemse diersoorten beschermd (verbod om te doden, te bejagen, te verstoren, enz.). Op grond van dit KB worden volgende zeezoogdieren in het Vlaamse Gewest beschermd: bruinvis, tuimelaar, gewone zeehond en grijze zeehond.

KB van 9 september 1981 betreffende de bescherming van vogels in het Vlaamse Gewest, *BS* 31 oktober 1981, gewijzigd bij het KB van 16 december 1981, *BS* 12 januari 1982, het B.Vl.Ex. van 20 november 1985, *BS* 31 december 1985, het B.Vl.Ex. van 23 december 1986, *BS* 17 januari 1987, het B.Vl.Ex. van 4 november 1987, *BS* 28 november 1987, het B.Vl.Ex. van 14 december 1988, *BS* 20 juli 1989, het B.Vl.Ex. van 7 januari 1992, *BS* 2 juli 1992, het B.Vl.Reg. van 24 mei 1995, *BS* 5 augustus 1995, het B.Vl.Reg. 9 december 1997, *BS* 23 december 1997, het B.Vl.Reg. 18 december 1998, *BS* 20 januari 1999.

Dit KB werd genomen in uitvoering van de Benelux-overeenkomst op het gebied van de jacht en de vogelbescherming en de bovenstaande EG-richtlijn.

Gemeentelijke regelgeving

Besluit gemeenteraad Knokke-Heist van 7 november 1972 houdende vaststelling van de politieverordening betreffende het verbod schade toe te brengen aan de fauna op het strandhoofd 10 - Lekkerbek.

Tijdens de duur van het wetenschappelijk onderzoek is het verboden schade toe te brengen aan de zeefauna van het strandhoofd 10.

4.11. INTERNATIONALE HANDEL IN BEDREIGDE SOORTEN

Internationale regelgeving en uitvoering in België

Overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde in het wild levende dier- en plantensoorten, Washington, 3 maart 1973, 12 *ILM* 1085 (1973), *BS* 30 december 1983, (afgekort als CITES-Verdrag).

Dit verdrag regelt de internationale handel in bedreigde soorten. Deze reglementering heeft geen specifiek belang voor de kustzone. De controle op de naleving van deze reglementering kan wel van belang zijn in bijvoorbeeld de havens.

Uitvoering in België:

Wet van 28 juli 1981 houdende goedkeuring van de Overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde in het wild levende dier- en plantensoorten, en van de Bijlagen, opgemaakt te Washington op 3 maart 1973, alsmede van de Wijziging van de Overeenkomst, aangenomen te Bonn op 22 juni 1979, *BS* 30 december 1983.

KB van 20 december 1983 houdende toepassing van de Overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde in het wild levende dier- en plantensoorten, *BS* 30 december 1983, gewijzigd bij het KB van 2 februari 1990, *BS* 21 februari 1990.

Dit vormt de uitvoeringswetgeving van het CITES-Verdrag.

Verordening (EG) nr. 338/97 van de Raad van 9 december 1996 inzake de bescherming van in het wild levende dier- en plantensoorten door controle op het desbetreffende handelsverkeer, *PB L* 61, 3 maart 1997.

Deze verordening past het CITES-Verdrag toe binnen de Europese Gemeenschap: daardoor wordt een uniforme toepassing binnen de EG van het verdrag verzekerd en wordt de intra-communautaire handel binnen de EG geregeld. De verordening is strenger dan het verdrag.

Nationale regelgeving

Wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, *BS* 12 maart 1999, gewijzigd bij de Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchthavenpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, err. *BS* 2 september 1999.

Voor de soorten die zullen worden opgenomen in de lijst van beschermde soorten, ingesteld krachtens artikel 10 van de wet, geldt een verbod op het in bezit hebben en vervoeren ervan, evenals een verbod op het verhandelen, ruilen, het te koop of in ruil aanbieden behoudens indien dit gebeurt conform de CITES-reglementering en de EG-Verordening 338/97 (art. 10, § 1, v en vi).

4.12. JACHT

Nationale/gewestelijke regelgeving

Jachtdecreet van 24 juli 1991, *BS* 7 september 1991.

Dit decreet bevat bepalingen inzake jachttijden, houders van het jachtrecht, jachtmiddelen, enz.

Wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, *BS* 12 maart 1999, gewijzigd bij de Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchthavenpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, err. *BS* 2 september 1999.

De jacht op zeevogels en zeezoogdieren is verboden is de zeegebieden (art. 12).

KB van 4 augustus 1981 houdende politie- en scheepvaartreglement voor de Belgische territoriale zee, de havens en de stranden van de Belgische kust, *BS* 1 september 1981, zoals gewijzigd (zie infra nr. 6.1).

Het is verboden op vogels en op waterwild te schieten hetzij vanaf een vaartuig in de territoriale zee of in de havens van de Belgische kust, hetzij van op kunstwerken of in de aanhorigheden van de havens of van op de stranden van de Belgische kust.

B.Vl.Reg. van 16 juni 1993 betreffende de jacht in het Vlaams gewest voor de periode van 1 juli 1998 tot 30 juni 2003, *BS* 30 juni 1998.

Dit besluit bevat gedetailleerde bepalingen ter regeling van de jacht.

4.13. INTRODUCTIE VAN NIET-INHEEMSE SOORTEN

Nationale/gewestelijke regelgeving

Wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, *BS* 12 maart 1999, gewijzigd bij de Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchthavenpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, err. *BS* 2 september 1999.

De opzettelijk introductie van niet-inheemse organismen in de zeegebieden is verboden, behoudens een vergunning verleend door de Koning. De onopzettelijke introductie van niet-inheemse organismen via het ballastwater van schepen kan door de Koning worden verboden. De opzettelijke introductie van genetisch gemodificeerde organismen, al dan niet inheems, is verboden (art. 11).

B.Vl.Ex. van 21 april 1993 betreffende de introductie in de natuur van niet-inheemse diersoorten, *BS* 31 juli 1993.

De introductie in de natuur van niet-inheemse soorten is verboden in het Vlaamse Gewest, behoudens een vergunning.

5. MILIEUEFFECTENRAPPORTAGE

Internationale regelgeving en uitvoering in België

Richtlijn 85/337/EEG van 27 juni 1985 betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten, *PB L* 175, 5 juli 1985.

Deze richtlijn legt aan de lidstaten de verplichting op om een milieueffectenbeoordeling in te voeren voor bepaalde projecten die aanzienlijke gevolgen voor het milieu kunnen hebben. De bijlagen bij de richtlijn omvatten enkele activiteiten van belang voor de kust (zeehandelshavens bevaarbaar voor schepen van meer dan 1.350 ton, terugwinning van land op zee, winning van zand en grind, winning van aardolie en aardgas, aanleg van havens en visserijhavens, aanleg van oliepijpleidingen, jachthavens, vakantiedorpen en hotelcomplexen).

Uitvoering in België:

B.Vl.Reg. van 23 maart 1989 houdende organisatie van de milieueffectbeoordeling van bepaalde categorieën van hinderlijke inrichtingen, *BS* 17 mei 1989, gewijzigd bij het B.Vl.Reg. van 10 maart 1998, *BS* 30 april 1998.

Dit besluit bepaalt voor welke categorieën inrichtingen een MER is vereist en bepaalt de inhoud en procedure voor de MER.

B.Vl.Reg. van 23 maart 1989 houdende bepaling voor het Vlaams Gewest van de categorieën van werken en handelingen, andere dan hinderlijke inrichtingen waarvoor een milieueffectrapport is vereist, *BS* 17 mei 1989, gewijzigd bij het B.Vl.Reg. van 10 maart 1998, *BS* 30 april 1998.

Dit besluit bepaalt voor welke categorieën werken en handelingen, andere dan hinderlijke inrichtingen een MER is vereist, voor de volledigheid van de aanvraag om een bouwvergunning. Van belang voor de kust is dit onder meer voor de aanleg en/of ingrijpende wijzigingen van zeehandelshavens en visserijhavens; de aanleg van jachthavens (voor de aanleg van 500 vaste ligplaatsen of meer); aanleg van een hoofdstransportleiding voor het transport van een vloeistof of van gas in natuur- of reservaatgebied of ecologisch waardevol gebied op het gewestplan, in een Vogelrichtlijngebied of Ramsar-gebied; de aanleg van vakantiedorpen of hotelcomplexen en/of aanleg van een terrein ten behoeve van verblijfsrecreatie van 20 ha of meer; terugwinning van land op zee met een oppervlakte van 10 ha of meer; de aanleg van oliepijpleidingen geheel of gedeeltelijk gelegen in natuur-of reservaatgebied of ecologisch waardevol gebied, Vogelrichtlijngebied of Ramsar-gebied. Het besluit omvat nog de inhoud en de procedure voor de MER.

Verdrag inzake milieueffectrapportage in grensoverschrijdend verband, Espoo, 25 februari 1991, 30 *ILM* 800 (1991), *BS* 31 december 1999.

Dit verdrag regelt de milieueffectenrapportage voor activiteiten met een grensoverschrijdende impact. De verplichting voor een milieueffectenrapportage geldt voor de activiteiten genoemd in bijlage I, waarbij ook enkele activiteiten staan die van belang zijn voor de kust (olie- en gaspijpleidingen, handelshavens voor schepen van meer dan 1.350 ton, offshore-olieproductie).

Uitvoering in België:

Decreet van 15 juli 1997 tot goedkeuring van het Verdrag inzake milieueffectrapportage in grensoverschrijdend verband en van de Aanhangsels I, II, II, IV, V, VI en VII, ondertekend te Espoo op 25 februari 1991, *BS* 1 oktober 1997.

Wet van 9 juni 1999 houdende instemming met het Verdrag inzake milieueffectrapportage in grensoverschrijdend verband, en met de Aanhangsels I, II, III, IV, V, VI en VII, gedaan te Espoo op 25 februari 1991, *BS* 31 december 1999.

Nationale regelgeving

Wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, *BS* 12 maart 1999, gewijzigd bij de Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchthavenpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, 19.311, err. *BS* 2 september 1999.

Elke activiteit in de zeegebieden die vergunningsplichtig of machtigingsplichtig is krachtens deze wet of andere wetgeving, is onderworpen aan een milieueffectenbeoordeling, zowel voorafgaandelijk als tijdens de activiteit (art. 28 en 29). Dit geldt niet voor vergunningen verleend op grond van de visserijwetgeving. Voor de activiteiten vergund op grond van de wet inzake het continentaal plat wordt de MER-plicht opgenomen in deze laatste wet.

6. SCHEEPVAART

Zie ook bij recreatie (infra nr. 8.2.9).

Zie ook bij verontreiniging (infra nr. 17.2).

6.1. ALGEMEEN

Nationale regelgeving

Wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, *BS* 12 maart 1999, gewijzigd bij de Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchthavenpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, err. *BS* 2 september 1999.

> In de gerichte en integrale mariene reservaten zijn alle activiteiten verboden, behoudens de scheepvaart, tenzij deze wordt beperkt conform artikel 20 (art. 8).

KB van 4 augustus 1981 houdende politie- en scheepvaartreglement voor de Belgische territoriale zee, de havens en de stranden van de Belgische kust, *BS* 1 september 1981, err., *BS* 27 oktober 1981, gewijzigd bij het KB van 4 juni 1987 houdende vervanging van bijlage 5 bij het koninklijk besluit van 4 augustus 1981 houdende politie- en scheepvaartreglement voor de Belgische territoriale zee, de havens en de stranden van de Belgische kust, *BS* 18 juli 1987, het KB van 9 februari 1996, *BS* 23 maart 1996, het KB van 9 december 1998, *BS* 25 december 1998, het KB van 3 mei 1999 tot wijziging en opheffing van diverse koninklijke besluiten met betrekking tot de gedeeltelijke overheveling van het korps van de zeevaartpolitie van het Ministerie van Verkeer en Infrastructuur naar de federale politie, *BS* 16 juli 1999, het KB van 4 mei 1999 tot wijziging van het koninklijk besluit van 4 augustus 1981 houdende politie- en scheepvaartreglement voor de Belgische territoriale zee, de havens en de stranden van de Belgische kust en van het koninklijk besluit van 15 maart 1966 betreffende de vlaggenbrieven en de uitrusting van de pleziervaartuigen, *BS* 22 mei 1999, het KB van 4 juni 1999, *BS* 14 augustus 1999 (verder aangehaald als het Belgisch kustreglement).

> Hoofdstuk 2, sectie 1 van dit koninklijk besluit bevat algemene bepalingen inzake de scheepvaartregelen. Zo moet ieder vaartuig zijn naam en die van zijn thuishaven voeren (art. 7). Sectie 2 van dit hoofdstuk stelt de scheepvaartbewegingen vast. Sectie 3 bepaalt de lichten, dagmerken en seinen waarvan vaartuigen, vaste kunstwerken, wrakken en gezonken vaartuigen moeten voorzien zijn. De verplichtingen van eigenaars, exploitanten, kapiteins of schippers van vaartuigen worden vastgelegd in sectie 4.
>
> Hoofdstuk 3 bevat maatregelen ter instandhouding van scheepvaartwegen, havens en stranden van de Belgische kust. De overheidsmaatregelen die genomen kunnen worden bv. bij een onvoldoende gemeerd schip, komen in hoofdstuk 4 aan bod.

6.2. VEILIGHEID OP ZEE

Internationale regelgeving en uitvoering in België

Internationaal Verdrag van 1974 voor de beveiliging van mensenlevens op zee, en de Bijlage, opgemaakt te London op 1 november 1974, alsmede het Protocol van 1978 betreffende dit Verdrag, en de Bijlage, opgemaakt te London op 17 februari 1978, 14 *ILM* 959 (1975), zoals gewijzigd (SOLAS 1974/78).

Dit verdrag omvat een aantal belangrijke bepalingen die op het technische vlak als het ware MARPOL (zie infra 17.1) aanvullen en te maken hebben met algemene veiligheidsvoorschriften die bijdragen tot het voorkomen van scheepvaartongevallen. Het SOLAS-Verdrag van 1974 bevat in de bijlagen bepalingen inzake de bouw van het schip (bv. waterdichte indeling). Door de amendementen van 1994 kreeg o.a. de International Safety Management Code (ISM Code) een verplichtend karakter voor vlaggenstaten en registratiestaten.

Uitvoering in België :

Wet van 10 augustus 1979 houdende goedkeuring van het Internationaal Verdrag van 1974 voor de beveiliging van mensenlevens op zee, en de Bijlage, opgemaakt te London op 1 november 1974, en het Protocol van 1978 betreffende dit Verdrag, en de Bijlage, opgemaakt te London op 17 februari 1978, *BS* 5 december 1979.

Internationaal Verdrag betreffende de normen voor zeevarenden inzake opleiding; brevettering en wachtdienst, en van de Bijlage opgemaakt te London op 7 juli 1978, *BS* 29 oktober 1982, zoals gewijzigd (STCW 1978).

Dit verdrag beoogt zowel het zeemilieu te beschermen als de veiligheid van mensenlevens en goederen te bevorderen. Door het verdrag worden universele minimumvereisten opgelegd voor de opleiding en het bewijs van bekwaamheid van zeelieden. Deze vereisten werden voorheen door iedere vlaggenstaat afzonderlijk bepaald, waardoor er zich grote verschillen voordeden in de bekwaamheid van de zeelieden.

Uitvoering in België :

Wet van 16 augustus 1982 houdende goedkeuring van het Internationaal Verdrag betreffende de normen voor zeevarenden inzake opleiding; brevettering en wachtdienst, en van de Bijlage opgemaakt te London op 7 juli 1978, *BS* 29 oktober 1982.

Richtlijn 94/25/EG van 16 juni 1994 inzake de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de Lid-staten met betrekking tot pleziervaartuigen, *PB L* 164, 30 november 1994.

De lidstaten moeten alle nodige maatregelen treffen om ervoor te zorgen dat pleziervaartuigen, gedeeltelijk afgebouwde pleziervaartuigen, en losse en gemonteerde onderdelen alleen in de handel worden gebracht en in bedrijf worden gesteld als zij geen gevaar opleveren voor de veiligheid en gezondheid van personen, eigendommen of het milieu, wanneer zij correct zijn gebouwd en worden onderhouden. De richtlijn bevat de procedure voor de beoordeling van de overeenstemming met de essentiële eisen en het aanbrengen van CE-markering.

Uitvoering in België :

KB van 12 januari 1998 houdende vaststelling van essentiële veiligheidseisen voor pleziervaartuigen, *BS* 20 februari 1998.

Richtlijn 94/58/EG van 22 november 1994 inzake het minimumprogramma van zeevarenden, *PB L* 319, 12 december 1994, gewijzigd bij Richtlijn 98/35/EG van 25 mei 1998, *PB L* 172, 17 juni 1998.

Om de veiligheid op zee en de voorkoming van verontreiniging te bevorderen, bevat deze richtlijn bepalingen inzake het minimumopleidingsniveau van zeevarenden. Er wordt een bewijsstelsel ingevoerd om de beroepsbekwaamheid aan te tonen. De richtlijn voert de mogelijkheid tot havenstaatcontrole (art.10) en aanhouding (art. 11) in.

Uitvoering in België :

KB van 30 november 1999 tot uitvoering van richtlijn 98/35/EG van 25 mei 1998 tot wijziging van richtlijn 94/58/EG inzake het minimumprogramma van zeevarenden, *BS* 30 december 1999.

Verordening (EG) nr. 3051/95 van 8 december 1995 betreffende een veiligheidsbeleid voor ro-ro-passagiersschepen, *PB L* 320, 30 december 1995, gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 179/98 van 23 januari 1998, *PB L* 19, 24 januari 1998.

Het doel van deze verordening is het veilige beheer en de veilige exploitatie van ro-ro-passagiersschepen die een geregelde dienst van of naar havens van de lidstaten onderhouden, te verbeteren door ervoor te zorgen dat rederijen die ro-ro-veerboten exploiteren voldoen aan de ISM-code. Daartoe worden o.a. een veiligheidscertificaat en een conformiteitsdocument ingevoerd.

Richtlijn 98/18/EG van 17 maart 1998 inzake veiligheidsvoorschriften en -normen voor passagiersschepen, *PB L* 144, 15 mei 1998.

Deze richtlijn wil de veiligheid op nieuwe en bestaande passagiersschepen en hogesnelheidspassagiersvaartuigen die worden gebruikt voor binnenlandse reizen verhogen. Zij deelt de passagiersschepen in vier klassen in naargelang het zeegebied waarin zij varen en koppelt daaraan veiligheidseisen. De passagiersschepen kunnen worden onderzocht door de administratie van de vlaggenstaat (art. 10). Zij dienen voorzien te zijn van een veiligheidscertificaat (art. 11).

Uitvoering in België :

KB van 9 december 1998 houdende uitvoering van Richtlijn 98/18/EG van 17 maart 1998 inzake veiligheidsvoorschriften en -normen voor passagiersschepen, *BS* 25 december 1998.

Richtlijn 98/41/EG van 18 juni 1998 inzake de registratie van de opvarenden van passagiersschepen die vanuit of naar havens in de lidstaten van de Gemeenschap varen, *PB L* 188, 2 juli 1998.

Het doel van deze richtlijn is de veiligheid en de reddingskansen van passagiers en bemanning te verhogen en een doeltreffender aanpak mogelijk maken van de opsporings- en reddingsoperaties bij een scheepsramp. Zo schrijft de richtlijn een aantal maatregelen voor betreffende het verzamelen van identiteitsgegevens van opvarenden van passagiersschepen.

Uitvoering in België :

KB van 1 december 1999 inzake de registratie van opvarenden van passagiersschepen, *BS* 29 december 1999.

Nationale regelgeving

Wet van 5 juni 1972 op de veiligheid der schepen, *BS* 17 oktober 1972, gewijzigd bij de Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchtvaartpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, err. *BS* 2 september 1999.

Deze wet bevat veiligheidsvoorwaarden waaraan een schip moet voldoen voor het uit een Belgische haven zee mag kiezen (art. 2-10). Het toezicht op de schepen en vaartuigen en de controle op de naleving van de internationale verdragen, van de wet en van de reglementen wordt geregeld (art. 11-17).

KB van 12 november 1981 betreffende voorschriften voor passagiersschepen die geen internationale reis maken en die uitsluitend in een beperkt vaargebied langs de kust varen, *BS* 4 februari 1982, gewijzigd bij het KB van 14 augustus 1985, *BS* 17 oktober 1985, het KB van 3 mei 1999 tot wijziging en opheffing van diverse koninklijke besluiten met betrekking tot de gedeeltelijke overheveling van het korps van de zeevaartpolitie van het Ministerie van Verkeer en Infrastructuur naar de federale politie, *BS* 16 juli 1999.

Dit koninklijk besluit schrijft voor aan welke veiligheidseisen passagiersschepen die geen internationale reis maken en die uitsluitend in een beperkt vaargebied langs de kust varen, moeten voldoen. Zo worden ze onderworpen aan een onderzoek en inspectie (hoofstuk 2). Zij moeten een certificaat van deugdelijkheid bezitten (hoofdstuk 3). Hoofstuk 4 bepaalt aan welke voorwaarden de romp (o.a. sterkteëisen), de werktuigen (bv. ankers) en de inrichtingen (bv. lens- en ballastinrichtingen) moeten voldoen. De uitrusting (o.a. reddingsvlotten) wordt vastgelegd in hoofstuk 5.

6.3. LOODSDIENSTEN

Internationale regelgeving

Richtlijn 79/115/EEG van 21 december 1978 inzake het loodsen van schepen door Noordzee-loodsen op de Noordzee en in het Kanaal, *PB L* 33, 8 februari 1979.

De kustlidstaten moeten maatregelen nemen zodat schepen een beroep kunnen doen op gekwalificeerde Noordzeeloodsen. Elke lidstaat spoort de schepen die onder zijn nationale vlag varen aan enkel een beroep te doen op deze loodsen.

Uitvoering in België :

Wet van 8 juni 1983 houdende instelling van een certificaat van Noordzee-loods voor het loodsen van schepen op de Noordzee en in het Kanaal, *BS* 21 juli 1983.

Deze wet stelt een certificaat van Noordzee-loods voor het loodsen van zeevaartuigen op de Noordzee en het Kanaal in (art. 1). De staat is niet aansprakelijk voor de schade die een houder van een certificaat van Noordzee-loods zou veroorzaken in de uitoefening van zijn beroep (art. 6).

KB van 17 oktober 1984 houdende uitvoering van de Wet van 8 juni 1983 houdende instelling van een certificaat van Noordzee-loods voor het loodsen van schepen op de Noordzee en in het Kanaal, *BS* 13 november 1984.

Artikel 2 en 3 leggen de voorwaarden vast waaraan de aanvrager van een certificaat moet voldoen. De artikelen 4 tot 7 bepalen hoe het certificaat aangevraagd, geweigerd, geschorst of ingetrokken wordt. De houder van een certificaat moet elk ongeval waarbij hij betrokken is, aangeven (art. 8).

MB van 17 oktober 1984 betreffende het persoonlijk brugboek van de kandidaten voor het certificaat Noordzeeloods op de Noordzee en in het Kanaal, *BS* 13 november 1984.

Dit ministerieel besluit legt de gegevens vast die het persoonlijk brugboek moet bevatten.

Nationale/gewestelijke regelgeving

Wet van 3 november 1967 betreffende het beloodsen van zeevaartuigen, *BS* 5 januari 1968, gewijzigd bij de Wet van 30 augustus 1988, *BS* 17 september 1988.

Deze wet werd grotendeels opgeheven door het decreet van 19 april 1995 betreffende de organisatie en de werking van de loodsdiensten van het Vlaamse Gewest en betreffende het brevet van havenloods (zie infra). Enkel artikel 3 bis inzake de aansprakelijkheid van de organisator van een loodsdienst en artikel 10 § 3 inzake het bewijs van toluitklaring zijn nog van kracht.

Decreet van 19 april 1995 betreffende de organisatie en de werking van de loodsdiensten van het Vlaamse Gewest en betreffende het brevet van havenloods, *BS* 5 september 1995.

Het decreet omschrijft een dertiental begrippen, zoals loodsen op afstand (LOA) en verkeersbegeleidingssysteem. In het tweede hoofdstuk komt de organisatie en de werking van de loodsdienst van het Vlaamse Gewest aan bod. Hoofdstuk 3 regelt het brevet van havenloods.

B.Vl.Reg. van 24 juli 1996 tot vaststelling van de tarieven van het loodsgeld en andere vergoedingen en kosten voor loodsverrichtingen in het Belgisch loodsvaarwater en op de Schelde beneden Antwerpen, in de monden van de Schelde en op het kanaal Gent-Terneuzen, *BS* 31 augustus 1996, gewijzigd bij het B.Vl.Reg. van 25 maart 1997, *BS* 29 maart 1997, het B.Vl.Reg. van 18 mei 1999, *BS* 29 mei 1999.

Hoofdstuk 1 stelt het loodsgeld vast in de loodswateren. Hoofdstuk 2 bepaalt de andere vergoedingen die betaald moeten worden, bv. de extra-kost om de loods aan boord te brengen (art. 10).

B.Vl.Reg. van 27 januari 1998 tot invoering van een frequentiekorting op het loodsgeld voor loodsverrichtingen in de loodswateren, *BS* 24 februari 1998.

Dit besluit kent een korting op het loodstarief toe. De lengte van het vaartuig en het nummer van de aanloop binnen een kalenderjaar bepalen de grootte van de korting.

B.Vl.Reg. van 1 juni 1999 tot bepaling van de gebieden waar daadwerkelijk gewone loodsen, loodsen op afstand en verkeersbegeleiding wordt verstrekt, *BS* 8 oktober 1999.

In uitvoering van artikel 5 § 2 van bovenstaand decreet worden de gebieden bepaald waar de loodsdienst daadwerkelijk het gewone loodsen, LOA en verkeersbegeleiding verstrekt.

B.Vl.Reg. van 1 juni 1999 betreffende de inning van loodsgelden en andere vergoedingen, *BS* 8 oktober 1999.

Dit besluit regelt het innen van loodsgelden (o.a. op welke rekening storten), de bijzondere vergoedingen (bv. voor zij die vrijstelling van het gewone loodsgeld kregen) en de invorderingen.

B.Vl.Reg. van 1 juni 1999 tot invoering van het loodsbrevet, de tijdelijke loodsvergunning en het legitimatiebewijs, *BS* 8 oktober 1999.

Dit besluit bepaalt de vorm van het loodsbrevet en de tijdelijke loodsvergunning en hoe deze worden uitgereikt en geschorst of ingetrokken. Voorts regelt het de uitreiking van het legitimatiebewijs.

B.Vl.Reg. van 1 juni 1999 betreffende het brevet van havenloods, *BS* 8 oktober 1999.

Het brevet van havenloods wordt verworven door het slagen in een bekwaamheidsproef. Hoofdstuk 2 regelt de organisatie hiervan. Hoofdstuk 3 bepaalt hoe het brevet wordt uitgereikt, geschorst, ingetrokken of vervalt.

7. VISSERIJ

7.1. TOEGANG TOT EN BEHEER VAN VISBESTANDEN

Internationale regelgeving en uitvoering in België

Resolutie van de Raad van 3 november 1976 inzake bepaalde externe aspecten van het instellen in de Gemeenschap, met ingang van 1 januari 1977, van een visserijzone van 200 mijl, *PB C* 105, 7 mei 1981.

(zie supra nr.1.4.1)

Verordening (EEG) nr. 3760/92 van 20 december 1992 tot invoering van een communautaire regeling voor de visserij en de aquacultuur, *PB L* 389, 31 december 1992, gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1181/98 van 4 juni 1998, *PB L* 164, 9 juni 1998.

Deze verordening vormt de basis voor het visserijbeheer van de Europese Gemeenschap en bevat bepalingen inzake de toegang tot de visgronden en het beheer en de controle op de visserijactiviteit.

Verordening nr. 685/95 van de Raad van 27 maart 1995 betreffende het beheer van de visserij-inspanningen voor bepaalde vangstgebieden en visbestanden van de Gemeenschap, *PB L* 71, 31 maart 1995.

In deze verordening worden de criteria en procedures vastgesteld voor de invoering van een beheersregeling inzake de visserij-inspanning in bepaalde gebieden (de visserij-inspanning is het product van de capaciteit en de visserijactiviteit van een vaartuig).

Verordening nr. 2027/95 van de Raad van 15 juni 1995 tot invoering van een regeling voor het beheer van de visserij-inspanning voor bepaalde vangstgebieden en visbestanden van de Gemeenschap, *PB L* 199, 24 augustus 1995, gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 149/1999 van 19 januari 1999, *PB L* 18, 23 januari 1999.

In deze verordening wordt voor bepaalde gebieden de visserij-inspanning per jaar en per visserijtak voor elke lidstaat vastgesteld.

Verordening (EG) nr. 850/98 van de Raad van 30 maart 1998 voor de instandhouding van de visbestanden via technische maatregelen voor de bescherming van jonge exemplaren van mariene organismen, *PB L* 125, 27 april 1998, gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 308/99 van 8 februari 1999, *PB L* 38, 12 februari 1999, Verordening (EG) nr. 1459/99 van 1999, *PB L* 168, 3 juli 1999.

Deze verordening bevat technische instandhoudingsmaatregelen betreffende de vangst en aanvoer van levende rijkdommen uit de zeewateren die onder de soevereiniteit of de jurisdictie van de lidstaten vallen, zoals bepalingen inzake netten en het gebruik ervan, minimummaat van mariene organismen, visverboden, beperkingen ten aanzien van bepaalde visserijmethoden en aanverwante activiteiten.

Verordening (EG) nr. 1922/99 van de Commissie van 8 september 1999 houdende uitvoeringsbepalingen waaronder vaartuigen met een lengte over alles van meer dan acht meter in bepaalde wateren van de Gemeenschap met boomkorren mogen vissen, *PB L* 238, 9 september 1999.

De voorwaarden voor het vissen met boomkorren waarvan de totale boomlengte al dan niet groter is dan negen meter worden bepaald door deze verordening.

Nationale regelgeving

Wet van 19 augustus 1891 betreffende de zeevisserij in de territoriale zee, *BS* 29 augustus 1891, gewijzigd bij de Wet van 12 april 1957 waarbij de Koning wordt gemachtigd maatregelen voor te schrijven ter bescherming van de biologische hulpbronnen van de zee, *BS* 29 mei 1957, de Wet van 22 april 1999 betreffende de exclusieve economische zone van België in de Noordzee, *BS* 10 juli 1999, de Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchthavenpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, err. *BS* 2 september 1999.

Deze wet regelt de toegang tot de visgronden van de territoriale zee: dit is voorbehouden aan eigen onderdanen, tenzij daarvan wordt afgeweken bij internationale overeenkomst. Deze afwijking bestaat in de EG-Verordening 3760/92 (bijlage I, waarin wordt vastgesteld welke lidstaten mogen vissen binnen de 12- mijlszone). Voorts is er nog de Benelux-overeenkomst waardoor Nederlandse vissers toegang krijgen tot de zone van 0 tot 3 mijl en is er nog een beperkte bilaterale overeenkomst met Frankrijk.

Wet van 12 april 1957 waarbij de Koning wordt gemachtigd maatregelen voor te schrijven ter bescherming van de biologische hulpbronnen van de zee, *BS* 29 mei 1957, gewijzigd bij de Wet van 23 februari 1971, *BS* 24 maart 1971, de Wet van 18 juli 1973, *BS* 15 januari 1974, de Wet van 22 april 1999 betreffende de exclusieve economische zone van België in de Noordzee, *BS* 10 juli 1999, de Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchthavenpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, err. *BS* 2 september 1999.

Deze wet vormt de basis voor het nemen van beheers- en instandhoudingsmaatregelen van de levende rijkdommen.

Wet van 10 oktober 1978 houdende vaststelling van de Belgische visserijzone, *BS* 28 december 1978, gewijzigd bij de Wet van 22 april 1999 betreffende de exclusieve economische zone van België in de Noordzee, *BS* 10 juli 1999, de Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchthavenpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, err. *BS* 2 september 1999.

(zie supra nr. 1.4.1)

Wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, *BS* 12 maart 1999, gewijzigd bij de Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchthavenpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, err. *BS* 2 september 1999.

In de mariene reservaten kan de beroepsvisserij worden beperkt of verboden op gezamenlijke voordracht van de Minister bevoegd voor leefmilieu en de Minister bevoegd voor landbouw (art. 8, iv). De sportvisserij kan in de zeegebieden worden beperkt door de Koning op gezamenlijke voordracht van de Minister bevoegd voor leefmilieu en de Minister bevoegd voor landbouw (art. 12, § 2).

Wet van 22 april 1999 betreffende de exclusieve economische zone van België in de Noordzee, *BS* 10 juli 1999, gewijzigd bij de Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchthavenpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, err. *BS* 2 september 1999.

Deze wet wijzigt diverse visserijwetten (zie supra).

KB van 4 augustus 1981 houdende politie- en scheepvaartreglement voor de Belgische territoriale zee, de havens en de stranden van de Belgische kust, *BS* 1 september 1981, zoals gewijzigd (zie supra nr. 6.1).

Dit reglement omvat enkele bepalingen inzake sportvisserij, vanaf het strand en vanaf vaartuigen (art. 40).

KB van 14 augustus 1989 tot vaststelling van aanvullende nationale maatregelen voor de instandhouding en het beheer van de visbestanden en voor controle op de visserijactiviteiten, *BS* 2 september 1989, gewijzigd bij het KB van 11 maart 1996, *BS* 28 maart 1996, het KB van 26 mei 1998, *BS* 6 juni 1998, het KB van 18 maart 1999, *BS* 26 maart 1999.

Dit besluit omvat bijkomende maatregelen met het oog op de naleving van de EG-reglementering inzake de instandhouding en het beheer van de visbestanden. Het wijzigingsbesluit van 1996 houdt een aanzienlijke beperking in van de sportvisserij, met het oog op de bescherming van de beroepsvisserij.

KB van 21 juni 1994 tot het instellen van een visvergunning en houdende tijdelijke maatregelen voor de uitvoering van de communautaire regeling voor de instandhouding en het beheer van de visbestanden, *BS* 29 juni 1994, gewijzigd bij het KB van 15 december 1994, *BS* 31 december 1994, het KB van 4 mei 1995, *BS* 4 juli 1995, het KB van 4 augustus 1996, *BS* 3 september 1996, het KB van 2 december 1996, *BS* 19 december 1996, het KB van 13 september 1998, *BS* 2 oktober 1998, het KB van 3 februari 1999, *BS* 12 februari 1999, 4.118, het KB van 13 mei 1999, *BS* 29 mei 1999, het KB van 20 december 1999, *BS* 31 december 1999.

Dit KB is een uitvoering van Verordening 3760/92 en voert een nationale visvergunning in voor de Belgische vissersvaartuigen.

7.2. STRUCTUURBELEID

Internationale regelgeving en uitvoering in België

Verordening (EEG) nr. 3699/93 van de Raad van 21 december 1993 tot vaststelling van de criteria en voorwaarden voor de structurele bijstand van de Gemeenschap in de sector visserij/aquacultuur en verwerking/afzet van de producten daarvan, *PB L* 346, 31 december 1993, gewijzigd bij Verordening nr. 1624/95, *PB L* 155, 6 juli 1995, Verordening nr. 2719/95, *PB L* 283, 25 november 1995, Verordening nr. 965/96, *PB L* 131, 1 juni 1996, Verordening nr. 25/97, *PB L* 6, 10 januari 1997.

In deze verordening worden de voorwaarden en criteria voor de structurele bijstand vastgelegd. Structurele bijstand wordt verleend op grond van een sectorplan en bijstandsaanvraag. De Commissie neemt per lidstaat meerjarige oriëntatieprogramma's aan.

Verordening (EG) nr. 1260/99 van 21 juni 1999 houdende algemene bepalingen inzake de Structuurfondsen, *PB L* 161, 26 juni 1999.

In deze verordening worden de algemene doelstellingen en de taken van de Structuurfondsen en van het Financieringsinstrument voor de oriëntatie van de visserij, de opzet van deze instrumenten, de methoden voor de bijstandsverlening en de voorschriften voor de programmatie en de algemene organisatie van de bijstandsverlening door de Fondsen en de algemene financiële bepalingen vastgelegd.

Verordening (EG) nr. 1263/99 van 21 juni 1999 betreffende het Financieringsinstrument voor de Oriëntatie van de Visserij, *PB L* 161, 26 juni 1999.

Deze verordening legt de mogelijke steunmaatregelen vast voor de visserijsector : er wordt vastgelegd voor welke gevallen het Financieringsinstrument bijstand en financiering kan verlenen (bv. voor de bescherming van de levende rijkdommen van de zee in de mariene zones langs de kust).

Verordening (EG) nr. 2792/99 van 17 december 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de structurele acties van de Gemeenschap in de visserijsector, *PB L* 337, 30 december 1999.

Deze verordening stelt een kader vast voor de structurele acties in de visserijsector op het grondgebied van een lidstaat. Zo bevat titel II inzake de uitvoering van de meerjarige oriëntatieprogramma's voor de visserijvloten, bepalingen betreffende de vernieuwing van de vloot en de modernisering van de vissersvaartuigen en de aanpassing van de visserij-inspanning.

7.3. MARKTORDENING

Internationale regelgeving en uitvoering in België

Verordening (EEG) nr. 3759/92 van de Raad van 17 december 1992 houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector visserijproducten en producten van de aquacultuur, *PB L* 388, 31 december 1992, gewijzigd bij Verordening (EEG) nr. 697/93 van de Raad van 17 maart 1993, *PB L* 76, 30 maart 1993, Verordening nr. 3318/94 van de Raad van 22 december 1994, *PB L* 350, 31 december 1994.

In deze verordening worden volgende aspecten behandeld: het vaststellen van handelsnormen, de ondersteuning van producentenorganisaties, de prijsregeling en de regeling van het handelsverkeer met derde landen.

Verordening (EG) nr. 2406/96 van de Raad van 26 november 1996 houdende vaststelling van gemeenschappelijke handelsnormen voor bepaalde visserijproducten, *PB L* 334, 23 december 1996.

Deze verordening vormt een uitvoering van bovenstaande verordening inzake het vaststellen van handelsnormen voor bepaalde visserijproducten. Deze verordening omvat bepalingen inzake versheidsklassen, grootteklassen en producten afkomstig uit derde landen.

Nationale regelgeving

Wet van 28 maart 1975 betreffende de handel in landbouw-, tuinbouw-, en zeevisserijproducten, *BS* 25 april 1975, err. *BS* 8 mei 1975, gewijzigd bij de Wet van 11 april 1983 tot wijziging van de wet van 27 december 1938 betreffende de oprichting van een Nationale Dienst voor de afzet van land- en tuinbouwproducten, *BS* 24 september 1983, de Wet van 29 december 1990, *BS* 9 januari 1991, het KB van 25 oktober 1995 houdende aanduiding van de wets- en verordeningsbepalingen waarin de woorden "de Belgische Dienst voor het bedrijfsleven en landbouw" moeten worden vervangen door de woorden het "Belgisch Interventie- en Restitiutiebureau", *BS* 1 december 1995, de Wet van 5 februari 1999, *BS* 31 maart 1999, de Wet van 5 februari 1999 houdende diverse bepalingen en betreffende de kwaliteit van de landbouwproducten, *BS* 19 maart 1999, de Wet van 22 april 1999 betreffende de exclusieve economische zone van België in de Noordzee, *BS* 10 juli 1999.

Deze wet beoogt de regeling van de handel van zeevisserijproducten en heeft tot doel de belangen van onder meer vissers en gebruikers te vrijwaren door maatregelen die bedrog en vervalsing moeten voorkomen en het weren van praktijken die afbreuk doen aan de normale voorwaarden van mededinging, alsook afzetgebieden te behouden en te bevorderen in binnen- en buitenland.

KB van 22 mei 1996 houdende reglementering van de benamingen van visserijproducten en verwerkte visserijproducten, *BS* 7 augustus 1996.

Dit KB omvat de benamingen van visproducten die moeten worden gebruikt wanneer deze producten op de markt worden gebracht.

KB van 25 november 1998 houdende de algemeenverbindendverklaring van de door erkende producentenorganisatie vastgestelde regels in de sector visserij- en acquacultuurproducten, *BS* 8 december 1998.

Dit KB neemt maatregelen om marktverstoringen ingevolge de verkoop beneden de ophoudprijs van visserijproducten aangeboden door niet aangeslotenen aan een erkende producentenorganisatie te voorkomen.

MB van 18 december 1998 tot wijziging van de toepassingsperiode en de bijlagen van het koninklijk besluit van 25 november 1998 houdende de algemeen-verbindendverklaring van de door een erkende producentenorganisatie vastgestelde regels in de sector visserij- en aquacultuurproducten, *BS* 30 december 1998, 41.830.

Dit ministerieel besluit verlengt het van kracht zijn van bovenstaand koninklijk besluit.

7.4. CONTROLE

Internationale regelgeving en uitvoering in België

Verordening (EG) nr. 2847/93 van de Raad van 12 oktober 1993 tot invoering van een controleregeling voor het gemeenschappelijk visserijbeleid, *PB L* 261, 20 oktober 1993, gewijzigd bij Verordening nr. 2870/95 van de Raad van 8 december 1995, *PB L* 301, 14 december 1995, Verordening (EG) nr. 686/97 van 14 april 1997, *PB L* 102, 19 april 1997, Verordening (EG) nr. 2205/97 van 30 oktober 1997, *PB L* 304, 7 november 1997, Verordening (EG) nr. 2635/97 van 18 december 1997, *PB L* 356, 31 december 1997, Verordening (EG) nr. 2846/98 van 17 december 1998, *PB L* 358, 31 december 1998.

Deze verordening omvat maatregelen inzake inspectie en controle van vissersvaartuigen en hun activiteiten, controle op vangsten, controle op het gebruik van vistuig, de regulering en sluiting van de visserij en controle op het structuurbeleid.

Nationale/gewestelijke regelgeving

KB van 14 augustus 1989 tot vaststelling van aanvullende nationale maatregelen voor de instandhouding en het beheer van de visbestanden en voor controle op de visserijactiviteiten, *BS* 2 september 1989, gewijzigd bij het KB van 11 maart 1996, *BS* 28 maart 1996, het KB van 26 mei 1998, *BS* 6 juni 1998, het KB van 18 maart 1999, *BS* 26 maart 1999.

Dit besluit omvat bijkomende maatregelen met het oog op de naleving van de EG-reglementering inzake de instandhouding en het beheer van de visbestanden.

8. TOERISME EN RECREATIE

8.1. VERBLIJFSINFRASTRUCTUUR

Nationale/gewestelijke regelgeving

Decreet van 3 maart 1993 houdende het statuut van de terreinen voor openluchtrecreatieve verblijven, *BS* 28 april 1993, err., *BS* 21 december 1993, gewijzigd bij het Decreet van 21 december 1994 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1995, *BS* 31 december 1994, het Decreet van 22 december 1995 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1996, *BS* 30 december 1995, het Decreet van 13 april 1999 tot wijziging van het decreet van 3 maart 1993 houdende het statuut van de terreinen voor openluchtrecreatieve verblijven, *BS* 29 juni 1999.

In Vlaanderen werd de wet van 30 april 1970 op het kamperen door dit decreet opgeheven. Dit decreet vormt de nieuwe basiswetgeving terzake. Allereerst geeft men een definitie van het begrip (terreinen voor) openluchtrecreatieve verblijven. Voorts worden bepalingen opgenomen betreffende de vergunning die voor de exploitatie van een dergelijk terrein is vereist.

Decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996, *BS* 15 maart 1997.

Krachtens artikel 42, §1, 6° is een bouwvergunning vereist voor het gewoonlijk gebruiken van een grond voor het plaatsen van één of meer verplaatsbare inrichtingen die voor bewoning kunnen worden gebruikt.

KB van 30 oktober 1973 betreffende de weekendverblijfparken, *BS* 21 december 1973.

Ter uitvoering van de wetgeving betreffende de ruimtelijke ordening, bevat dit KB regelgeving inzake weekendverblijfparken. Het begrip weekendverblijfpark wordt gedefinieerd en de voorwaarden waaraan een weekendverblijfpark moet voldoen, worden opgesomd. De toekenning en weigering van de verkavelingsvergunning, de bouwvergunning voor de gebouwen die bestemd zijn om daarin de gemeenschappelijke installaties onder te brengen en de bouwvergunning voor een weekendverblijfpark verloopt volgens de bepalingen opgenomen in de wet betreffende de ruimtelijke ordening.

KB van 31 december 1975 betreffende de weekendverblijfparken in de kustgemeenten, *BS* 23 januari 1976.

Omwille van de eigen kenmerken van het kusttoerisme (hogere bezettingsgraad van weekendverblijfparken) voorziet dit KB in een aantal afwijkingen ten aanzien van het bovenstaande KB.

B.Vl.Reg. van 23 februari 1995 betreffende de exploitatie van de terreinen voor openluchtrecreatieve verblijven, *BS* 1 augustus 1995, gewijzigd bij het B.Vl.Reg. van 24 juli 1996, *BS* 3 september 1996.

Het besluit geeft eerst een definitie van de verschillende soorten terreinen voor openluchtrecreatieve verblijven. Daarna komen de exploitatievoorwaarden aan bod. Vervolgens wordt de procedure voor het verlenen, weigeren, schorsen of intrekken van de vergunning, het verlenen van de principiële vergunning en het beroep behandeld.

B.Vl.Reg. van 8 maart 1995 tot vaststelling van de specifieke brandveiligheidsnormen waarvan terreinen voor openluchtrecreatieve verblijven moeten voldoen, *BS* 22 juni 1995, gewijzigd bij het B.Vl.Reg. van 24 juli 1996, *BS* 3 september 1996.

Een vergunning om een terrein voor openluchtrecreatieve verblijven te exploiteren, kan slechts worden verleend indien is voldaan aan brandveiligheidsnormen. Deze zijn opgenomen in de bijlage bij dit besluit. Voorts legt het besluit de procedure vast om een attest van brandveiligheid te bekomen.

B.Vl.Reg. van 8 maart 1995 tot vaststelling van de voorwaarden waaronder premies kunnen worden toegekend aan kampeerterreinen en kampeerverblijfparken, *BS* 23 juni 1995, gewijzigd bij het B.Vl.Reg. van 8 juni 1999, *BS* 3 augustus 1999.

De subsidiabele uitgaven, de procedure die de premieaanvraag moet doorlopen, de hoogte van de premie en andere voorwaarden worden in dit besluit vastgesteld.

B.Vl.Reg. van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, *BS* 31 juli 1995, zoals gewijzigd o.a. bij het B.Vl.Reg. van 15 juni 1999, *BS* 4 september 1999 (Vlarem II).

Als het kampeerterrein gelegen is in een gebied voor verblijfsrecreatie, bepaalt artikel 5.32.10.2 dat permanente omlopen voor motorvoertuigen gelegen moeten zijn op minimum 500 of 350 meter (naargelang de klasse) van dergelijke gebieden.

B.Vl.Reg. van 8 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden waaraan het begeleidingsplan moet voldoen tot afbouw van de permanente bewoning op terreinen voor openluchtrecreatieve verblijven, *BS* 17 september 1999.

De elementen die in het begeleidingsplan, krachtens artikel 12 van het Decreet betreffende de openluchtrecreatieve verblijven, moeten opgenomen zijn, worden in dit besluit van de Vlaamse Regering opgesomd.

B.Vl.Reg. van 6 juli 1999 betreffende de inwerkingtreding van het decreet 13 april 1999 tot wijziging van het decreet van 3 maart 1993 houdende het statuut van de terreinen voor openluchtrecreatieve verblijven, *BS* 10 september 1999.

Dit besluit bepaalt de datum waarop de wijziging aan het decreet in werking treedt.

MB van 23 mei 1995 houdende vaststelling van de classificatienormen waaraan kampeerterreinen en kampeerverblijfparken dienen te voldoen, *BS* 5 september 1995, gewijzigd bij het MB van 9 februari 1998, *BS* 24 april 1998.

Dit ministerieel besluit bevat de objectief waarneembare kenmerken, in uitvoering van artikel 4 van het bovenstaand besluit van de Vlaamse Regering, op grond waarvan het terrein in categorieën wordt ingedeeld.

MB van 19 mei 1999 tot vaststelling van het herkenningsteken voor kampeerterreinen, kampeerverblijfparken en vakantieparken, *BS* 14 september 1999.

Dit ministerieel besluit bepaalt het model van het herkenningsteken voor de verschillende categorieën terreinen voor openluchtrecreatieve verblijven.

Gemeentelijke regelgeving

Besluit gemeenteraad Koksijde van 30 september 1982 houdende vaststelling van het algemeen politiereglement van de gemeente Koksijde.

Hoofdstuk 13 bevat de regelgeving inzake het kamperen. Voor kamperen op minder dan 1 km van het strand kan geen toelating worden gegeven (art. 2).

Besluit gemeenteraad Koksijde van 30 september 1982 houdende vaststelling van het algemeen politiereglement van de gemeente Koksijde, gewijzigd bij het Gemeenteraadsbesluit van 9 januari 1996.

Hoofdstuk 38 bevat bepalingen inzake logementshuizen. De vergunningsplicht, algemene exploitatievoorwaarden en veiligheidsnormen zijn enkele thema's die aan bod komen.

Besluit gemeenteraad Knokke-Heist van 25 juni 1982 houdende vaststelling van een politieverordening op het kamperen.

Kamperen op de openbare weg, bos, duin of strand is verboden (art. 1).

Besluit gemeenteraad Bredene van 1 juni 1988 houdende vaststelling van het algemeen gemeentelijk politiereglement van de gemeente Bredene.

Hoofdstuk 2, afdeling 2.10 bevat bepalingen inzake groepsverblijven, die vooral slaan op jeugdorganisaties. Zo mogen kampvuren niet worden aangelegd in de duinen.

Hoofdstuk 11 bevat de regelgeving inzake kampeerterreinen, weekendverblijfparken en kampeerhuisjes. Overnachten op het strand en in de duinen is niet toegelaten (art. 11.3.1).

8.2. WATERSPORTEN

8.2.1. Algemeen

Nationale/gewestelijke regelgeving

KB van 4 augustus 1981 houdende politie- en scheepvaartreglement voor de Belgische territoriale zee, de havens en de stranden van de Belgische kust, *BS* 1 september 1981, err., *BS* 27 oktober 1981, zoals gewijzigd (zie supra nr. 6.1).

Wedstrijden zijn verboden in de Belgische territoriale zee en in de havens van de Belgische kust, behoudens vergunning (art. 38, § 1 en 2). Langs de stranden van de Belgische kust mag geen vaartuig zee kiezen tenzij vanaf de plaatsen die door de ambtenaren van de Administratie Waterwegen en Zeewezen worden aangeduid en binnen de grenzen die door hen zijn vastgelegd (art. 39, § 1). Enkel in geval van overmacht mag een vaartuig het strand naderen op een afstand van minder dan 200 meter (art. 39, § 2).

B.Vl.Reg. van 26 april 1995 betreffende de strandconcessies, *BS* 29 augustus 1995.

De Vlaamse Minister van Openbare werken of zijn gemachtigde moet toestemming geven voor het in zee steken vanaf de stranden (art. 6, 2°).

8.2.2. Reddingsdiensten

Gewestelijke regelgeving

B.Vl.Reg. van 26 april 1995 betreffende de strandconcessies, *BS* 29 augustus 1995.

De concessiehouder is verplicht te allen tijde het strand toegankelijk te laten voor het materiaal dat door de reddingsdiensten wordt gebruikt (art. 8, 5°). Bij de exploitatie van het zeebaden moet de concessiehouder krachtens artikel 9 een reddingsdienst en een dienst voor hulp aan drenkelingen organiseren.

Gemeentelijke regelgeving

Besluit gemeenteraad Blankenberge houdende vaststelling van het algemeen gemeentelijk politiereglement van de gemeente Blankenberge.

Baders zijn verplicht zich aan de waarschuwingen van de redders te onderwerpen (art. 184).

Besluit gemeenteraad Koksijde van 30 september 1982 houdende vaststelling van het algemeen politiereglement van de gemeente Koksijde, gewijzigd bij het Gemeenteraadsbesluit van 13 april 1993, het Gemeenteraadsbesluit van 7 juli 1998.

De reddingsdienst wordt in de bewaakte zones verzekerd door de redder aan zee (hoofdstuk 26, art. 4). De betekenis van de veiligheidsseinen wordt bepaald.

Besluit gemeenteraad De Panne van 5 januari 1986 houdende vaststelling van het algemeen gemeentelijk politiereglement van de gemeente De Panne.

In de bewaakte zones wordt een reddingsdienst verzekerd (art. 144). De betekenis van de veiligheidsseinen wordt bepaald (art. 145-146).

Besluit gemeenteraad Bredene van 1 juni 1988 houdende vaststelling van het algemeen gemeentelijk politiereglement van de gemeente Bredene, gewijzigd bij het Gemeenteraadsbesluit van 24 juni 1996.

De baders moeten gevolg geven aan de bevelen van de leden van de reddingsdienst. De betekenis van de vlaggen wordt vastgelegd (art. 8.1.4).

Besluit gemeenteraad Knokke-Heist van 26 maart 1998 houdende wijziging en coördinatie van de politieverordening op het zeebaden.

De reddingsdienst wordt in de bewaakte zones verzekerd op de dagen en uren door het College van Burgemeester en Schepenen vastgesteld. De kleuren van de vlaggen worden bepaald (art. 3).

8.2.3. Zwemmen

Nationale regelgeving

KB van 4 augustus 1981 houdende politie- en scheepvaartreglement voor de Belgische territoriale zee, de havens en de stranden van de Belgische kust, *BS* 1 september 1981, err., *BS* 27 oktober 1981, zoals gewijzigd (zie supra nr. 6.1).

Krachtens artikel 44 is het verboden in de havens van de Belgische kust te zwemmen of te baden.

Gemeentelijke regelgeving

Besluit gemeenteraad Blankenberge houdende vaststelling van het algemeen gemeentelijk politiereglement van de gemeente Blankenberge.

Artikel 171 en 172 bakenen de badzone af en bepalen wanneer het zeebaden is toegelaten. Artikel 183 legt een aantal verplichtingen op aan baders. Zo is het verboden zich te ontkleden of aan te kleden op het strand en zijn de baders verplicht een fatsoenlijk over de schouders vastgemaakt badkostuum te dragen.

Besluit gemeenteraad Nieuwpoort van 22 april 1960 houdende vaststelling van de politieverordening op de zeebaden.

Het baden in zee is enkel toegelaten in de bewaakte zones (art. 1). Aan baders worden een aantal verplichtingen opgelegd. Zo is het verboden zich in badkostuum op de openbare weg, op de zeedijk, in de duinen of op gelijk welke andere plaats te vertoeven, tenzij een behoorlijk gesloten badmantel wordt gedragen (art. 5).

Besluit gemeenteraad Koksijde van 30 september 1982 houdende vaststelling van het algemeen politiereglement van de gemeente Koksijde, gewijzigd bij het Gemeenteraadsbesluit van 13 april 1993, het Gemeenteraadsbesluit van 7 juli 1998.

Het baden in zee is enkel toegelaten in de bewaakte zones (hoofdstuk 26, art. 1). Artikel 2 en 3 bepalen hoe bewaakte en niet-bewaakte zones worden aangeduid.

Besluit gemeenteraad De Panne van 5 januari 1986 houdende vaststelling van het algemeen gemeentelijk politiereglement van de gemeente De Panne.

Afdeling 19 bevat de regelgeving inzake het baden in zee. Zo wordt bepaald waar dit is toegelaten (art. 141) en hoe dit wordt aangeduid (art. 142-143).

Besluit gemeenteraad Bredene van 1 juni 1988 houdende vaststelling van het algemeen gemeentelijk politiereglement van de gemeente Bredene, gewijzigd bij het Gemeenteraadsbesluit van 24 juni 1996.

Hoofdstuk 8, afdeling 8.1 bevat de regelgeving inzake baden en zonnebaden.

Besluit gemeenteraad Oostende van 25 augustus 1989 houdende vaststelling van een politieverordening betreffende het strand en de duinen.

De zones waarin het toegelaten is in zee te baden, worden bepaald (art. 1). Het gebruik van zwemgordels is verboden (art. 2). Personen in badbak moeten ervoor zorgen dat zij geen aanstoot geven (art. 4).

Besluit gemeenteraad Knokke-Heist van 26 maart 1998 houdende wijziging en coördinatie van de politieverordening op het zeebaden.

Hoofdstuk 1 bevat bepalingen inzake het zeebaden. Enkel in de bewaakte zones en tijdens de uren waarop de reddingsdienst is verzekerd, is het toegelaten in zee te baden (art. 1).

8.2.4. Kayakken

Nationale regelgeving

KB van 15 maart 1966 betreffende de vlaggebrieven en de uitrusting van de pleziervaartuigen, *BS* 6 april 1966, err. *BS* 8 juli 1966, gewijzigd bij het KB van 31 mei 1968, *BS* 25 juli 1968, het KB van 20 juli 1973, *BS* 22 november 1973, het KB van 18 oktober 1977, *BS* 1 december 1977, het KB van 17 mei 1978, *BS* 15 juli 1978, het KB van 4 augustus 1981 houdende politie- en scheepvaartreglement voor de Belgische territoriale zee, de havens en de stranden van de Belgische kust, *BS* 1 september 1981, err., *BS* 27 oktober 1981, het KB van 7 oktober 1985, *BS* 7 november 1985, het KB van 18 februari 1988, *BS* 22 maart 1988, het KB van 4 juni 1999: 1° betreffende de inschrijving en de registratie van de pleziervaartuigen; 2° tot wijziging van het koninklijk besluit van 4 april 1996 betreffende de registratie van zeeschepen; 3° tot wijziging van het koninklijk besluit van 4 augustus 1981 houdende politie- en scheepvaartreglement voor de Belgische territoriale zee, de havens en de stranden van de Belgische kust, *BS* 14 augustus 1999.

Kano's en kayaks moeten uitgerust zijn met een achttal voorwerpen (art. 17, § 2).

KB van 4 augustus 1981 houdende politie- en scheepvaartreglement voor de Belgische territoriale zee, de havens en de stranden van de Belgische kust, *BS* 1 september 1981, err., *BS* 27 oktober 1981, zoals gewijzigd (zie supra nr. 6.1).

Roeiboten mogen geen zee kiezen indien buitengaats de van uit zee waaiende wind kracht 3 Beaufort of de van uit het land waaiende wind kracht 4 Beaufort heeft of te boven gaat (art. 37, §1).

Gemeentelijke regelgeving

Besluit gemeenteraad Blankenberge houdende vaststelling van het algemeen gemeentelijk politiereglement van de gemeente Blankenberge.

Artikel 200 bepaalt o.a. waarmee een kayak moet uitgerust zijn, wanneer het gebruik ervan is verboden en de voorwaarden die aan de verhuurders ervan worden opgelegd.

Besluit gemeenteraad Oostende van 25 augustus 1989 houdende vaststelling van een politieverordening betreffende de watersportactiviteiten vanaf de stranden.

Brandingkayakken is slechts tijdens een bepaalde periode toegelaten mits tegelijk is voldaan aan een vijftal voorwaarden. De zones voor het in zee steken en terug landen en de zones voor het brandingkayakken worden afgebakend. De voorwaarden waaraan brandingkayakkers moeten voldoen, worden vastgelegd.

8.2.5. Plankzeilen

Nationale regelgeving

KB van 15 maart 1966 betreffende de vlaggebrieven en de uitrusting van pleziervaartuigen, *BS* 6 april 1966, err. *BS* 8 juli 1966, gewijzigd bij het KB van 4 augustus 1981 houdende politie- en scheepvaartreglement voor de Belgische territoriale zee, de havens en de stranden van de Belgische kust, *BS* 1 september 1981, err., *BS* 27 oktober 1981, het KB van 4 mei 1999 tot wijziging van het koninklijk besluit van 4 augustus 1981 houdende politie- en scheepvaartreglement voor de Belgische territoriale zee, de havens en de stranden van de Belgische kust en van het koninklijk besluit van 15 maart 1966 betreffende de vlaggebrieven en de uitrusting van de pleziervaartuigen, *BS* 22 mei 1999.

> Plankzeilers moeten een isotherm pak in goede staat dragen en twee waterdicht verpakte handstakellichten bij zich hebben. De zeilplanken moeten voorzien zijn van een beveiligingssysteem van de mast aan de plank (art. 17, § 3).

KB van 4 augustus 1981 houdende politie- en scheepvaartreglement voor de Belgische territoriale zee, de havens en de stranden van de Belgische kust, *BS* 1 september 1981, err., *BS* 27 oktober 1981, gewijzigd bij het KB van 4 mei 1999 tot wijziging van het koninklijk besluit van 4 augustus 1981 houdende politie- en scheepvaartreglement voor de Belgische territoriale zee, de havens en de stranden van de Belgische kust en van het koninklijk besluit van 15 maart 1966 betreffende de vlaggenbrieven en de uitrusting van de pleziervaartuigen, *BS* 22 mei 1999 (zie supra nr. 6.1).

> Zeilplanken mogen geen zee kiezen bij windkracht 8 of meer. Plankzeilen is verboden tussen zonsondergang en zonsopgang (art. 37). Het beoefenen van plankzeilen is in de havens van de Belgische kust verboden (art. 38, §2). Zeilplanken mogen zich niet verder van de kust verwijderen dan tot op een afstand van een halve zeemijl (art. 39, § 1).

Gemeentelijke regelgeving

Besluit gemeenteraad Koksijde van 30 september 1982 houdende vaststelling van het algemeen politiereglement van de gemeente Koksijde, gewijzigd bij het Gemeenteraadsbesluit van 8 april 1991, het Gemeenteraadsbesluit van 14 mei 1996.

> Voor het beoefenen van het plankzeilen worden er 5 zones voorbehouden (hoofdstuk 19, art. 1 en 2). Plankzeilen mag slechts op bepaalde tijdstippen worden beoefend (art. 3) en mits men bepaalde kledij draagt (art. 5).

Besluit gemeenteraad De Panne van 5 januari 1986 houdende vaststelling van het algemeen gemeentelijk politiereglement van de gemeente De Panne.

> De zone waarin plankzeilen is toegelaten, wordt vastgelegd (art. 178-180). Plankzeilen is aan een aantal voorwaarden onderworpen (art. 181-183).

Besluit gemeenteraad Blankenberge van 9 juni 1987 houdende vaststelling van de politieverordening op het in zee steken vanaf het strand met zeilplanken, pleziervaartuigen en tuigen voor strandvermaak.

Artikel 1 bakent de zone af waarin plankzeilen is toegelaten. De artikelen 2 tot 7 bepalen o.a. bij welk weer plankzeilen toegelaten is, welke kledij surfers moeten dragen, in welke zones ze zich niet mogen bevinden.

Besluit gemeenteraad Bredene van 1 juni 1988 houdende vaststelling van het algemeen gemeentelijk politiereglement van de gemeente Bredene.

In hoofdstuk 8, afdeling 8.4 wordt vastgelegd waar en wanneer het plankzeilen is toegelaten, en aan welke voorwaarden de beoefenaars van het plankzeilen moeten voldoen.

Besluit gemeenteraad Oostende van 25 augustus 1989 houdende vaststelling van een politieverordening betreffende de watersportactiviteiten vanaf de stranden.

Plankzeilen is slechts tijdens een bepaalde periode toegelaten mits tegelijk is voldaan aan een vijftal voorwaarden. De zones voor het in zee steken en terug landen en de zones voor het plankzeilen, worden afgebakend. De voorwaarden waaraan plankzeilers moeten voldoen, worden vastgelegd.

Besluit gemeenteraad Knokke-Heist van 26 maart 1998 houdende wijziging en coördinatie van de politieverordening op het zeebaden.

Het in zee steken met zeilplanken kan slechts binnen vastgestelde zones (art. 16). Plankzeilen is aan een aantal voorwaarden onderworpen (art. 17-20).

8.2.6. Zeilen

Nationale regelgeving

KB van 4 augustus 1981 houdende politie- en scheepvaartreglement voor de Belgische territoriale zee, de havens en de stranden van de Belgische kust, *BS* 1 september 1981, err., *BS* 27 oktober 1981, zoals gewijzigd (zie supra nr. 6.1).

Zeiltuigen mogen niet laveren in de toegangsgeulen tot de havens van de Belgische kust of in de wateren van die havens. Indien zij uitgerust zijn met middelen tot werktuigelijke voortbeweging, moeten zij die gebruiken (art. 10, § 9).

Zeilcursussen mogen na het verkrijgen van een vergunning in de havens van de Belgische kust worden georganiseerd (art. 38, § 3).

Gemeentelijke regelgeving

Besluit gemeenteraad Oostende van 25 augustus 1989 houdende vaststelling van een politieverordening betreffende de watersportactiviteiten vanaf de stranden.

Zeilen is slechts tijdens een bepaalde periode toegelaten mits tegelijk is voldaan aan een vijftal voorwaarden. De zones voor het in zee steken en terug landen en de zones voor het zeilen, worden afgebakend. De voorwaarden waaraan zeilers moeten voldoen (o.a. kledijvereisten), worden vastgelegd.

8.2.7. Waterskiën

Nationale regelgeving

KB van 4 augustus 1981 houdende politie- en scheepvaartreglement voor de Belgische territoriale zee, de havens en de stranden van de Belgische kust, *BS* 1 september 1981, err., *BS* 27 oktober 1981, zoals gewijzigd (zie supra nr. 6.1).

Het beoefenen van waterski is in de havens van de Belgische kust verboden (art. 38, §2).

Gemeentelijke regelgeving

Besluit gemeenteraad Oostende van 25 augustus 1989 houdende vaststelling van een politieverordening betreffende de watersportactiviteiten vanaf de stranden.

Waterskiën is slechts tijdens een bepaalde periode toegelaten mits tegelijk is voldaan aan een vijftal voorwaarden. De zones voor het in zee steken en terug landen en de zones voor het waterskiën, worden afgebakend. De voorwaarden waaraan waterskiërs moeten voldoen, worden vastgelegd.

8.2.8. Waterscooters en jet-ski's

Gemeentelijke regelgeving

Besluit gemeenteraad Blankenberge van 9 juni 1987 houdende vaststelling van de politieverordening op het in zee steken vanaf het strand met zeilplanken, pleziervaartuigen en tuigen voor strandvermaak.

Het in zee steken vanaf het strand met waterscooters e.d.m. is volstrekt verboden (art. 1d).

Besluit gemeenteraad Bredene van 1 juni 1988 houdende vaststelling van het algemeen gemeentelijk politiereglement van de gemeente Bredene, gewijzigd bij het Gemeenteraadsbesluit van 30 maart 1989.

Het in zee steken vanaf het strand met waterscooters is volstrekt verboden (art. 8.6.7).

Besluit gemeenteraad Oostende van 25 augustus 1989 houdende vaststelling van een politieverordening betreffende de watersportactiviteiten vanaf de stranden.

Het in zee steken vanaf het strand met waterscooters en dergelijke meer is volstrekt verboden (art. 3).

Besluit gemeenteraad Knokke-Heist van 26 maart 1998 houdende wijziging en coördinatie van de politieverordening op het zeebaden.

Het in zee steken vanaf het strand met waterscooters is volstrekt verboden (art. 22).

8.2.9. Pleziervaart

Nationale regelgeving

KB van 15 maart 1966 betreffende de vlaggebrieven en de uitrusting van de pleziervaartuigen, *BS* 6 april 1966, err. *BS* 8 juli 1966, gewijzigd bij het KB van 31 mei 1968, *BS* 25 juli 1968, het KB van 20 juli 1973, *BS* 22 november 1973, het KB van 18 oktober 1977, *BS* 1 december 1977, het KB van 17 mei 1978, *BS* 15 juli 1978, het KB van 4 augustus 1981 houdende politie- en scheepvaartreglement voor de Belgische territoriale zee, de havens en de stranden van de Belgische kust, *BS* 1 september 1981, err., *BS* 27 oktober 1981, het KB van 7 oktober 1985, *BS* 7 november 1985, het KB van 18 februari 1988, *BS* 22 maart 1988, het KB van 4 juni 1999: 1° betreffende de inschrijving en de registratie van de pleziervaartuigen; 2° tot wijziging van het koninklijk besluit van 4 april 1996 betreffende de registratie van zeeschepen; 3° tot wijziging van het koninklijk besluit van 4 augustus 1981 houdende politie- en scheepvaartreglement voor de Belgische territoriale zee, de havens en de stranden van de Belgische kust, *BS* 14 augustus 1999.

> Artikel 2 definieert "pleziervaartuig". Hoofdstuk 2 bevat bepalingen inzake de vlaggenbrief (o.a. aanvragen, genoten bescherming, geldigheid). Het voeren van de nationale vlag wordt geregeld in hoofdstuk 3 (o.a. vastleggen van de nationale vlag, plaats en tijdstip waarop ze gevoerd wordt). De reddingsmiddelen, nautische instrumenten, uitrustingsmiddelen en heel- en verbandmiddelen waarmee plezierboten moeten uitgerust zijn, worden in het vijfde hoofdstuk bepaald.

KB van 4 augustus 1981 houdende politie- en scheepvaartreglement voor de Belgische territoriale zee, de havens en de stranden van de Belgische kust, *BS* 1 september 1981, err., *BS* 27 oktober 1981, zoals gewijzigd (zie supra nr. 6.1).

> Pleziervaartuigen van minder dan 6 meter mogen geen zee kiezen indien buitengaats de van uit zee waaiende wind kracht 3 Beaufort of de van uit het land waaiende wind kracht 4 Beaufort heeft of te boven gaat (art. 37, §1).

KB 12 januari 1998 houdende vaststelling van essentiële veiligheidseisen voor pleziervaartuigen, *BS* 20 februari 1998.

> Artikel 1 definieert "pleziervaartuig" (§ 1, 1°) en bakent het toepassingsgebied af. Hoofdstuk 2 legt de voorwaarden vast voor het in de handel brengen en het in bedrijf stellen van pleziervaartuigen en onderdelen. De hoofdstukken 3, 4, 5 en 6 bevatten respectievelijk bepalingen inzake de overeenstemmingsprocedure, de aangemelde instanties, CE-markering, toezichtbepalingen en bijzondere maatregelen.

MB van 16 maart 1966 betreffende de vlaggebrieven en de uitrusting van de pleziervaartuigen, *BS* 6 april 1966, gewijzigd bij het MB van 25 oktober 1977, *BS* 1 december 1977, het MB van 8 mei 1991 betreffende de vlaggebrieven, *BS* 6 juni 1992, het MB van 21 september 1992, *BS* 4 november 1992.

> Dit ministerieel besluit regelt de toekenning van vlaggenbrieven en bepaalt welke documenten zich aan boord van een pleziervaartuig moeten bevinden.

KB van 4 juni 1999 : 1° betreffende de inschrijving en de registratie van de pleziervaartuigen; 2° tot wijziging van het koninklijk besluit van 4 april 1996 betreffende de registratie van zeeschepen; 3° tot wijziging van het koninklijk besluit van 4 augustus 1981 houdende politie- en scheepvaartreglement voor de Belgische territoriale zee, de havens en de stranden van de Belgische kust, *BS* 14 augustus 1999.

Hoofdstuk 1 bevat algemene bepalingen. Zo definieert artikel 1 "pleziervaartuig". De inschrijving en de aanvraag tot inschrijving in het register van de pleziervaartuigen worden geregeld in respectievelijk afdeling 2 en 3. Het afleveren van de vlaggenbrieven komt aan bod in hoofdstuk 2. Hoofdstuk 3 behandelt het voeren van de nationale vlag. Hoofdstuk 4 regelt de facultatieve registratie van pleziervaartuigen in het register der zeeschepen.

Gemeentelijke regelgeving

Besluit gemeenteraad Blankenberge houdende vaststelling van het algemeen gemeentelijk politiereglement van de gemeente Blankenberge.

Het varen met roeibootjes tussen de badnemers is verboden (art. 189).

Besluit gemeenteraad De Panne van 5 januari 1986 houdende vaststelling van het algemeen gemeentelijk politiereglement van de gemeente De Panne.

Afdeling 23 bevat de regelgeving inzake plezierbootjes. Het in zee steken van plezierbootjes is onderworpen aan een aantal voorwaarden (art. 186).

Besluit gemeenteraad Blankenberge van 9 juni 1987 houdende vaststelling van de politieverordening op het in zee steken vanaf het strand met zeilplanken, pleziervaartuigen en tuigen voor strandvermaak.

Artikel 1b bepaalt in welke zones het in zee steken met pleziervaartuigen is toegelaten.

8.3. SPORTVISSERIJ

Nationale regelgeving

Wet van 22 augustus 1901 waarbij gewijzigd wordt artikel 13 van het decreet van 16 december 1811, op de mosselvangst, *BS* 23 augustus 1901.

Deze wet bepaalt de straffen die worden opgelegd indien men zonder machtiging mosselen, mosselzaad, slakken, of andere zeeproducten van de kunstwerken plukt.

Wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, *BS* 12 maart 1999, gewijzigd bij de Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchthavenpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, err. *BS* 2 september 1999.

De Koning kan op gezamenlijke voordracht van de Minister bevoegd voor de bescherming van het mariene milieu en de Minister van Landbouw, maatregelen nemen om de sportvisserij te beperken in de zeegebieden (art. 12, § 2).

KB van 25 januari 1951 waarbij het zoeken en trekken van mosselen, mosselzaad, schelpslakken en andere zeeproducten op de werken van de kust en de kusthavens geregeld wordt, *BS* 14 februari 1951.

Een toelating is vereist om mosselen, mosselzaad, slakken, of andere zeeproducten van de kunstwerken te plukken (art. 1). De vorm, inhoud en geldigheid van de verloven wordt vastgelegd in artikel 2 (zie ook MB 20 september 1965).

KB van 4 augustus 1981 houdende politie- en scheepvaartreglement voor de Belgische territoriale zee, de havens en de stranden van de Belgische kust, *BS* 1 september 1981, err., *BS* 27 oktober 1981, zoals gewijzigd (zie supra nr. 6.1).

Het is verboden in de vaargeulen van de havens en op de reden van die havens op enigerlei wijze te vissen. Vanaf kunstwerken of aanhorigheden van havens mag echter met kruisnetten of lijnen worden gevist in zover daardoor de scheepvaart niet wordt gehinderd (art. 10, § 11). Artikel 40 regelt de strandvisserij.

KB van 14 augustus 1989 tot vaststelling van aanvullende nationale maatregelen voor de instandhouding en het beheer van de visbestanden en voor controle op de visserijactiviteiten, *BS* 2 september 1989, gewijzigd bij het KB van 11 maart 1996, *BS* 28 maart 1996, het KB van 26 mei 1998, *BS* 6 juni 1998, het KB van 18 maart 1999, *BS* 26 maart 1999.

Zie supra nr. 7.1

MB van 20 september 1965 houdende vaststelling van de retributie te betalen voor het bekomen van vergunningen tot het zoeken en het trekken van mosselzaad, gedurende het tijdperk 1 oktober 1965 tot 30 april 1966, op de werken van de kust en de kusthavens, *BS* 29 september 1965.

Dit ministerieel besluit is het laatste dergelijke besluit dat werd uitgevaardigd. Sinds 1966 werd geen retributie meer bepaald voor het bekomen van een vergunning tot het verzamelen van mosselzaad langs de Belgische kust.

Ter bescherming van de mosselstand besliste het toenmalige Bestuur der Waterwegen het trekken van eetbare mosselen en mosselzaad te verbieden op alle strandhoofden op het grondgebied van Middelkerke, Oostende en Bredene tijdens het jaar 1982. Het Ministerie van Volksgezondheid besloot datzelfde jaar dat de mosselen die in wildgroei aan onze kust voorkomen op de golfbrekers niet als geschikt voor de consumptie kunnen worden beschouwd. De Gezondheidsinspectie herhaalde net voor de zomer van 1992 dat het, gezien de kwaliteit van het zeewater, af te raden is mosselzaad te trekken langs onze kust. De Juridische Dienst van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap wees eind 1993 op het gevaar dat degene die mosselen en/of mosselzaad verwijdert, bij het uitoefenen van deze actitiviteit de zeewering beschadigt. Om dit te voorkomen mag de overheid het uitoefenen van een activiteit op de zeewering verbieden.

Gemeentelijke regelgeving

Besluit gemeenteraad Koksijde van 30 september 1982 houdende vaststelling van het algemeen politiereglement van de gemeente Koksijde, gewijzigd bij het Gemeenteraadsbesluit van 8 april 1991, het Gemeenteraadsbesluit van 14 mei 1996, het Gemeenteraadsbesluit van 14 november 1996, het Gemeenteraadsbesluit van 15 december 1998.

De zones waarin de strandvisserij en het paardenvissen is toegelaten, worden afgebakend (hoofdstuk 32, art. 1 en 5). Een tweetal artikelen regelt het plaatsen van staken, ankers en alle andere materiaal gebruikt voor het vastmaken van netten (art. 2 en 3).

Besluit gemeenteraad Oostende van 29 februari 1996 houdende vaststelling van een politieverordening betreffende de strandvisserij.

Het besluit definieert strandvisserij (art. 1). De zones waarin de strandvisserij is toegestaan, worden afgebakend (art. 2). Een tweetal bepalingen legt voorwaarden op inzake de staken, ankers of andere tuigen voor het vastmaken van netten (art. 3 en 4).

Besluit gemeenteraad Bredene van 15 september 1999 houdende vaststelling van een politieverordening op de strandvisserij.

Het besluit definieert strandvisserij (art. 1). De zones waarin de strandvisserij is toegelaten en verboden, worden afgebakend (art.2-4). Een aantal bepalingen behandelt de staken, ankers of andere tuigen voor het vastmaken van netten, lijnen met haken of enig ander vismateriaal.

8.4. RIJDIEREN

Nationale regelgeving

B.Vl.Reg. van 26 april 1995 betreffende de strandconcessies, *BS* 29 augustus 1995.

Artikel 8 van dit besluit stelt dat enkel tijdens het badseizoen het verkeer van paarden verboden mag worden.

Gemeentelijke regelgeving

Besluit gemeenteraad Nieuwpoort van 7 januari 1969 houdende vaststelling van een politieverordening inzake toegang met paarden op het strand, gewijzigd bij het Gemeenteraadsbesluit van 7 mei 1974, het Gemeenteraadsbesluit van 4 maart 1975.

Het verkeer met paarden is verboden op het strand tijdens het zomerseizoen van 8.00 tot 19.00 u. (art. 1). Pony's begeleid door een bevoegd persoon zijn wel toegelaten (art. 2).

Besluit gemeenteraad Blankenberge van 12 juli 1973 houdende wijziging van de politieverordening op het rondrijden met paarden op het strand en in de duinen.

Het verkeer met paarden is tijdens het zomerseizoen verboden op het strand en in de duinen, behalve op de aangelegde ruiterpaden (art. 2 en 3).

Besluit gemeenteraad Blankenberge houdende vaststelling van het algemeen gemeentelijk politiereglement van de gemeente Blankenberge, gewijzigd bij het Gemeenteraadsbesluit van 12 juli 1973.

Gedurende het badseizoen is het rondlopen met paarden, ezels en bespannen rijtuigen op het strand verboden in bepaalde zones (art. 192). De artikelen 193 tot 199 leggen voorwaarden op aan de verhuurders. Het verkeer met paarden is verboden in de duinen behalve op de ruiterpaden.

Besluit gemeenteraad Koksijde van 30 september 1982 houdende vaststelling van het algemeen politiereglement van de gemeente Koksijde, gewijzigd bij het Gemeenteraadsbesluit van 8 april 1991, het Gemeenteraadsbesluit van 10 juni 1992, het Gemeenteraadsbesluit van 11 juni 1996.

Alle verkeer met paarden en rijdieren is verboden in het hele duinengebied, tenzij op de daartoe aangelegde ruiterpaden (hoofdstuk 22, art. 1). Tijdens het zomerseizoen is alle verkeer met paarden en rijdieren verboden op het strand en in het strandwater (art. 2). Elk bereden paard moet via een nummer identificeerbaar zijn (art. 3-5).

Besluit gemeenteraad De Panne van 5 januari 1986 houdende vaststelling van het algemeen gemeentelijk politiereglement van de gemeente De Panne, gewijzigd bij het Gemeenteraadsbesluit van 18 juni 1998.

Alle verkeer met paarden en rijdieren is verboden in het hele duinen- en bosgebied, tenzij op de daartoe aangelegde ruiterpaden (art. 49 en 57). Tijdens het zomerseizoen worden beperkingen opgelegd aan het paardrijden op het strand (art. 50). Elk bereden paard moet via een nummer identificeerbaar zijn (art. 51-53).

Besluit gemeenteraad Bredene van 1 juni 1988 houdende vaststelling van het algemeen gemeentelijk politiereglement van de gemeente Bredene, gewijzigd bij het Gemeenteraadsbesluit van 30 maart 1989.

Alle verkeer met paarden en rijdieren in heel het duinengebied is verboden, tenzij op de daartoe aangelegde ruiterpaden. Buiten de zomermaanden worden paarden slechts op het nat strand toegelaten (art. 9.3.1 en 9.3.2).

Besluit gemeenteraad Knokke-Heist van 7 januari 1993 houdende vaststelling van de politieverordening op het verkeer met rijdieren op het strand, in de duinen en het bos en op de openbare weg.

Alle verkeer met paarden en rijdieren is verboden in de duinen en het bos, tenzij op de daartoe aangelegde ruiterpaden (art. 1) en tijdens het zomerseizoen in bepaalde strandzones (art. 2). Elk bereden paard moet via een nummer identificeerbaar zijn (art. 3).

8.5. ZEILWAGENRIJDEN

Gemeentelijke regelgeving

Besluit gemeenteraad Nieuwpoort van 21 september 1971 houdende vaststelling van de politieverordening gebruik zeilwagens op het strand.

De artikelen 1 en 2 bepalen waar zeilwagenrijden op het strand mag doorgaan en tijdens welke periodes. Artikel 3 legt een verzekeringsplicht op. Een zeilwagen moet identificeerbaar zijn (art. 4).

Besluit gemeenteraad Koksijde van 30 september 1982 houdende vaststelling van het algemeen politiereglement van de gemeente Koksijde, gewijzigd bij het Gemeenteraadsbesluit van 8 april 1991.

Hoofdstuk 33, artikel 1 bepaalt waar zeilwagenrijden en landboardzeilen op het strand mag doorgaan en tijdens welke periodes. De voorwaarden waaraan zeilwagens en zeilwagenrijders moeten voldoen, worden vastgelegd in de artikelen 2, 3 en 4. De artikelen 5 tot 8 regelen de zeilwagen- en landboardzeilwedstrijden.

Besluit gemeenteraad De Panne van 5 januari 1986 houdende vaststelling van het algemeen gemeentelijk politiereglement van de gemeente De Panne, gewijzigd bij het Gemeenteraadsbesluit van 18 juni 1998.

Artikel 87 en 99 bepalen waar zeilwagenrijden en strandzeilen op het strand mogen doorgaan en tijdens welke periodes. De voorwaarden waaraan zeilwagens en zeilwagenrijders moeten voldoen, worden vastgelegd in de artikelen 88-90. De artikelen 91 tot 95 regelen de wedstrijden. Artikelen 96 tot 98 bevatten de voorwaarden waaronder cursussen kunnen doorgaan op het strand van De Panne.

Besluit gemeenteraad Bredene van 1 juni 1988 houdende vaststelling van het algemeen gemeentelijk politiereglement van de gemeente Bredene, gewijzigd bij het Gemeenteraadsbesluit van 24 juni 1996.

Alle verkeer van zeilwagens, plankzeilen op wielen en alle andere soortgelijke tuigen die de baders of de strandbezoekers zouden kunnen in gevaar brengen, is verboden in de duinen en op het strand tijdens de periode waarop de strandreddingsdiensten functioneren (art. 8.1.10).

Besluit gemeenteraad Oostende van 25 augustus 1989 houdende vaststelling van een politieverordening betreffende het strand en de duinen.

Het gebruik van wagentjes of planken op wielen met zeil op het strand is slechts toegelaten tijdens het winterseizoen in bepaalde zones (art. 5).

Besluit gemeenteraad Knokke-Heist van 26 maart 1998 houdende wijziging en coördinatie van de politieverordening op het zeebaden.

Het gebruik van zeilwagens en surfzeilwagentjes is naargelang het tijdstip slechts in bepaalde zones toegestaan (art. 24).

8.6. STRANDCABINES

Gewestelijke regelgeving

B.Vl.Reg. van 26 april 1995 betreffende de strandconcessies, *BS* 29 augustus 1995.

Om vaste of verplaatsbare badhokjes op het strand op te stellen is geen toestemming van de Vlaamse Minister bevoegd voor openbare werken of zijn gemachtigde vereist (art. 6, 3°). De concessiehouders leggen aan het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, departement LIN, afdeling Waterwegen Kust, de zone voor de badhokjes ter goedkeuring voor (art. 6, § 4°).

Gemeentelijke regelgeving

Besluit gemeenteraad Koksijde van 30 september 1982 houdende vaststelling van het algemeen politiereglement van de gemeente Koksijde, gewijzigd bij het Gemeenteraadsbesluit van 21 april 1998, het Gemeenteraadsbesluit van 10 november 1998.

Strandcabines en strandtenten kunnen enkel langs het strand worden geplaatst tijdens bepaalde periodes (hoofdstuk 25, art. 1). Het plaatsen van de cabines is onderworpen aan een machtiging (art. 3-5) en aan een keuring (art. 7-9).

Besluit gemeenteraad De Panne van 5 januari 1986 houdende vaststelling van het algemeen gemeentelijk politiereglement van de gemeente De Panne.

Wie een strandcabine huurt of heeft, moet de omgeving daarvan rein houden (art. 151). Afdeling 20 bevat de algemene bepalingen inzake strandcabines. Zo kunnen strandcabines en strandtenten enkel langs het strand worden geplaatst tijdens bepaalde periodes (art. 157 en 163). Het plaatsen van de cabines is onderworpen aan een machtiging en een standgeld (art. 158-160). De cabines moeten bepaalde afmetingen hebben (art. 164).

Besluit gemeenteraad Bredene van 1 juni 1988 houdende vaststelling van het algemeen gemeentelijk politiereglement van de gemeente Bredene.

Hoofdstuk 8, afdeling 8.2 bevat de regelgeving inzake strandcabines en hun standplaatsen.

Besluit gemeenteraad Knokke-Heist van 26 maart 1998 houdende wijziging en coördinatie van de politieverordening op het zeebaden.

Het is verboden strandtenten te plaatsen zonder vergunning (art. 13). Artikel 14 bepaalt in welke periode opstellen en afbreken dient te gebeuren. Strandtenten moeten aan een aantal voorwaarden voldoen (art. 14 § 2).

8.7. RECLAME

Nationale/gewestelijke regelgeving

Decreet van 18 december 1992 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1993, *BS* 29 december 1992.

Elke vorm van privatieve ingebruikneming van de zeewering en de dijken (bv. de plaatsing van publiciteitsmasten) is onderworpen aan een vergunning (art. 40) of een concessie (art. 50) en het betalen van een retributie.

Wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, *BS* 12 maart 1999.

De activiteiten van publicitaire ondernemingen zijn in de zeegebieden onderworpen aan een voorafgaande vergunning of machtiging, verleend door de Minister tot wiens bevoegdheid de bescherming van het mariene milieu behoort (art. 25, § 1, vi). Elke activiteit in de zeegebieden die onderworpen is aan een vergunning of machtiging, maakt het voorwerp uit van een milieueffectenbeoordeling (art. 28).

KB van 9 december 1957 houdende bepaling van de landschappen waarvoor regelen worden gesteld op het aanplakken en reclame maken, *BS* 28 februari 1958, gewijzigd bij het KB van 14 februari 1959, *BS* 23 februari 1959, het KB van 6 mei 1960, *BS* 22 juni 1960, het KB van 18 april 1963, *BS* 9 mei 1963, het KB van 2 oktober 1964, *BS* 31 oktober 1964, het KB van 22 maart 1969, *BS* 25 april 1969.

Dit koninklijk besluit bepaalt welke landschappen onder de toepassing van bovenstaand koninklijk besluit vallen (art. 1). De duinen en de zeedijken behoren tot de opgesomde landschappen.

KB van 14 december 1959 waarbij regelen worden gesteld op het aanplakken en reclame maken, *BS* 4 januari 1959, gewijzigd bij het KB van 28 juni 1963, *BS* 11 juli 1963, het KB van 27 februari 1964, *BS* 14 maart 1964.

Het is verboden aanplakbrieven aan te brengen of te behouden en enig ander visueel reclame- of publiciteitsmiddel te gebruiken in de door de Koning aangewezen landschappen.

KB van 4 augustus 1981 houdende politie- en scheepvaartreglement voor de Belgische territoriale zee, de havens en de stranden van de Belgische kust, *BS* 1 september 1981, err., *BS* 27 oktober 1981, zoals gewijzigd (zie supra nr. 6.1).

Krachtens artikel 42 is het in de territoriale zee of in de havens van de Belgische kust verboden vaartuigen te gebruiken voor enige vorm van geluidsreclame.

KB van 18 februari 1991 houdende reglementering van de reclamesleepvluchten, *BS* 8 maart 1991.

Dit KB regelt waar en wanneer reclame voeren met een vliegtuig is toegelaten. Langs de kust is het verboden reclamesleepvluchten uit te voeren op een afstand van minder dan 500 meter langs zeezijde en van minder dan 1000 meter langs landszijde van de scheidingslijn tussen het strand en de zee.

B.Vl.Reg. van 16 maart 1994 betreffende het toekennen van vergunningen, het vaststellen en innen van retributies voor het privatieve gebruik van het domein van de waterwegen en hun aanhorigheden, de zeewering en de dijken, *BS* 4 oktober 1994, err., *BS* 7 februari 1995.

Artikel 29 vermeldt dat een vergunning kan worden afgeleverd voor het gebruik van reclameborden op de zeewering en de dijken die tijdelijk niet bezet zijn, of niet worden gebruikt.

Gemeentelijke regelgeving

Besluit gemeenteraad Koksijde van 30 september 1982 houdende vaststelling van het algemeen politiereglement van de gemeente Koksijde.

Hoofdstuk 20 van de algemene politieverordening bevat bepalingen inzake reclame.

Besluit gemeenteraad Knokke-Heist van 24 maart 1988 houdende vaststelling van de politieverordening betreffende de publiciteit.

Het maken van publiciteit is verboden (art. 1, §1). Enkel het maken van publiciteit met reclamewagens is tijdens bepaalde periodes in sommige zones toegestaan (art. 1, §2). De politieverordening bevat voorts de voorwaarden waaraan ten uitzonderlijke titel toegelaten reclame moet voldoen.

Besluit gemeenteraad Oostende van 25 augustus 1989 houdende vaststelling van een politieverordening betreffende het strand en de duinen.

Het is verboden op het strand publiciteit te voeren, behoudens uitzonderlijke toestemming (art. 11).

8.8. STRAND- EN ANIMATIESPELEN

Gemeentelijke regelgeving

Besluit gemeenteraad Knokke-Heist van 30 mei 1985 houdende vaststelling van een politieverordening op het houden van animatie-activiteiten op de openbare wegenis.

Te Knokke-Heist is het verboden op de openbare wegenis (o.a. strand en duinen) animatieactiviteiten te organiseren (art. 1-2). Onder de voorwaarden opgesomd in artikel 3 kunnen er toch animatieactiviteiten worden toegestaan. Voorts bepaalt de politieverordening waaraan toegestane activiteiten moeten voldoen.

Besluit gemeenteraad De Panne van 5 januari 1986 houdende vaststelling van het algemeen gemeentelijk politiereglement van de gemeente De Panne.

Afdeling 21 bevat regelgeving inzake het inrichten van strand- en dijkspelen. Het inrichten van dergelijke activiteiten is afhankelijk van de toelating van de Burgemeester (art. 171). Voorts worden o.a. de tijdstippen waarop deze activiteiten mogen doorgaan, geregeld (art. 172 en 173).

Besluit gemeenteraad Bredene van 1 juni 1988 houdende vaststelling van het algemeen gemeentelijk politiereglement van de gemeente Bredene.

Hoofdstuk 8, afdeling 8.3 bevat regelgeving inzake het inrichten van strand- en animatiespelen. Zo worden o.a. de uren waarop deze activiteiten mogen doorgaan, geregeld.

Besluit gemeenteraad Oostende van 25 augustus 1989 houdende vaststelling van een politieverordening betreffende het strand en de duinen.

Spelen mogen op het strand slechts worden georganiseerd met toelating van het Schepencollege (art. 6).

8.9. LUIDSPREKERS

Gemeentelijke regelgeving

Besluit gemeenteraad Koksijde van 30 september 1982 houdende vaststelling van het algemeen politiereglement van de gemeente Koksijde.

Het gebruik van luidsprekers op het strand en in de duinen is verboden, tenzij hiervoor toestemming werd verleend (hoofdstuk 18).

Besluit gemeenteraad Oostende van 25 augustus 1989 houdende vaststelling van een politieverordening betreffende het strand en de duinen.

Het gebruik van luidsprekers is niet toegelaten op het strand (art. 9).

Besluit gemeenteraad Knokke-Heist van 26 maart 1998 houdende wijziging en coördinatie van de politieverordening op het zeebaden.

Het is verboden de goede orde of rust te storen op het strand door een muziektoestel luid te laten spelen (art. 7).

8.10. HONDEN

Gemeentelijke regelgeving

Besluit gemeenteraad Blankenberge houdende vaststelling van het algemeen gemeentelijk politiereglement van de gemeente Blankenberge.

Honden worden op het strand niet toegelaten, tenzij aan de leiband (art. 186).

Besluit gemeenteraad Koksijde van 30 september 1982 houdende vaststelling van het algemeen politiereglement van de gemeente Koksijde, gewijzigd bij het Gemeenteraadsbesluit 26 juni 1989, het Gemeenteraadsbesluit 8 april 1991, het Gemeenteraadsbesluit van 10 juni 1992, het Gemeenteraadsbesluit van 9 april 1996.

Honden mogen niet rondzwerven op het strand (hoofdstuk 10, art. 1). Ze dienen steeds aan de leiband gehouden te worden (art. 2). De toegang met honden is verboden op het strand en in het strandwater tijdens het zomerseizoen (art. 3). Honden mogen niet zomaar in een geparkeerde wagen worden achtergelaten (art. 7).

Besluit gemeenteraad De Panne van 5 januari 1986 houdende vaststelling van het algemeen gemeentelijk politiereglement van de gemeente De Panne, gewijzigd het bij Gemeenteraadsbesluit van 20 februari 1997.

Honden mogen niet rondzwerven en dienen steeds aan de leiband gehouden te worden op het grondgebied van De Panne (art. 42 en 43). Sommige strandzones zijn niet toegankelijk voor honden (art. 44).

Besluit gemeenteraad Bredene van 1 juni 1988 houdende vaststelling van het algemeen gemeentelijk politiereglement van de gemeente Bredene, gewijzigd bij Gemeenteraadsbesluit van 24 juni 1996, het Gemeenteraadsbesluit van 14 oktober 1996.

Honden dienen aan de leiband te worden gehouden zowel op het strand als in de duinen. Tijdens het badseizoen is de toegang met honden verboden tot de badzones (Hoofdstuk 9, afdeling 9.2).

Besluit gemeenteraad Nieuwpoort van 13 juni 1996 houdende hervaststelling van de politieverordening inzake de honden.

Honden mogen niet rondzwerven (art. 1). Ze moeten in de duinen en op het strand (september/juli) aan de leiband worden gehouden (art. 2). Honden zijn niet toegelaten op het strand (juli/augustus) (art. 3).

Besluit gemeenteraad Knokke-Heist van 28 maart 1998 houdende wijziging en coördinatie van de politieverordening op de honden.

Het is verboden honden zonder begeleiding te laten rondzwerven (art. 1). Honden moeten aan de leiband worden gehouden, o.a. in de duinen en op het strand (art. 2). De toegang met honden tot het strand en het strandreservaat "de Baai van Heist" is verboden (art. 3).

Besluit gemeenteraad Knokke-Heist van 26 maart 1998 houdende wijziging en coördinatie van de politieverordening op het zeebaden.

Het is verboden gelijk welk dier in zee te laten baden (art. 6).

8.11. VOERTUIGEN

Gemeentelijke regelgeving

Besluit gemeenteraad Koksijde van 30 september 1982 houdende vaststelling van het algemeen politiereglement van de gemeente Koksijde, gewijzigd bij het Gemeenteraadsbesluit van 13 april 1993, het Gemeenteraadsbesluit van 8 september 1993, het Gemeenteraadsbesluit van 7 juli 1998.

Alle verkeer met motorvoertuigen in de duinen en op het strand is verboden iedere dag van het jaar (hoofdstuk 26, art. 10).

Besluit gemeenteraad De Panne van 5 januari 1986 houdende vaststelling van het algemeen gemeentelijk politiereglement van de gemeente De Panne, gewijzigd het bij Gemeenteraadsbesluit van 18 juni 1998.

Alle verkeer met fietsen en motorvoertuigen in de duinen, de bossen en op het strand is verboden (art. 149). Hierop gelden een aantal uitzonderingen die voornamelijk slaan op overheidsdiensten.

Besluit gemeenteraad Bredene van 1 juni 1988 houdende vaststelling van het algemeen gemeentelijk politiereglement van de gemeente Bredene.

Alle verkeer is verboden in de duinen en op het strand. Dit verbod geldt niet voor o.a. voertuigen van de politie en hulpdiensten (art. 8.1.10).

Besluit gemeenteraad Oostende van 25 augustus 1989 houdende vaststelling van een politieverordening betreffende het strand en de duinen.

Het is verboden op het strand te rijden en in de duinen (art. 12bis en 13).

Besluit gemeenteraad Knokke-Heist van 26 maart 1998 houdende wijziging en coördinatie van de politieverordening op het zeebaden.

Met uitzondering van de voertuigen bestemd voor de openbare diensten, is het verboden voertuigen op het strand te gebruiken en te parkeren (art. 23).

8.12. KUSTRIJWIELEN

Gemeentelijke regelgeving

Besluit gemeenteraad Bredene van 1 juni 1988 houdende vaststelling van het algemeen gemeentelijk politiereglement van de gemeente Bredene.

Hoofdstuk 4, afdeling 4.8 bevat regelgeving inzake verhuring en gebruik van fietsen en kustrijwielen.

Besluit gemeenteraad Knokke-Heist van 28 maart 1996 houdende vaststelling van de politieverordening op de verhuring van kustrijwielen.

Deze politieverordening regelt o.a. de eisen die worden opgelegd aan de (voor)schokweerder van kustrijwielen (art. 1) en wie deze voertuigen mag huren (art. 4).

8.13. WINDSCHERMEN

Gemeentelijke regelgeving

Besluit gemeenteraad Blankenberge van 13 juni 1972 houdende vaststelling van de politieverordening op de windschermen op het strand.

Deze politieverordening regelt wie waar windschermen mag zetten en wat de maximumhoogte ervan mag zijn.

Besluit gemeenteraad De Panne van 5 januari 1986 houdende vaststelling van het algemeen gemeentelijk politiereglement van de gemeente De Panne.

Wie plaats neemt op het strand mag van de schutzeilen opgezet door de verhuurders van strandzetels, geen gebruik maken zonder hun toestemming. Deze zeilen moeten binnen de toegewezen strook worden opgesteld (art. 153-154).

Besluit gemeenteraad Oostende van 25 augustus 1989 houdende vaststelling van een politieverordening betreffende het strand en de duinen.

De maximumhoogte en -breedte en het opzetten van de windschermen wordt geregeld in artikel 7.

8.14. VARIA

8.14.1. Golfterrein

Gewestelijke regelgeving

Decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996, *BS* 15 maart 1997.

Voor de aanleg van een golfterrein is krachtens artikel 42, §1, 8° een bouwvergunning vereist.

8.14.2. Werken in toeristische zones

Gemeentelijke regelgeving

Besluit gemeenteraad Knokke-Heist van 22 februari 1990 houdende vaststelling van de politieverordening op het uitvoeren van werken in de toeristische zones van Knokke-Heist.

Gedurende bepaalde periodes mogen geen bouwactiviteiten worden uitgevoerd om toeristen niet te storen.

8.14.3. Deltavliegen en vliegers

Gemeentelijke regelgeving

Besluit gemeenteraad Bredene van 1 juni 1988 houdende vaststelling van het algemeen gemeentelijk politiereglement van de gemeente Bredene.

Deltavliegen is grotendeels verboden boven strand en duinen (art. 8.5.1).

Het vliegeren met geleide vliegers in en boven bewaakte badzones is verboden tijdens het functioneren van de gemeentelijke strandreddingsdiensten (art. 8.1.16).

8.14.4. Voederen van vogels

Gemeentelijke regelgeving

Besluit gemeenteraad Knokke-Heist van 9 juni 1989 houdende vaststelling van de politieverordening betreffende zeemeeuwen van duiven.

Het is verboden duiven en zeemeeuwen te voederen (art. 1). De burgemeester kan bij uitzonderlijke omstandigheden uitzonderingen toestaan (art. 2).

8.14.5. Roken

Gemeentelijke regelgeving

Besluit gemeenteraad Knokke-Heist van 9 juli 1976 houdende vaststelling van de politieverordening betreffende het roken of vuur maken in bossen en duinen.

Het is verboden in bossen en duinen of natuurgebieden te roken, vuur te maken, glas te werpen of te picknicken (art. 1).

8.14.6. Ambulante handel

Gemeentelijke regelgeving

Besluit gemeenteraad Knokke-Heist van 29 mei 1997 houdende vaststelling van de politieverordening betreffende de uitoefening van de ambulante activiteiten en de organisatie van de openbare markten.

Afdeling 2 bevat bepalingen inzake de ambulante activiteiten op de openbare weg, die o.a. het strand omvat.

8.14.7. Badkarhouders

Gemeentelijke regelgeving

Besluit gemeenteraad Blankenberge houdende vaststelling van het algemeen gemeentelijk politiereglement van de gemeente Blankenberge, gewijzigd bij Gemeenteraadsbesluit van 22 juni 1951.

Badkarhouders moeten jaarlijks een vergunning bekomen (art. 174). De artikelen 175 tot 182 regelen de toekenning hiervan en bepalen welke plichten de badkarhouders hebben.

9. ZANDWINNING

Nationale regelgeving

Wet van 13 juni 1969 inzake de exploratie en exploitatie van niet-levende rijkdommen van de territoriale zee en het continentaal plateau, *BS* 8 oktober 1969, gewijzigd bij de Wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, *BS* 12 maart 1999, de Wet van 22 april 1999 betreffende de exclusieve economische zone van België in de Noordzee, *BS* 10 juli 1999.

Voor de exploratie en de exploitatie van de minerale en andere niet-levende rijkdommen van de zeebodem en van de ondergrond is een concessie vereist (art. 3, § 1). Sinds de wet ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, is de exploitatie en exploratie onderworpen aan een milieueffectenbeoordeling (art. 3, § 2). De installaties nodig voor de exploratie en exploitatie mogen niet tot gevolg hebben dat andere gebruikers worden belemmerd (art. 5).

Wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, *BS* 12 maart 1999.

In de gerichte en integrale mariene reservaten zijn alle activiteiten verboden, behoudens de in de wet genoemde uitzonderingen (art. 8). Zandwinning wordt hierbij niet opgesomd, en is dus verboden.

KB van 7 oktober 1974 betreffende het verlenen van concessies voor de exploratie en de exploitatie van de minerale en andere niet-levende rijkdommen van het continentaal plat, *BS* 1 januari 1975, gewijzigd bij het KB van 22 april 1983, *BS* 18 juni 1983.

In dit KB wordt de procedure vastgelegd inzake het indienen van concessieaanvragen (of aangiften) en het toekennen van concessies; inzake de aanvragen om mededinging of verzet; inzake de aanvragen om verkoop, overdracht, verdeling, verhuring, verpachting en erfelijke overgang van de door de concessie verleende rechten.

KB van 16 mei 1977 houdende maatregelen tot bescherming van de scheepvaart, de zeevisserij, het milieu en andere wezenlijke belangen bij de exploratie en exploitatie van minerale en andere niet-levende rijkdommen van de zeebedding en de ondergrond in de territoriale zee en op het continentaal plat, *BS* 21 juli 1977.

Dit KB legt de zones vast waarbinnen concessies en vergunningen, voor de exploitatie en exploratie van minerale en andere niet-levende rijkdommen van de zeebedding en de ondergrond in de territoriale zee en op het continentaal plat, kunnen worden verleend. Voorts komen de voorwaarden aan bod waaraan installaties en inrichtingen moeten voldoen. Tenslotte zijn een drietal bepalingen opgenomen betreffende de op het continentaal plat verleende concessies en het toezicht.

KB van 14 juli 1993 tot vaststelling van de ontvangsten en uitgaven van het Fonds voor zandwinning - Continentaal Plat van België, *BS* 10 augustus 1993.

Het koninklijk besluit legt vast wat de ontvangsten en uitgaven zijn van bovenstaand Fonds.

KB van 30 oktober 1997 betreffende het verlenen van uitsluitende vergunningen voor de exploratie en de exploitatie van koolwaterstoffen van het continentaal plat en in de territoriale zee, *BS* 6 december 1997.

Hoofdstuk 1 van dit koninklijk besluit bepaalt door wie en bij wie de aanvragen voor een uitsluitende vergunning worden ingediend en welke gegevens deze bevat. De behandeling van de vergunningsaanvragen komt in een tweede hoofdstuk aan bod. De vergunninghouders krijgen een zestal verplichtingen opgelegd (art. 12). Hoofdstuk 4 en 5 regelen de duur, de verlenging, uitbreiding en afstand van de vergunning, de intrekking en de verzaking van de vergunning.

10. BAGGEREN

10.1. BAGGERACTIVITEITEN

Nationale/gewestelijke regelgeving

Bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, *BS* 15 augustus 1980, gewijzigd bij de Bijzondere wet van 8 augustus 1988, *BS* 13 augustus 1988, de Bijzondere wet van 16 juli 1993, *BS* 20 juli 1993.

> Het Vlaamse Gewest is bevoegd om baggerwerken uit te voeren. Krachtens artikel 6, §1, X heeft ze inzake de openbare werken en het vervoer het recht om in de territoriale wateren en op het continentaal plat de werken en de activiteiten uit te voeren, met inbegrip van het baggeren, die noodzakelijk zijn voor de uitoefening van de bevoegdheden die ze heeft krachtens dit artikel.

KB van 4 augustus 1981 houdende politie- en scheepvaartreglement voor de Belgische territoriale zee, de havens en de stranden van de Belgische kust, *BS* 1 september 1981, err., *BS* 27 oktober 1981, zoals gewijzigd (zie supra nr. 6.1).

> Een baggertuig dat bezig is met baggeren moet zo uitwijken dat het de scheepvaart niet hindert, en zijn kabels en kettingen vieren (art. 10, § 4). De lichten die een baggervaartuig moet voeren, worden bepaald in artikel 14.

10.2. STORTEN VAN BAGGERSPECIE

Zie ook bij verontreiniging (infra nr. 17.2).

Nationale regelgeving

Wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, *BS* 12 maart 1999, gewijzigd bij Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchthavenpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, err. *BS* 2 september 1999.

> Onverminderd het samenwerkingsakkoord van 12 juni 1990 tussen de Belgische Staat en het Vlaamse Gewest ter vrijwaring van de Noordzee van nadelige milieueffecten ingevolge baggerspecieoplossingen in de wateren die vallen onder de toepassing van de Conventie van Oslo, is het storten van baggerspecie onderworpen aan een machtiging (art. 18).

Samenwerkingsakkoord tussen de Belgische Staat en het Vlaamse Gewest ter vrijwaring van de Noordzee van nadelige milieueffecten ingevolge baggerspecieoplossingen in de wateren die vallen onder de toepassing van de Conventie van Oslo, *BS* 22 augustus 1990.

> België en het Vlaamse Gewest komen overeen inzake baggerspecielozingen in zee alles in het werk te stellen om te komen tot een doeltreffende en doorgedreven samenwerking met het oog op de bescherming van de Noordzee.

11. HAVENS EN INDUSTRIE

11.1. ZEEHAVENS

Nationale/gewestelijke regelgeving

Burgerlijk Wetboek

Artikel 538 BW is van belang voor het statuut van de (getij)havens en de reden. Zij worden krachtens dit artikel beschouwd als behorende tot het openbaar domein.

Wet van 5 mei 1936 tot vaststelling van het statuut der havenkapiteins, *BS* 8 juni 1936, gewijzigd bij de Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchthavenpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, err. *BS* 2 september 1999.

Deze wet richt havenkapiteindiensten op, die onder het gezag en de leiding staan van één of meer kapiteins. Hun taak en de straffen bij het overtreden van hun bevelen worden beschreven.

Decreet van 2 maart 1999 houdende het beleid en het beheer van de zeehavens, *BS* 8 april 1999.

Allereerst omschrijft dit decreet een twintigtal begrippen. Daarna komt het havenbeheer (zowel havenbestuurlijke bevoegdheden als toezicht, controle en financiële bepalingen) aan bod. Het subregionaal havenbeleid vormt samen met de samenwerking tussen de havenbedrijven en het Vlaamse Gewest het havenbeleid. Afsluitend bevat het decreet een hoofdstuk inzake financiering.

KB van 4 augustus 1981 houdende politie- en scheepvaartreglement voor de Belgische territoriale zee, de havens en de stranden van de Belgische kust, *BS* 1 september 1981, err., *BS* 27 oktober 1981, zoals gewijzigd (zie supra nr. 6.1).

Artikel 2 omschrijft wat onder havens van de Belgische kust moet worden verstaan.

KB van 2 februari 1993 tot vastlegging van de lijst van de havens en aanhorigheden overgedragen van de Staat aan het Vlaamse Gewest, *BS* 4 maart 1993.

Dit koninklijk besluit bepaalt welke zee-, binnen- en jachthavens en aanhorigheden (zoals kaden en sluisgebouwen) van de Staat naar het Vlaamse Gewest worden overgedragen.

11.2. INDUSTRIËLE ACTIVITEITEN

Nationale regelgeving

Wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, *BS* 12 maart 1999, gewijzigd bij de Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchthavenpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, err. *BS* 2 september 1999.

In de zeegebieden zijn een aantal activiteiten krachtens artikel 25 onderworpen aan een voorafgaande vergunning of machtiging. De activiteiten van publicitaire en commerciële ondernemingen worden expliciet vermeld (art. 25, vi). Elke activiteit in de zeegebieden die onderworpen is aan een vergunning of machtiging, maakt het voorwerp uit van een milieueffectenbeoordeling (art. 28).

11.3. WINDENERGIE

Nationale regelgeving

Wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, *BS* 12 maart 1999.

In de zeegebieden zijn de burgerlijke bouwkunde, industriële activiteiten en activiteiten van commerciële ondernemingen krachtens artikel 25, § 1 onderworpen aan een voorafgaande vergunning of machtiging. Elke activiteit in de zeegebieden die onderworpen is aan een vergunning of machtiging, maakt het voorwerp uit van een milieueffectenbeoordeling (art. 28).

Wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, *BS* 11 mei 1999.

De Minister bevoegd voor energie kan domeinconcessies verlenen voor de bouw en de exploitatie van installaties voor de productie van elektriciteit uit water, stromen of winden, in de zeegebieden waarin België rechtsmacht kan uitoefenen overeenkomstig het internationaal zeerecht. De voorwaarden en de procedure voor de toekenning van de concessies moeten krachtens artikel 6, § 2 in een KB worden vastgelegd.

KB van 2 februari 1993 tot vastlegging van de lijst van de havens en aanhorigheden overgedragen van de Staat aan het Vlaamse Gewest, *BS* 4 maart 1993.

Het windmolenpark te Zeebrugge werd door dit koninklijk besluit overgedragen aan het Vlaamse Gewest.

KB van 3 mei 1999 tot vaststelling van de datum van inwerkingtreding van de bepalingen van de wet 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, *BS* 2 juni 1999.

Dit koninklijk besluit regelt de inwerkingtreding van bovenstaande wet. Artikel 6, §2 trad reeds in werking. Op datum van inwerkingtreding van het nog te nemen koninklijk besluit ter uitvoering van artikel 6, § 2, treedt artikel 6, § 1 en 3 in werking.

12. KUSTVERDEDIGING

Nationale regelgeving

Decreet van 14 december 1810 tegen de uitzaaiing van de duinen.

Dit decreet uit de Napoleontische periode is nog steeds van kracht. Het biedt een rechtsgrond om onder bepaalde voorwaarden aanplantingen uit te voeren op private gronden.

Bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, *BS* 15 augustus 1980, gewijzigd bij de Bijzondere wet van 8 augustus 1988, *BS* 13 augustus 1988, de Bijzondere wet van 16 juli 1993, *BS* 20 juli 1993.

Artikel 6, § 1, X, 4° en 5° stelt dat de gewesten bevoegd zijn voor de zeewering en de dijken.

KB van 5 oktober 1992 tot vaststelling van de lijst van de waterwegen en hun aanhorigheden overgedragen van de Staat aan het Vlaamse Gewest, *BS* 6 november 1992.

Dit koninklijk besluit omschrijft de zeewering als het geheel van het openbaar domein dat als functie heeft het hinterland te beschermen tegen de invloeden van de zee.

Gemeentelijke regelgeving

Besluit gemeenteraad Nieuwpoort van 28 maart 1967 houdende vaststelling van de politieverordening inzake de bewaring van de duinen en verhindering van zandverschuiving en verstuiving, gewijzigd bij Gemeenteraadsbesluit van 2 mei 1967.

Het niveau van de duinen mag niet worden gewijzigd (art. 1 en 4). Er moeten maatregelen worden genomen om het vasthechten van het zand te bevorderen en ter voorkoming van zandverstuiving en verschuiving (art. 2 en 5).

Besluit gemeenteraad Koksijde van 30 september 1982 houdende vaststelling van het algemeen politiereglement van de gemeente Koksijde.

Het weghalen van zand is op het hele grondgebied verboden, behoudens toelating in bepaalde gevallen (hoofdstuk 28).

Besluit gemeenteraad Oostende van 25 augustus 1989 houdende vaststelling van een politieverordening betreffende het strand en de duinen.

Het is ten allen tijde verboden zand van het strand weg te nemen (art. 7).

13. MILITAIRE ACTIVITEITEN

Internationale regelgeving en uitvoering in België

Verdrag tot verbieden van proefnemingen met kernwapens in de dampkring, in de kosmische ruimte en onder water, *BS* 20 april 1966.

Door de ondertekening van dit verdrag nam België de verplichting op zich om iedere kerntest te verbieden, te verhinderen en niet uit te voeren op iedere plaats die onder haar rechtsmacht valt of waarover zij feitelijk gezag uitoefent. Kerntesten onder water, met inbegrip van de territoriale zee en de volle zee, worden expliciet vermeld.

Uitvoering in België :

Wet van 26 januari 1966 van houdende goedkeuring van het verdrag tot verbieden van proefnemingen met kernwapens in de dampkring, in de kosmische ruimte en onder water, opgemaakt op 5 augustus 1963, te Moskou, *BS* 20 april 1966.

Verdrag tot verbod van de plaatsing van kernwapens en andere wapens voor massale vernietiging op de zeebedding en de oceaanbodem en in de ondergrond daarvan, *BS* 13 september 1973.

Dit verdrag bepaalt dat geen strategische en kernwapens mogen worden geplaatst buiten een zeestrook van 12 zeemijl vanaf de kust.

Uitvoering in België :

Wet van 18 augustus 1972 houdende goedkeuring van het Verdrag tot verbod van de plaatsing van kernwapens en andere wapens voor massale vernietiging op de zeebedding en de oceaanbodem en in de ondergrond daarvan, opgemaakt te London, Moskou en Washington op 11 februari 1971, *BS* 13 september 1973.

Nationale regelgeving

Wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, *BS* 12 maart 1999, gewijzigd bij de Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchthavenpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, err. *BS* 2 september 1999.

In de zeegebieden kan de Koning krachtens artikel 7, § 1 beschermde mariene reservaten instellen. Hij kan eveneens de maatregelen nemen die nodig zijn voor de bescherming ervan. Deze maatregelen zijn echter niet van toepassing op militaire activiteiten (art 7, § 4). De militaire overheid stelt evenwel alles in het werk om schade en milieuverstoring te voorkomen.

Krachtens artikel 20, § 1 kan de Koning bijzondere routeringssystemen verplicht stellen ter vrijwaring van de beschermde mariene gebieden van de risico's op verontreiniging. Deze bijzondere routeringssystemen zijn niet van toepassing op oorlogsschepen en marine hulpschepen, in de mate dat zij het inzetten en het paraat stellen van de krijgsmacht in het gedrang brengen (art. 20, § 6). De meldingsplicht voor de kapitein van een schip dat betrokken is bij een scheepvaartongeval, geldt eveneens niet voor deze schepen (art. 21, § 3).

In de zeegebieden zijn een aantal activiteiten krachtens artikel 25 onderworpen aan een voorafgaande vergunning of machtiging. Militaire activiteiten kunnen enkel aan een vergunning of machtiging worden onderworpen op gezamenlijke voordracht van de Minister tot wiens bevoegdheid de bescherming van het mariene milieu behoort en de Minister van Landsverdediging (art. 27). Inzake het milieueffectenrapport en de milieueffectenbeoordeling bevat artikel 30, § 2 afwijkende regelgeving.

Berichten aan zeevarenden.

Inzake de mijnleg-, mijnjaag- en mijnveegoefeningen wordt voor de zeevarenden informatie verstrekt in de Berichten aan zeevarenden, uitgegeven door de Hydrografische Dienst van de kust. De zones waarin schietoefeningen op drijvende doelen kunnen worden uitgeoefend, worden eveneens meegedeeld.

14. KABELS EN PIJPLEIDINGEN

Internationale regelgeving en uitvoering in België

Internationale overeenkomst van 14 maart 1884 ter bescherming der onderzeese telegraafkabels, *BS* 21 april 1888.

Deze overeenkomst stelt het beschadigen van onderzeese kabels strafbaar en regelt de schadeloosstelling. Voorts bevat zij maatregelen die beschadiging moeten voorkomen en bepalingen inzake de bevoegde rechtbanken, vervolging en bewijsmiddelen.

Uitvoering in België :

Wet van 18 april 1888 houdende goedkeuring van de internationale overeenkomst ter bescherming der onderzeese telegraafkabels, *BS* 21 april 1888.

Wet van 18 april 1885 stavende met straffen de voorschriften der internationale overeenkomst ter bescherming der onderzeese telegraafkabels, *BS* 21 april 1888.

De personen die bevoegd zijn om de overtredingen van bovenstaande overeenkomst op te sporen en de straffen die op overtredingen staan, worden in deze wet vastgelegd.

Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van het Koninkrijk Noorwegen inzake het vervoer per pijpleiding van gas van het Noorse Continentaal Plat en uit andere gebieden naar het Koninkrijk België, *BS* 20 september 1993.

Deze overeenkomst bevat bepalingen inzake de eigendom en de exploitatie, de veiligheids- en meetnormen, inspectie, inkomsten en bevoegdheidsbedingen, met betrekking tot de pijpleiding die tussen het Koninkrijk Noorwegen en het Koninkrijk België werd aangelegd.

Uitvoering in België :

Wet van 19 september 1991 houdende goedkeuring van de Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van het Koninkrijk Noorwegen inzake het vervoer per pijpleiding van gas van het Noorse Continentaal Plat en uit andere gebieden naar het Koninkrijk België, en van de uitwisseling van brieven inzake de uitlegging van artikel 2, §2 van deze Overeenkomst, ondertekend te Oslo op 14 april 1988, *BS* 20 september 1993.

Nationale regelgeving

Wet van 13 juni 1969 inzake de exploratie en exploitatie van niet-levende rijkdommen van de territoriale zee en het continentaal plateau, *BS* 8 oktober 1969, gewijzigd bij de Wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, *BS* 12 maart 1999, de Wet van 22 april 1999 betreffende de exclusieve economische zone van België in de Noordzee, *BS* 10 juli 1999.

Voor het leggen van kabels of pijpleidingen is een machtiging vereist. Voor pijpleidingen moet het tracé door de Koning worden goedgekeurd (art. 4). De Koning stelt de verplichtingen vast om beschadiging van onderzeese kabels of pijpleidingen te voorkomen (art. 5).

Wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, *BS* 12 maart 1999, gewijzigd bij de Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchthavenpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, err. *BS* 2 september 1999.

In de zeegebieden zijn een aantal activiteiten krachtens artikel 25 onderworpen aan een voorafgaande vergunning of machtiging. De burgerlijke bouwkunde en het graven van sleuven worden expliciet vermeld (art. 25, i en ii). Elke activiteit in de zeegebieden die onderworpen is aan een vergunning of machtiging, maakt het voorwerp uit van een milieueffectenbeoordeling (art. 28).

KB van 4 augustus 1981 houdende politie- en scheepvaartreglement voor de Belgische territoriale zee, de havens en de stranden van de Belgische kust, *BS* 1 september 1981, err., *BS* 27 oktober 1981, zoals gewijzigd (zie supra nr. 6.1).

Een vaartuig dat bezig is met het leggen, onderhouden of lichten van een onderzeese kabel of pijpleiding moet de lichten en dagmerken voeren die worden bepaald in artikel 14.

15. LANDBOUW

Internationale regelgeving en uitvoering in België

Verordening (EG) nr. 2078/92 van 30 juni 1992 betreffende landbouwproductiemethoden die verenigbaar zijn met de eisen inzake milieubescherming en betreffende natuurbeheer, *PB L* 215, 30 juli 1992.

Deze verordening wil onder meer de toepassing bevorderen van landbouwproductiemethoden die erop gericht zijn de verontreiniging door de landbouw te verminderen en een exploitatie van landbouwgronden te bevorderen waarbij rekening wordt gehouden met onder meer de bescherming van milieu en natuur.

Uitvoering in België :

B.Vl.Reg. van 13 april 1999 betreffende de toekenning van subsidies om landbouwproductiemethoden toe te passen en het sluiten van beheersovereenkomsten ter uitvoering van verordening (EEG) nr. 2078/92 betreffende landbouwproductiemethoden die verenigbaar zijn met de eisen inzake milieubescherming en betreffende natuurbeheer, *BS* 26 mei 1999.

Door dit besluit worden de maatregelen vastgelegd inzake milieuvriendelijke landbouwproductiemethoden en beheersovereenkomsten.

MB van 4 juni 1999 betreffende het toepassen van milieuvriendelijke landbouwproductiemethoden ter uitvoering van Verordening (EEG) nr. 2078/92 van de Raad van 30 juni 1992, *BS* 21 september 1999.

MB van 4 juni 1999 betreffende het sluiten van beheersovereenkomsten ter uitvoering van Verordening (EEG) nr. 2078/92 van de Raad van 30 juni 1992, *BS* 21 september 1999.

Deze besluiten omvatten de gedetailleerde regeling inzake milieuvriendelijke landbouwproductiemethoden en beheersovereenkomsten.

Verordening (EG) nr. 2080/92 van 30 juni 1992 tot instelling van een communautaire steunregeling voor bosbouwmaatregelen in de landbouw, *PB L* 215, 30 juli 1992.

Deze Verordening wil de bebossing van landbouwgronden op doeltreffende wijze stimuleren.

Uitvoering in België :

B.Vl.Reg. van 26 juni 1996 betreffende de subsidiëring van de bebossing van landbouwgronden ter uitvoering van de verordening (EEG) 2080/92 van 30 juni 1992 tot instelling van een communautaire steunregeling voor bosbouwmaatregelen in de landbouw, *BS* 11 oktober 1996.

Dit besluit regelt de subsidiëring van de bebossing van landbouwgronden.

Gewestelijke regelgeving

Decreet van 23 januari 1991 tot bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen, *BS* 28 februari 1991, zoals gewijzigd, o.a. door het Decreet van 20 december 1995, *BS* 30 december 1995 en het Decreet van 11 mei 1999, *BS* 20 augustus 1999.

Het Mestdecreet heeft tot doel het leefmilieu te beschermen als gevolg van de productie en het gebruik van meststoffen.

Decreet van 14 juli 1993 houdende maatregelen tot bescherming van de kustduinen, *BS* 31 augustus 1993, gewijzigd bij het Decreet van 21 december 1994, *BS* 30 december 1994, het Decreet van 29 november 1995, *BS* 30 november 1995.

Dit decreet en de uitvoeringsbesluiten hierbij leggen een bouwverbod op in de krachtens het decreet aangeduide voor het duingebied belangrijke landbouwgebied (zie supra nr. 4.3 inzake duinen).

B.Vl.Reg. van 9 februari 1999 houdende aanvullende bepalingen betreffende de toepassing van het artikel 15, § 4 , 1°, 2° en 3° en § 5 van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen, *BS* 26 februari 1999.

Dit besluit bevat strengere bemestingsnormen voor bepaalde cultuurgronden (bv. bepaalde zilte graslanden).

16. DRINKWATERWINNING

Gewestelijke regelgeving

B.Vl.Reg. 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunningen, *BS* 26 juni 1991, zoals gewijzigd (Vlarem I).

B.Vl.Reg. 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, *BS* 31 juli 1995, zoals gewijzigd (Vlarem II).

Op grond van Vlarem I is een vergunning vereist voor grondwaterwinning (bijlage I, rubrieken 52-53-54). Afdeling Water van AMINAL moet hierover een advies uitbrengen. De sectorale voorwaarden zijn opgenomen in Vlarem II (rubrieken 5.52, 5.53 en 5.54).

Gemeentelijke regelgeving

Besluit gemeenteraad Koksijde van 30 september 1982 houdende vaststelling van het algemeen politiereglement van de gemeente Koksijde, gewijzigd bij het Gemeenteraadsbesluit van 2 juli 1996.

Hoofdstuk 40 regelt de toegang tot het omheinde waterwingebied Doornpanne van de IWVA.

Besluit gemeenteraad Bredene van 1 juni 1988 houdende vaststelling van het algemeen gemeentelijk politiereglement van de gemeente Bredene.

Hoofdstuk 3, afdeling 3.7 bevat maatregelen inzake het gebruik van leidingwater bij waterschaarste.

17. MARIENE VERONTREINIGING

17. 1. VERONTREINIGING DOOR SCHEEPVAART

Internationale regelgeving en uitvoering in België

Internationaal Verdrag ter voorkoming van verontreiniging door schepen, Londen, 2 november 1973, 11 *ILM* 1294 (1972) gewijzigd bij Protocol, Londen, 17 februari 1978, 17 *ILM* 546 (1978), *BS* 24 mei 1984 (verder aangehaald als het MARPOL-verdrag).

Dit verdrag regelt de operationele verontreiniging door scheepvaart. Het beoogt de vrijwillige en incidentele lozingen van olie en andere schadelijke stoffen afkomstig van schepen te regelen door het opleggen van operationele lozingsvoorwaarden of het opleggen van een lozingsverbod en door het opleggen van technische maatregelen inzake de bouw en uitrusting van een schip. Bij het verdrag zijn technische bijlagen gevoegd (olie, schadelijke vloeistoffen in bulk, schadelijke stoffen in verpakte vorm, sanitair scheepsafval en scheepsvuilnis). Het verdrag omvat ook verplichtingen voor de lidstaten om ontvangstinstallaties in de havens te voorzien.

Uitvoering in België :

Wet van 17 januari 1984 houdende goedkeuring van de volgende Internationale Akten : a) Internationaal verdrag van 1973 ter voorkoming van verontreiniging door schepen en Bijlagen, opgemaakt te London op 2 november 1973; b) Protocol van 1978 bij het Internationaal Verdrag van 1973 ter voorkoming van verontreiniging van schepen, en Bijlage, opgemaakt te London op 17 februari 1978, *BS* 24 mei 1984.

Wet van 6 april 1995 betreffende de voorkoming van de verontreiniging van de zee door schepen, *BS* 27 juni 1995, gewijzigd bij de Wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, *BS* 12 maart 1999, de Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchthavenpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, err. *BS* 2 september 1999.

Deze wet voert het Marpol-Verdrag uit. De wet bevat onder meer strenge strafbepalingen voor inbreuken op deze wetgeving. Door de wet ter bescherming van het mariene milieu wordt deze wet grondig gewijzigd en wordt onder meer een specifiek artikel ten aanzien van pleziervaartuigen en vissersvaartuigen in de wet van 6 april 1995 ingevoegd met de bedoeling tot een meer gedifferentieerde strafmaat te kunnen komen bij MARPOL-lozingsovertredingen.

Memorandum inzake het toezicht op schepen door de staat van de haven (MOU), Parijs, 26 januari 1982, 21 *ILM* 1 (1982).

Het Memorandum is een administratief akkoord en beoogt een betere controle op de naleving van diverse scheepvaartverdragen, zoals het MARPOL-Verdrag.

Uitvoering in België :

Er is geen goedkeuring of ratificatie vereist; geen publicatie in het Staatsblad.

Overeenkomst inzake de samenwerking bij het bestrijden van verontreiniging van de Noordzee door olie en andere schadelijke stoffen ondertekend te Bonn op 13 september 1983, gewijzigd bij het Besluit van 22 september 1989, *BS* 3 oktober 1996.

Door dit akkoord wordt het luchttoezicht ingeschakeld bij het opsporen van verontreiniging en om bewijsmateriaal te verzamelen ingeval van lozingsovertredingen door de scheepvaart. Daartoe is de Noordzee in negen verschillende zones ingedeeld.

Uitvoering in België :

Wet van 16 juni 1989 houdende goedkeuring van de Overeenkomst inzake de samenwerking bij het bestrijden van verontreiniging van de Noordzee door olie en andere schadelijke stoffen, en van de Bijlage, opgemaakt te Bonn op 13 september 1983; gecoördineerde tekst van de Overeenkomst, zoals gewijzigd *BS* 3 oktober 1996.

Richtlijn 95/21/EG van de Raad van 19 juni 1995 betreffende de naleving, met betrekking tot de schepen die gebruik maken van de havens in de Gemeenschap en varen in de onder de jurisdictie van de lidstaten vallende wateren, van internationale normen op het gebied van de veiligheid van schepen, voorkoming van verontreiniging en leef- en werkomstandigheden aan boord (havenstaatcontrole), *PB L* 157, 7 juli 1995.

Deze richtlijn beoogt een uniforme toepassing van de Memorandum-verplichtingen binnen de EG.

Verordening (EG) nr. 3051/95 van 8 december 1995 betreffende een veiligheidsbeleid voor ro-ro-passagiersschepen, *PB L* 320, 30 december 1995, gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 179/98 van 23 januari 1998, *PB L* 19, 24 januari 1998.

Het doel van deze verordening is de voorkoming van verontreiniging door ro-ro-passagiersschepen die een geregelde dienst van of naar havens van de lidstaten onderhouden, te verbeteren door ervoor te zorgen dat rederijen die ro-ro-veerboten exploiteren, voldoen aan de ISM-code. Daartoe worden o.a. een veiligheidscertificaat en een conformiteitsdocument ingevoerd.

Nationale regelgeving

Wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, *BS* 12 maart 1999, gewijzigd bij de Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchthavenpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, err. *BS* 2 september 1999.

Deze wet omvat bepalingen inzake het voorkomen en beperken van verontreiniging veroorzaakt door schepen zoals de mogelijkheden voor de overheid om op te treden ingeval van scheepvaartongevallen (hoofdstuk V) en het nemen van noodmaatregelen ter vrijwaring en bescherming van het mariene milieu (hoofdstuk VIII). Deze laatste maatregelen zijn niet alleen beperkt tot scheepvaart. Op grond van artikel 20 kunnen routeringssystemen worden ingesteld ter vrijwaring van de mariene beschermde gebieden van de risico's op verontreiniging.

17.2. VERONTREINIGING DOOR DUMPING

Internationale regelgeving en uitvoering in België

Verdrag ter voorkoming van de verontreiniging van de zee door het storten van afval en andere stoffen, Londen, 29 december 1972, 11 *ILM* 1294 (1972), gewijzigd bij Protocol, Londen, 8 november 1996, 36 *ILM* 1 (1997).

Uitvoering in België :

Wet van 20 december 1984 houdende goedkeuring van het Verdrag inzake de voorkomig van de verontreiniging van de zeeën ten gevolge van het storten van afvalstoffen, van de Bijlagen, het Addendum en het Bijvoegsel, opgemaakt te London, Mexico, Moskou en Washington op 29 december 1972 en gewijzigd te London op 12 oktober 1978, 1 december 1978 en 1 december 1980, *BS* 22 oktober 1985, gewijzigd bij de Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchthavenpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, err. *BS* 2 september 1999.

Verdrag inzake de bescherming van het mariene milieu van de Noordoostelijke Atlantische Oceaan, Parijs, 22 september 1992, 32 *ILM* 1069 (1993), *BS* 31 januari 1998.

Bijlage II bij dit verdrag regelt de verontreiniging van de zee door storting of verbranding.

Uitvoering in België :

Wet van 11 mei 1995 houdende goedkeuring van het Verdrag inzake de bescherming van het mariene milieu van de Noordoostelijke Atlantische Oceaan, Bijlagen I, II, II en IV, en de Aanhangsels 1 en 2, gedaan te Parijs op 22 september 1992, *BS* 31 januari 1998.

Wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, *BS* 12 maart 1999, gewijzigd bij de Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchthavenpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, err. *BS* 2 september 1999.

Door deze wet wordt afvalverbranding en storten in de zeegebieden verboden. Verbranding en storten in zee buiten de zeegebieden is verboden voor Belgische onderdanen en schepen onder Belgische vlag. Het verbod op storten is niet van toepassing op bv. baggerspecie, visafval en inerte materialen van natuurlijke oorsprong (art. 15 en 16).

17.3. VERONTREINIGING AFKOMSTIG VAN HET VASTELAND

Internationale regelgeving en uitvoering in België

Verdrag inzake de bescherming van het mariene milieu van de Noordoostelijke Atlantische Oceaan, Parijs, 22 september 1992, 32 *ILM* 1069 (1993), *BS* 31 januari 1998.

Bijlage I bij dit verdrag handelt over de voorkoming en uitschakeling van verontreiniging vanaf het land.

Uitvoering in België :

Wet van 11 mei 1995 houdende goedkeuring van het Verdrag inzake de bescherming van het mariene milieu van de Noordoostelijke Atlantische Oceaan, Bijlagen I, II, II en IV, en de Aanhangsels 1 en 2, gedaan te Parijs op 22 september 1992, *BS* 31 januari 1998.

De gewesten zijn bevoegd voor het regelen van verontreiniging op hun grondgebied. Er is geen specifieke uitvoeringswetgeving voor het Verdrag van Parijs. De uitvoering gebeurt door de algemene milieuwetgeving (verontreiniging van oppervlaktewateren, lucht, afval, enz.).

Wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, *BS* 12 maart 1999, gewijzigd bij de Wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchthavenpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie, *BS* 29 mei 1999, err. *BS* 2 september 1999.

Directe lozingen in de zeegebieden van op het vasteland zijn verboden (art. 17).

Gemeentelijke regelgeving

Besluit gemeenteraad Knokke-Heist van 30 oktober 1996 houdende vaststelling van de politieverordening betreffende de openbare weg.

Het is verboden ieder voorwerp of materie die mogelijke vervuiling of schade kan veroorzaken in de duinen, bossen of stranden te werpen of achter te laten (art. 2).

18. WELZIJN

Gewestelijke regelgeving

Decreet van 14 mei 1996 tot vaststelling van de regelen inzake de werking en de verdeling van het Sociaal Impulsfonds, *BS* 1 juni 1996, gewijzigd bij het Decreet van 20 december 1996 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting van 1997, *BS* 31 december 1996, het Decreet van 8 juli 1997 houdende bepalingen tot begeleiding van aanpassing van de begroting van 1997, *BS* 22 oktober 1997, het Decreet van 19 december 1997, houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1998, *BS* 30 december 1997, het Decreet van 8 december 1998 houdende diverse bepalingen naar aanleiding van de begrotingscontrole van 1998, *BS* 26 januari 1999, het Decreet van 19 december 1998 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1999, *BS* 31 december 1998, het Decreet van 18 mei 1999 houdende wijziging van het decreet van 14 mei 1996 tot vaststelling van de regelen inzake de werking en de verdeling van het Sociaal Impulsfonds, *BS* 14 juli 1999, het Decreet van 22 december 1999 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2000, *BS* 30 december 1999.

> Dit decreet richt een Sociaal Impulsfonds op dat de opdracht heeft om het gemeentelijk beleid inzake het herstel van de leef- en omgevingskwaliteit van de achtergestelde buurten en steden en het gemeentelijk beleid inzake de bestrijding van de kansarmoede en de bevordering van het welzijn te ondersteunen. Alle kustgemeenten behoren in 1999 tot de SIF-gemeenten.

B.Vl.Reg. van 14 mei 1996 tot uitvoering van het decreet van 14 mei 1996 tot vaststelling van de regelen inzake de werking en de verdeling van het Sociaal Impulsfonds, *BS* 3 juli 1996, gewijzigd bij het B.Vl.Reg. van 23 juli 1998, *BS* 19 september 1998.

> Het besluit voorziet een regeling voor de uitbetaling van de voorschotten en de trekkingsrechten. In de bijlage van dit besluit is een model van beleidsovereenkomst opgenomen. Dit model bevat de regels en de voorwaarden voor het toezicht op de beleidsovereenkomst, en voor de resultaatmeting, de evaluatie van de uitvoering en de openbaarheid van de beleidsovereenkomst.

B.Vl.Reg. van 18 mei 1999 tot verdeling van de trekkingsrechten uit het Sociaal Impulsfonds voor het jaar 1999 onder de Gemeenten van het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschapscommissie, *BS* 28 augustus 1999.

> Door dit besluit wordt de voorlopige verdeling van de trekkingsrechten voor het jaar 1998 definitief. De verdeling van de trekkingsrechten voor het jaar 1999 vindt men in bijlage bij dit besluit.

19. ASVERSTROOIING OP ZEE

Nationale regelgeving

Wet van 20 juli 1971 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging, *BS* 3 augustus 1971, aangevuld door de Wet van 28 december 1989, *BS* 12 januari 1990, gewijzigd bij de Wet van 28 december 1989, *BS* 12 januari 1990, de Wet van 20 september 1998, *BS* 28 oktober 1998.

Artikel 24 bepaalt dat de as van verbrande lijken kan worden uitgestrooid op de aan het grondgebied van België grenzende territoriale zee.

KB van 19 januari 1973 betreffende de lijkverbranding, *BS* 3 maart 1973, gewijzigd bij het KB van 25 juli 1990 tot regeling van de uitstrooiing van de as van de verbrande lijken in de territoriale zee, *BS* 29 augustus 1990, het KB van 31 augustus 1999 tot wijziging van het KB van 19 januari 1973 betreffende de lijkverbranding en van het KB van 25 juli 1990 tot regeling van de uitstrooiing van de as van de verbrande lijken in de territoriale zee, *BS* 30 oktober 1999.

Dit koninklijk besluit legt voorwaarden op aan de verbranding van lijken en de asverstrooiing. Wanneer de verstrooiing in zee gebeurt, moet de as worden geborgen in een urn die uit in water oplosbare materialen bestaat, zoals omschreven in artikel 16 van de wet ter bescherming van het mariene milieu.

KB van 25 juli 1990 tot regeling van de uitstrooiing van de as van de verbrande lijken in de territoriale zee, *BS* 29 augustus 1990, gewijzigd bij KB van 31 augustus 1999 tot wijziging van het KB van 19 januari 1973 betreffende de lijkverbranding en van het KB van 25 juli 1990 tot regeling van de uitstrooiing van de as van de verbrande lijken in de territoriale zee, *BS* 30 oktober 1999.

Dit koninklijk besluit bepaalt de voorwaarden waaraan de verstrooiing van as van verbrande lijken in de Belgische territoriale zee moet voldoen. De artikelen 1 tot 4 bevatten de taken die aan de kustgemeenten opgelegd worden bij de asverstrooiing in zee. Artikel 5 voorziet een oplossing indien de verstrooiing omwille van uitzonderlijke redenen uitgesteld moet worden. Er wordt een speciaal register aangelegd voor asverstrooiingen in zee (art. 6).

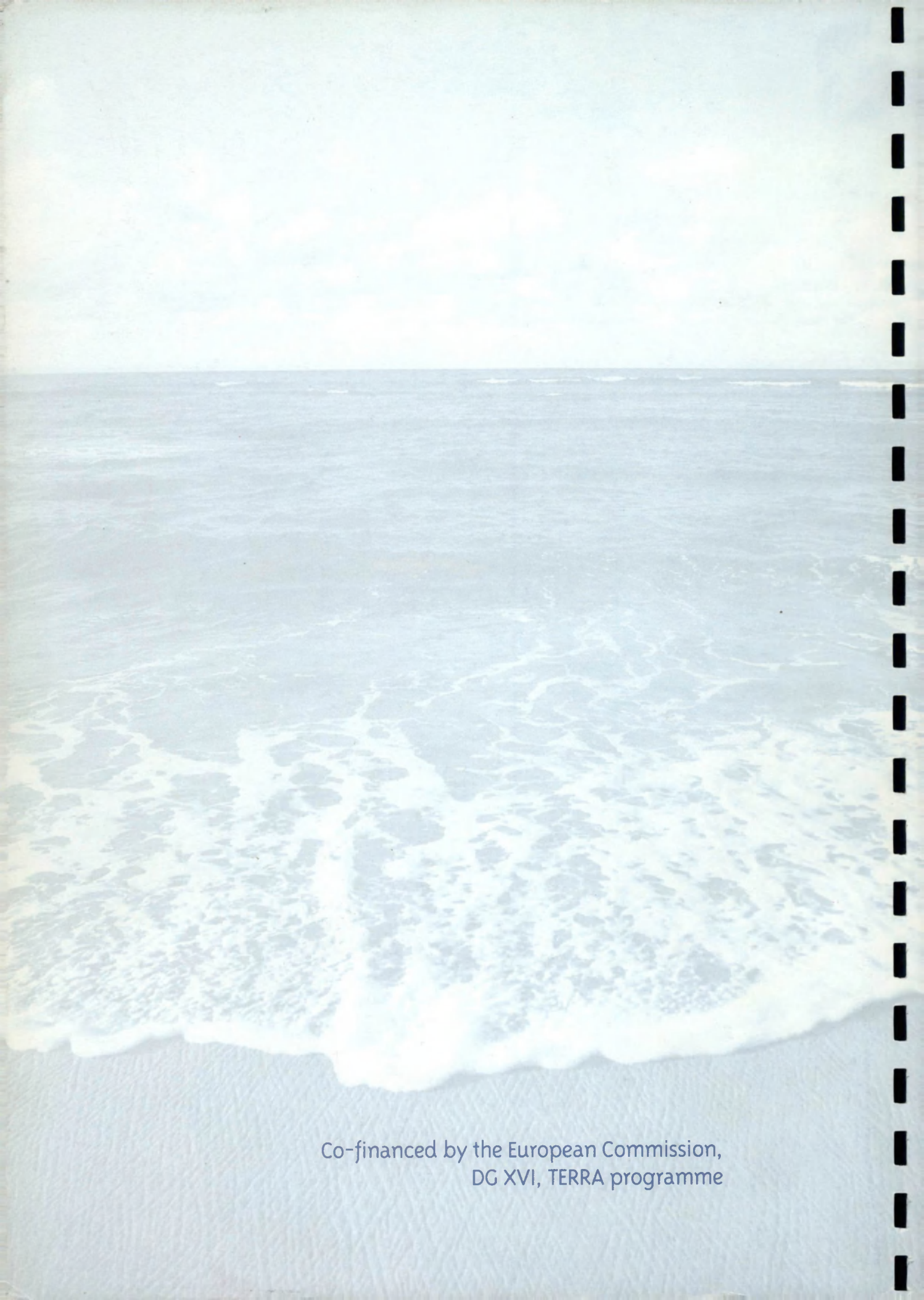
IV. BESLUIT

In deze studie werd een inventarisatie gemaakt van de wetgeving die van belang is of kan zijn voor de Belgische kustzone. Deze opsomming laat niet toe om vergaande besluiten te trekken inzake het juridisch instrumentarium voor geïntegreerd kustzonebeheer. Daarvoor is een meer grondige analyse vereist, waarbij de wetgeving evenals de bevoegdheidsstructuren en de vormen en mate van samenwerking op een grondige en inhoudelijke manier moeten worden bestudeerd. Dit moet toelaten te kijken inhoeverre het bestaande wettelijke kader een geïntegreerd kustzonebeheer in België toelaat of daarentegen belemmerd. Daartoe moet worden onderzocht inhoeverre er lacunes zijn in de wetgeving, alsook tegenstrijdigheden of onverenigbaarheden in de wetgeving van de verschillende bestuursniveaus. Dergelijk onderzoek moet ook nagaan of er op bestuurlijk vlak belemmeringen zijn inzake geïntegreerd kustzonebeheer.

Onder kustzone werd voor deze studie zowel de land- als de mariene component verstaan van de kustzone. Een geïntegreerd kustzonebeheer omvat een benadering waarbij de verschillende functies aan de kust worden geïntegreerd, rekening houdend met de draagkracht van het ecosysteem van de kust. Het ecoysteem vormt de kapstok waaraan alle menselijke gebruiksfuncties worden opgehangen. Het behoud van dit ecosysteem is de voorwaarde voor de gebruiksfuncties.

Inzake de bevoegheid voor de kustzone zijn er diverse bevoegdheidsniveaus. Het internationale forum vormt een belangrijke bron van wetgeving, waaronder verdragen, en wetgeving van de Europese Unie. Op Belgisch niveau zijn er ook diverse bevoegdheidsniveaus. De federale overheid is territoriaal bevoegd voor het mariene gedeelte van de kustzone en de Vlaamse overheid is bevoegd voor het landgedeelte, tenzij expliciet bevoegdheden over het mariene milieu worden toegekend bij bijzondere wet. Slechts enkele beperkte bevoegdheden inzake het loodsen, baggeren en de zeewering werden tot dusver overgedragen aan het Vlaamse Gewest. De scheidingslijn wordt gevormd door de laagwaterlijn. Binnen de twee bestuursniveaus zijn telkens diverse departmenten bevoegd voor de diverse gebruiksfuncties. Daarbij komen nog de bevoegdheden van de Provincie West-Vlaanderen en de bevoegdheden van de kustgemeenten.

Uit het overzicht van de wetgeving blijkt er geen kaderwetgeving te zijn voor een geïntegreerd kustzonenbeheer (vergelijkbaar met bijvoorbeeld het Vlaamse ontwerpdecreet inzake integraal waterbeheer). De bestaande wetgeving handelt over de diverse gebruiksfuncties aan de kust. Daarnaast zijn er ook niet-sectorale wetgevingen, zoals het vastleggen van de mariene zones, het beheer van de open ruimte in de kustzone, de ruimtelijke ordening, het natuurbehoud en de aanpak van de verontreiniging. Deze wetgeving is sectoroverschrijdend en vertegenwoordigt het algemeen belang. Zowel voor deze niet-sectorale als voor de sectorale wetgeving blijkt de wetgeving zich te situeren op verschillende bestuursniveaus (internationale, nationale of gewestelijke, of gemeentelijke wetgeving). Het is echter niet zo dat per thema telkens wetgeving op deze drie niveaus voorkomt. Er zijn ook bepaalde functies die enkel worden geregeld op bv. gemeentelijk niveau. Alhoewel geen analyse werd gemaakt van de wetgeving, blijkt echter reeds uit deze inventarisatie dat er bepaalde discrepanties zijn in de wetgeving (dit is bijvoorbeeld het geval met enkele gemeentelijke bepalingen die sterk verouderd zijn en niet zijn aangepast aan de hiërarchisch hogere rechtsnormen).

Co-financed by the European Commission,
DG XVI, TERRA programme